

151.

2.00
2.22
2.44
2.66
~~2.88~~
~~3.10~~
~~3.32~~
~~3.54~~
~~3.76~~
~~3.98~~
~~4.20~~
~~4.42~~
~~4.64~~
~~4.86~~
~~5.08~~
~~5.30~~
~~5.52~~
~~5.74~~
~~5.96~~
~~6.18~~
~~6.40~~
~~6.62~~
~~6.84~~
~~7.06~~
~~7.28~~
~~7.50~~
~~7.72~~
~~7.94~~
~~8.16~~
~~8.38~~
~~8.60~~
~~8.82~~
~~9.04~~
~~9.26~~
~~9.48~~
~~9.70~~
~~9.92~~
~~10.14~~
~~10.36~~
~~10.58~~
~~10.80~~
~~11.02~~
~~11.24~~
~~11.46~~
~~11.68~~
~~11.90~~
~~12.12~~
~~12.34~~
~~12.56~~
~~12.78~~
~~13.00~~
~~13.22~~
~~13.44~~
~~13.66~~
~~13.88~~
~~14.10~~
~~14.32~~
~~14.54~~
~~14.76~~
~~14.98~~
~~15.20~~
~~15.42~~
~~15.64~~
~~15.86~~
~~16.08~~
~~16.30~~
~~16.52~~
~~16.74~~
~~16.96~~
~~17.18~~
~~17.40~~
~~17.62~~
~~17.84~~
~~18.06~~
~~18.28~~
~~18.50~~
~~18.72~~
~~18.94~~
~~19.16~~
~~19.38~~
~~19.60~~
~~19.82~~
~~20.04~~
~~20.26~~
~~20.48~~
~~20.70~~
~~20.92~~
~~21.14~~
~~21.36~~
~~21.58~~
~~21.80~~
~~22.02~~
~~22.24~~
~~22.46~~
~~22.68~~
~~22.90~~
~~23.12~~
~~23.34~~
~~23.56~~
~~23.78~~
~~24.00~~
~~24.22~~
~~24.44~~
~~24.66~~
~~24.88~~
~~25.10~~
~~25.32~~
~~25.54~~
~~25.76~~
~~25.98~~
~~26.20~~
~~26.42~~
~~26.64~~
~~26.86~~
~~27.08~~
~~27.30~~
~~27.52~~
~~27.74~~
~~27.96~~
~~28.18~~
~~28.40~~
~~28.62~~
~~28.84~~
~~29.06~~
~~29.28~~
~~29.50~~
~~29.72~~
~~29.94~~
~~30.16~~
~~30.38~~
~~30.60~~
~~30.82~~
~~31.04~~
~~31.26~~
~~31.48~~
~~31.70~~
~~31.92~~
~~32.14~~
~~32.36~~
~~32.58~~
~~32.80~~
~~33.02~~
~~33.24~~
~~33.46~~
~~33.68~~
~~33.90~~
~~34.12~~
~~34.34~~
~~34.56~~
~~34.78~~
~~35.00~~
~~35.22~~
~~35.44~~
~~35.66~~
~~35.88~~
~~36.10~~
~~36.32~~
~~36.54~~
~~36.76~~
~~36.98~~
~~37.20~~
~~37.42~~
~~37.64~~
~~37.86~~
~~38.08~~
~~38.30~~
~~38.52~~
~~38.74~~
~~38.96~~
~~39.18~~
~~39.40~~
~~39.62~~
~~39.84~~
~~40.06~~
~~40.28~~
~~40.50~~
~~40.72~~
~~40.94~~
~~41.16~~
~~41.38~~
~~41.60~~
~~41.82~~
~~42.04~~
~~42.26~~
~~42.48~~
~~42.70~~
~~42.92~~
~~43.14~~
~~43.36~~
~~43.58~~
~~43.80~~
~~44.02~~
~~44.24~~
~~44.46~~
~~44.68~~
~~44.90~~
~~45.12~~
~~45.34~~
~~45.56~~
~~45.78~~
~~46.00~~
~~46.22~~
~~46.44~~
~~46.66~~
~~46.88~~
~~47.10~~
~~47.32~~
~~47.54~~
~~47.76~~
~~47.98~~
~~48.20~~
~~48.42~~
~~48.64~~
~~48.86~~
~~49.08~~
~~49.30~~
~~49.52~~
~~49.74~~
~~49.96~~
~~50.18~~
~~50.40~~
~~50.62~~
~~50.84~~
~~51.06~~
~~51.28~~
~~51.50~~
~~51.72~~
~~51.94~~
~~52.16~~
~~52.38~~
~~52.60~~
~~52.82~~
~~53.04~~
~~53.26~~
~~53.48~~
~~53.70~~
~~53.92~~
~~54.14~~
~~54.36~~
~~54.58~~
~~54.80~~
~~55.02~~
~~55.24~~
~~55.46~~
~~55.68~~
~~55.90~~
~~56.12~~
~~56.34~~
~~56.56~~
~~56.78~~
~~57.00~~
~~57.22~~
~~57.44~~
~~57.66~~
~~57.88~~
~~58.10~~
~~58.32~~
~~58.54~~
~~58.76~~
~~58.98~~
~~59.20~~
~~59.42~~
~~59.64~~
~~59.86~~
~~60.08~~
~~60.30~~
~~60.52~~
~~60.74~~
~~60.96~~
~~61.18~~
~~61.40~~
~~61.62~~
~~61.84~~
~~62.06~~
~~62.28~~
~~62.50~~
~~62.72~~
~~62.94~~
~~63.16~~
~~63.38~~
~~63.60~~
~~63.82~~
~~64.04~~
~~64.26~~
~~64.48~~
~~64.70~~
~~64.92~~
~~65.14~~
~~65.36~~
~~65.58~~
~~65.80~~
~~66.02~~
~~66.24~~
~~66.46~~
~~66.68~~
~~66.90~~
~~67.12~~
~~67.34~~
~~67.56~~
~~67.78~~
~~68.00~~
~~68.22~~
~~68.44~~
~~68.66~~
~~68.88~~
~~69.10~~
~~69.32~~
~~69.54~~
~~69.76~~
~~69.98~~
~~70.20~~
~~70.42~~
~~70.64~~
~~70.86~~
~~71.08~~
~~71.30~~
~~71.52~~
~~71.74~~
~~71.96~~
~~72.18~~
~~72.40~~
~~72.62~~
~~72.84~~
~~73.06~~
~~73.28~~
~~73.50~~
~~73.72~~
~~73.94~~
~~74.16~~
~~74.38~~
~~74.60~~
~~74.82~~
~~75.04~~
~~75.26~~
~~75.48~~
~~75.70~~
~~75.92~~
~~76.14~~
~~76.36~~
~~76.58~~
~~76.80~~
~~77.02~~
~~77.24~~
~~77.46~~
~~77.68~~
~~77.90~~
~~78.12~~
~~78.34~~
~~78.56~~
~~78.78~~
~~79.00~~
~~79.22~~
~~79.44~~
~~79.66~~
~~79.88~~
~~80.10~~
~~80.32~~
~~80.54~~
~~80.76~~
~~80.98~~
~~81.20~~
~~81.42~~
~~81.64~~
~~81.86~~
~~82.08~~
~~82.30~~
~~82.52~~
~~82.74~~
~~82.96~~
~~83.18~~
~~83.40~~
~~83.62~~
~~83.84~~
~~84.06~~
~~84.28~~
~~84.50~~
~~84.72~~
~~84.94~~
~~85.16~~
~~85.38~~
~~85.60~~
~~85.82~~
~~86.04~~
~~86.26~~
~~86.48~~
~~86.70~~
~~86.92~~
~~87.14~~
~~87.36~~
~~87.58~~
~~87.80~~
~~88.02~~
~~88.24~~
~~88.46~~
~~88.68~~
~~88.90~~
~~89.12~~
~~89.34~~
~~89.56~~
~~89.78~~
~~90.00~~
~~90.22~~
~~90.44~~
~~90.66~~
~~90.88~~
~~91.10~~
~~91.32~~
~~91.54~~
~~91.76~~
~~91.98~~
~~92.20~~
~~92.42~~
~~92.64~~
~~92.86~~
~~93.08~~
~~93.30~~
~~93.52~~
~~93.74~~
~~93.96~~
~~94.18~~
~~94.40~~
~~94.62~~
~~94.84~~
~~95.06~~
~~95.28~~
~~95.50~~
~~95.72~~
~~95.94~~
~~96.16~~
~~96.38~~
~~96.60~~
~~96.82~~
~~97.04~~
~~97.26~~
~~97.48~~
~~97.70~~
~~97.92~~
~~98.14~~
~~98.36~~
~~98.58~~
~~98.80~~
~~99.02~~
~~99.24~~
~~99.46~~
~~99.68~~
~~99.90~~
~~100.12~~
~~100.34~~
~~100.56~~
~~100.78~~
~~101.00~~
~~101.22~~
~~101.44~~
~~101.66~~
~~101.88~~
~~102.10~~
~~102.32~~
~~102.54~~
~~102.76~~
~~102.98~~
~~103.20~~
~~103.42~~
~~103.64~~
~~103.86~~
~~104.08~~
~~104.30~~
~~104.52~~
~~104.74~~
~~104.96~~
~~105.18~~
~~105.40~~
~~105.62~~
~~105.84~~
~~106.06~~
~~106.28~~
~~106.50~~
~~106.72~~
~~106.94~~
~~107.16~~
~~107.38~~
~~107.60~~
~~107.82~~
~~108.04~~
~~108.26~~
~~108.48~~
~~108.70~~
~~108.92~~
~~109.14~~
~~109.36~~
~~109.58~~
~~109.80~~
~~110.02~~
~~110.24~~
~~110.46~~
~~110.68~~
~~110.90~~
~~111.12~~
~~111.34~~
~~111.56~~
~~111.78~~
~~112.00~~
~~112.22~~
~~112.44~~
~~112.66~~
~~112.88~~
~~113.10~~
~~113.32~~
~~113.54~~
~~113.76~~
~~113.98~~
~~114.20~~
~~114.42~~
~~114.64~~
~~114.86~~
~~115.08~~
~~115.30~~
~~115.52~~
~~115.74~~
~~115.96~~
~~116.18~~
~~116.40~~
~~116.62~~
~~116.84~~
~~117.06~~
~~117.28~~
~~117.50~~
~~117.72~~
~~117.94~~
~~118.16~~
~~118.38~~
~~118.60~~
~~118.82~~
~~119.04~~
~~119.26~~
~~119.48~~
~~119.70~~
~~119.92~~
~~120.14~~
~~120.36~~
~~120.58~~
~~120.80~~
~~121.02~~
~~121.24~~
~~121.46~~
~~121.68~~
~~121.90~~
~~122.12~~
~~122.34~~
~~122.56~~
~~122.78~~
~~123.00~~
~~123.22~~
~~123.44~~
~~123.66~~
~~123.88~~
~~124.10~~
~~124.32~~
~~124.54~~
~~124.76~~
~~124.98~~
~~125.20~~
~~125.42~~
~~125.64~~
~~125.86~~
~~126.08~~
~~126.30~~
~~126.52~~
~~126.74~~
~~126.96~~
~~127.18~~
~~127.40~~
~~127.62~~
~~127.84~~
~~128.06~~
~~128.28~~
~~128.50~~
~~128.72~~
~~128.94~~
~~129.16~~
~~129.38~~
~~129.60~~
~~129.82~~
~~130.04~~
~~130.26~~
~~130.48~~
~~130.70~~
~~130.92~~
~~131.14~~
~~131.36~~
~~131.58~~
~~131.80~~
~~132.02~~
~~132.24~~
~~132.46~~
~~132.68~~
~~132.90~~
~~133.12~~
~~133.34~~
~~133.56~~
~~133.78~~
~~134.00~~
~~134.22~~
~~134.44~~
~~134.66~~
~~134.88~~
~~135.10~~
~~135.32~~
~~135.54~~
~~135.76~~
~~135.98~~
~~136.20~~
~~136.42~~
~~136.64~~
~~136.86~~
~~137.08~~
~~137.30~~
~~137.52~~
~~137.74~~
~~137.96~~
~~138.18~~
~~138.40~~
~~138.62~~
~~138.84~~
~~139.06~~
~~139.28~~
~~139.50~~
~~139.72~~
~~139.94~~
~~140.16~~
~~140.38~~
~~140.60~~
~~140.82~~
~~141.04~~
~~141.26~~
~~141.48~~
~~141.70~~
~~141.92~~
~~142.14~~
~~142.36~~
~~142.58~~
~~142.80~~
~~143.02~~
~~143.24~~
~~143.46~~
~~143.68~~
~~143.90~~
~~144.12~~
~~144.34~~
~~144.56~~
~~144.78~~
~~145.00~~
~~145.22~~
~~145.44~~
~~145.66~~
~~145.88~~
~~146.10~~
~~146.32~~
~~146.54~~
~~146.76~~
~~146.98~~
~~147.20~~
~~147.42~~
~~147.64~~
~~147.86~~
~~148.08~~
~~148.30~~
~~148.52~~
~~148.74~~
~~148.96~~
~~149.18~~
~~149.40~~
~~149.62~~
~~149.84~~
~~150.06~~
~~150.28~~
~~150.50~~
~~150.72~~
~~150.94~~
~~151.16~~
~~151.38~~
~~151.60~~
~~151.82~~
~~152.04~~
~~152.26~~
~~152.48~~
~~152.70~~
~~152.92~~
~~153.14~~
~~153.36~~
~~153.58~~
~~153.80~~
~~154.02~~
~~154.24~~
~~154.46~~
~~154.68~~
~~154.90~~
~~155.12~~
~~155.34~~
~~155.56~~
~~155.78~~
~~156.00~~
~~156.22~~
~~156.44~~
~~156.66~~
~~156.88~~
~~157.10~~
~~157.32~~
~~157.54~~
~~157.76~~
~~157.98~~
~~158.20~~
~~158.42~~
~~158.64~~
~~158.86~~
~~159.08~~
~~159.30~~
~~159.52~~
~~159.74~~
~~159.96~~
~~160.18~~
~~160.40~~
~~160.62~~
~~160.84~~
~~161.06~~
~~161.28~~
~~161.50~~
~~161.72~~
~~161.94~~
~~162.16~~
~~162.38~~
~~162.60~~
~~162.82~~
~~163.04~~
~~163.26~~
~~163.48~~
~~163.70~~
~~163.92~~
~~164.14~~
~~164.36~~
~~164.58~~
~~164.80~~
~~165.02~~
~~165.24~~
~~165.46~~
~~165.68~~
~~165.90~~
~~166.12~~
~~166.34~~
~~166.56~~
~~166.78~~
~~167.00~~
~~167.22~~
~~167.44~~
~~167.66~~
~~167.88~~
~~168.10~~
~~168.32~~
~~168.54~~
~~168.76~~
~~168.98~~
~~169.20~~
~~169.42~~
~~169.64~~
~~169.86~~
~~170.08~~
~~170.30~~
~~170.52~~
~~170.74~~
~~170.96~~
~~171.18~~
~~171.40~~
~~171.62~~
~~171.84~~
~~172.06~~
~~172.28~~
~~172.50~~
~~172.72~~
~~172.94~~
~~173.16~~
~~173.38~~
~~173.60~~
~~173.82~~
~~174.04~~
~~174.26~~
~~174.48~~
~~174.70~~
~~174.92~~
~~175.14~~
~~175.36~~
~~175.58~~
~~175.80~~
~~176.02~~
~~176.24~~
~~176.46~~
~~176.68~~
~~176.90~~
~~177.12~~
~~177.34~~
~~177.56~~
~~177.78~~
~~178.00~~
~~178.22~~
~~178.44~~
~~178.66~~
~~178.88~~
~~179.10~~
~~179.32~~
~~179.54~~
~~179.76~~
~~180.00~~
~~180.22~~
~~180.44~~
~~180.66~~
~~180.88~~
~~181.10~~
~~181.32~~
~~181.54~~
~~181.76~~
~~181.98~~
~~182.20~~
~~182.42~~
~~182.64~~
~~182.86~~
~~183.08~~
~~183.30~~
~~183.52~~
~~183.74~~
~~183.96~~
~~184.18~~
~~184.40~~
~~184.62~~
~~184.84~~
~~185.06~~
~~185.28~~
~~185.50~~
~~185.72~~
~~185.94~~
~~186.16~~
~~186.38~~
~~186.60~~
~~186.82~~
~~187.04~~
~~187.26~~
~~187.48~~
~~187.70~~
~~187.92~~
~~188.14~~
~~188.36~~
~~188.58~~
~~188.80~~
~~189.02~~
~~189.24~~
~~189.46~~
~~189.68~~
~~189.90~~
~~190.12~~
~~190.34~~
~~190.56~~
~~190.78~~
~~191.00~~
~~191.22~~
~~191.44~~
~~191.66~~
~~191.88~~
~~192.10~~
~~192.32~~
~~192.54~~
~~192.76~~
~~192.98~~
~~193.20~~
~~193.42~~
~~193.64~~
~~193.86~~
~~194.08~~
~~194.30~~
~~194.52~~
~~194.74~~
~~194.96~~
~~195.18~~
~~195.40~~
~~195.62~~
~~195.84~~
~~196.06~~
~~196.28~~
~~196.50~~
~~196.72~~
~~196.94~~
~~197.16~~
~~197.38~~
~~197.60~~
~~197.82~~
~~198.04~~
~~198.26~~
~~198.48~~
~~198.70~~
~~198.92~~
~~199.14~~
~~199.36~~
~~199.58~~
~~199.80~~
~~200.02~~
~~200.24~~
~~200.46~~
~~200.68~~
~~200.90~~
~~201.12~~
~~201.34~~
~~201.56~~
~~201.78~~
~~202.00~~
~~202.22~~
~~202.44~~
~~202.66~~
~~202.88~~
~~203.10~~
~~203.32~~
~~203.54~~
~~203.76~~
~~203.98~~
~~204.20~~
~~204.42~~
~~204.64~~
~~204.86~~
~~205.08~~
~~205.30~~
~~205.52~~
~~205.74~~
~~205.96~~
~~206.18~~
~~206.40~~
~~206.62~~
~~206.84~~
~~207.06~~
~~207.28~~
~~207.50~~
~~207.72~~
~~207.94~~
~~208.16~~
~~208.38~~
~~208.60~~
~~208.82~~
~~209.04~~
~~209.26~~
~~209.48~~
~~209.70~~
~~209.92~~
~~210.14~~
~~210.36~~
~~210.58~~
~~210.80~~
~~211.02~~
~~211.24~~
~~211.46~~
~~211.68~~
~~211.90~~
~~212.12~~
~~212.34~~
~~212.56~~
~~212.78~~
~~213.00~~
~~213.22~~
~~213.44~~
~~213.66~~
~~213.88~~
~~214.10~~
~~214.32~~
~~214.54~~
~~214.76~~
~~214.98~~
~~215.20~~
~~215.42~~
~~215.64~~
~~215.86~~
~~216.08~~
~~216.30~~
~~216.52~~
~~216.74~~
~~216.96~~
~~217.18~~
~~217.40~~
~~217.62~~
~~217.84~~
~~218.06~~
~~218.28~~
<

روية المستفاد
الابا ان العظم

Süleymaniye U Kütüphanesi	
Katip	Hasan Hüsnü P.
Yazma	
Eski No	861

بسم الله الرحمن الرحيم
 سبکس سعادت اساس و شکر عبادت لباس
 معنوی را که اعلام نبوت و ولایت در میدان
 در میدان فتوت و هدایت برافراشتن
 و ارقام حقایق انجام حدس و الهام بر صحایف
 قلوب علما و الواح حکما نگاشتن ای نور نور در جمله
 اشیا ظاهری و منظر چشم اهل عرفان ناظر عالم همه
 از نور نور روشن گشته هم اول این سلسله هم آخر
 و درود و حجه و درود بر انبیا و اولیا که برای تکمیل
 خلائق و تحصیل حقایق کما جهاد بر جان بسته اند
 و اصنام مناسی و ملاهی را بنصر تابید الهی شکسته
 خاصه بر حضرت مصطفی که بی منت کس سر حشمت قبض
 اقدس استفاضه نموده و ابواب عنایت سرمدی
 بر روی منتهی و مبدی گشوده از روز که افریده شد
 لوح و قلم در بزم عیان نهاد نور نو قدم کرد محققان
 اسرار قدم بر صحیفه دل حرف و قای نور رقم

و برال

و برال و لایب فال و اصحاب هدایت مآب انحضرت که
 بنقبیل خاک اسنان او سر مبارکات بعرض مجید
 سوده اند و بر سر بر امامت و خلافت متمکن و در مدینه
 رحمت و زلف منوطن بوده بر مسافران مراحل طریقت
 و مجاوران منازل حقیقت مخفی نیست که روشنی سواره
 ایست که در آسمان مهبت انسان و نازکتر غنچه ایست که
 در چمن حقیقت او سمت شکفتن باید هر نفس نا طفه که
 بر نور حکمت راست گشت در سبک فرشته است
 و ارقام سعادت ابدی بر چنین اسناد او نوشته
 عملی که تخریب علم حالی شده باشد چون بدنی باشد که
 او را جان نیست و دلی که بسکه دانش ز سبده از جان
 فنی روان نیست و الله در القابل الناس موتی و اهل العلم
 احباء و الناس مرضی و هم فیها اطباء و الناس ارض
 و اهل العلم فوفهم سماء نور و ما فی النور ظلماء و زمرة العلم
 رأس الخلق کلهم و سائر الناس فی التمثیل اعطاء علم
 مفصاح کنوز حقایق و مصباح رموز و قایق و نظام
 سلسله وجود و فواید مرتبه سهواست علمت کمال

معرفت راه دهد علمت دل پاک و جان آگاه دهد کرباه
طبی نژاده دهد و رحنی طبی بقای با الله دهد و حکم
انا مدینه العلم و علی بابها جامع نرمدی مسطورست
و انا میزان الحکمن و علی لسانه که در رساله عطیه امام
غزالی مذکور طالبان طریق اتقان و سابان رجب
عرفان واجبست که منوجه باشند بباطن ملکوت موطن
حضرت ابر المؤمنین امام المحسنین یعسوب الواصلین
مطلوب الکاملین خورشید سبها مانت جمشید سر بر گز
واقف معارج لاهوت عارف مدارج ناسوت
منبع عجبون مشاهده مجمع فنون مجاهده مظهر انوار قوت
مصدر انار مروت فاتحه کتاب و لایب خانمه مصحف
و عبا بت عنوان صحیفه عنایت و ببا جبه رسالت
هدایت مرکز دایره سیادت قطب فلک سعادت
شمع لکن فصاحت سر و جمن نمک خان ملاحات فخر
سماسماحت قاضی محکمه فضا و قدر صاحب راز
حضرت سید البشیر آمینه اسماء و صفات الهی لایق
مرینه خلافت و شاهی منصوص بنص من کنت مولاه علی

مولاه مخصوص بنص ما بحسبه و لکن الله بحسبه انکه
صرفه از جو الفقار کلام او طیفه از طبقات فصیح
عرب را در هم شکست و سلسله و البیان و لایب بنقطه
دل صاحب هدایت او بنوشت قنبر نژاد چون سواد الوجه
فی الدار بن هست نور منکبه و مدام از روی قنبر افتات
لافتی الا علی در سینه خود کرد نقش و رنه از هر چه بینم
فتا در افتاب چون شود و صوفی صفت صفا ز غیر مهرا
خرقه از رن کنار از جرخ در افتاب در قیامت
چون رساند نثر بت کوثر نخل جام کرد و بر کنار خوش
کوثر افتات که منالی از رحش خواهم که سازم اسکار
در جبال من شود و هر دم مصور افتاب ادم اولیا
خاتم اصفا صاحب اقسام منافق ناصب اعلام مناب
اسد الله الغالب علی بن ابی طالب سلام الله علیه و علی منه
بقرب الیه و از سخن او که مقبول بلغاء مکمل و تیرب و مستم
فصحای مشرق و مغرب است النحاس اسرار دین و افتاب
انوار یقین کند خاصه جوان اشعار حقایق اشعار که بی
بی سائبه تکلف و بی رایحه لصف اسمانست برار کواکب

حسابی چینی بر از شقایق و قابی بجانب ایست
غرائب نرینه ر غائب غایات کنایب نخده عقاب
احکام و قابی حکمة حسابی احکام ر قابی بسطه مدینه
مستمل بر هزار بیت معمور بسطه منظوی بر صد بحر مسجور
صوامع اذکار لوا مع فکره جوامع انار فواعده عجزه
مدارس تنزیل محارک غریبه مفارس تاویل فوارس
منعنه ارانک نوحید مدارک زاده مسالک تمجید ملائک
نصرت کافی بر از جواهر لطائف بحری بر از لای معارف
شوادی مباحثات هوادی غنیه بوادی فکاهه عوادی
رخیه جواهر انوار زوایر و صلیه طوایر انوار فواعده صول
کعبیه بی که قلب نافضا بصورت نوعیه کمال رساند
عبین الجانی که بسه بادیه حجاب بر از لال وصال چنانند
سارار قرار بصایر عجزه سرانبار انار ذخایر دعوه منای
مناجات معال بنایه معانی محاجه مباحی فضیه
فوائد الهام زواید نغمه عواید انعام مواید نعمه
در ظروف حروفش الوف اسرار مندرج و در سواد
مدادش صنوف انوار مندرج اقباب حقیقت

از بروج

4
از بروج ارقام اولامع و طاهر و معانی ابیات مانند
ایل بیت کامل و طاهر لطائف اخبار و طایف منحصی
اخبار خلائی حسنه فصول عبارات و اصول نخده
حصول انارات اصول عطیه و سر کمال کلام خانم انبیا
انست که نطق احصا خواص انسان و ارتفاع و الخطاط
نطق انسان بر طبق مرتبه اوست در کمال و نقصان و چون
کمال صوری و معنوی انحضرت مانند اقباب لامع است
کلا حسابی نظایر مطابق آن و افق است ناهیه که مهش غلام
و مهرش کینه ناطق کمال اوست قرآن عزیز کفر کلام او
رفیع است چه دور در خانه بکده خدای مانند سیمه جبر و چون
زره خاکسار و فطره بهمقدار حسین بن معین الدین مبدی
روح الله قلبه بالفیض السرمدی در سائر اوقات بدل کامل
متوجه و بایل محبت او ملسمه است از عالم غیب انان منزله از بروج
رسیده که این دیوان رفیع ابوان وسیع میدان اسرار می باید
نوشت و تخم سعادت بدی را در اضی قابیات می باید گشت
بنابرین مقدمه قدم در این بحر عمیق نهادم و در مدینه علم را
بمفتاح تحقیق گشادم و در تفتیح مقاصد و توضیح معانی

آن قصب سبق از قرآن ربودم و احراز ابجاز و الفاز
و اجتناب از اطناب و اسهاب التزام نمودم این نظم که
نعت او برون است ز فکر دایره و یجهان میان هر طائفه زکر
با این همه با کنون بهر بیت سزایف بودند عروستان معانی
همه بگرد و هر چند بیغین معلوم که این بحر از خاک خاشاک
سفر غیر صافی است اگر یک بیت شعر است مراد دنیا و بعضی
کافیه است پس که نابد مهر جدر هر دم از سبهای من اسما را
سر بندی باشد از بالائی من چون سخن گویم ز بحر احسن که
آن حوس نمی است یا در دامن کشد فکر فلک یبای من بهر دشت
او سر نادم گشتم زبانه ناگردد و غیر مدحش ظاهر از اجزای من
طبع من پاکست چون در بای فیض مرئضی بر کوهر بار جوید فیض
از در بای من گزیندی زو الفصار مهر او در دست دل نفی کرده
مرا این نفس از در بای من خاک را همس در جو چشم من بجای
سرمه است نیک دیدم افرین بر دیده من مینای من فی که
تنها بمدحش به فرازی میکنم غیر این هر کس بسند از ابای من
ای صبا در کردنت خاکم بر سوی نجف بعد مردن چون فرو برد
ز نهم اعضای من النکس از ارباب توفیق و اصحاب تحقیق

انکه بعد از تقدیم مراسم ندقی چون نظر بر مواضع زلال
و مواقع اندازند انرا زخم زده خاصه اصلاح سازند چه فخر
بان مباحث دارد که خود را خاک راه همه می شمارد و نعم
قابل شکرنا و احرفا علی الارض جرعه و لارض من کانس
الکرام نصیب من خود چه کنم که در شماری باشم با در صف
اهل دل سواری باشم مقصود عین است که در شان علی گویم
سخنی خند و نکاری باشم و قبل از شروع در شرح اثبات
مطالب بلند و ثواب ارجمند که در اتالی شرح مفید است
و اکثر آن مشتمل بر فایده که جدید است مسطور خانه نخبه
و مزبور نامه تصور بر چه خواهد شد در ضمن هفت فاسحه
و من الله کشف الاسرار در طریق تصوف انوار الهی و فیوض
غیر متناهیه است و معرفت اشیا کاهیه از ماه نابماهی علم
علم پس بعرفه الا خو فطنه بالحق معارف و پس بعرف من پس
بشهاد و کیف بشهد ضو الشمس مکفوف ساکنان این
طریق غربی در بای بغین اند هر چه شنوند و بیند حق بیند
حضرت مصطفی صلی الله علیه و اله در شان ایشان فرمود
و استوفاه الی لقاء اخوانی من بعدی صحفه ادراک

ایشان از حرف غیر پاک و سرایشان در قدم هر چه سر و پا ک
باشد بینه دل ایشان زنک و باده نوحه شان زنک ندارد
غلام سمت نام که زیر جرخ کبود در هر چه زنک نعلی بذر و از او
طائفه باشد پس رفیع الشان عظم القدر و مشاهده حق کند که
برون القریبه البدر نامن خبر از طو رقص و دارم بر عمر خود بیاف
دارم چون زنک تکلف رسمی کردم صد عیش و بطای تکلف
دارم و هیچ سبلی واضح لمن اند و لکنما الا هو اعنت فاعنت
شدیده باسی که اسکندر نقاشان خطا و خشن فرموده که
در دیوار مقابل نقش کند و بر دود در میان او بخند و از طریق
جبالات بکشد نقاشان خطا نفوس عربیه مختلفه می کشند
و استادان حین نصفه و نخبه نگار میباشند بعد از رفع حجاب
و کشف نقاب آنچه نقاشان خطا را بعرق جبین و کد بین حاصل
حاصل شده بود زیبا زاران در صفحه استادان حین می نمودند
ای دل ز طریق اهل صورت بگذر بینه شود از هر کد و رت
بگذر خاطرت کی رفتم قبض ببرد و پیش مکر از نفس پراکنده و در
ساده کنی شیخ ابو یزید میفرماید اخذتم علیکم ميثا عن ميث
واخذنا علینا عن النبی الذی لا یوت برشد ز شراب عشق جام من

و ز لوج و جود است نام دل من کفنی سخن شهد ز با نام همه
روز رسیده خوش بکام دل من امام محمد بن باسج نجم الدین
گفت بلم عرف ربک فرمود بوار دات زد علی الصلوب
فتعج النفوس عن کذبها و بلم و راء النقل علم بدق عن
مدارک غایات العقول السبینه بفضیه منی عنی اخذته و نفسی
کانت من عطا می حمدی مبین حضرت که بان عشق ز کین قوم
شهان بی کمر و سروان بی کله اند قدم منه بکباب جز بشرط
ادب که ساکنان در شجر مان یاد دهند و فی نف این طائفه
با یکدیگر مبنیات بر اخلا مشرب در کتمان و افشای بعضی اسرار
بعضی میگویند ابکی الی الشرق ان کانت منازل کم من جانب
الغرب خوف القبل و الفال اقوال با کذ خال حین ذکره
خوف الرقب و ما با کذ من خال و بعضی میگویند الا کفنی
حمد و قل الحمد و لا تسقنی سراً اذا امكن الجهر و یح باسم
من الهوی و دعنی عن الکفی فلا خیر فی اللذات من حوائرها
صوفیه گویند وجود لا بشرط شیء احدیت جمع و هویت ساریه
در جمیع موجودات است و بشرط جمیع اسما و صفات مرتبه
الو هیئت و مرتبه و احدیت و اطلاق عی بر مرتبه احدیت

موافق حدیث ردیست که گوید ابو زرین عقیلی از بنی
 صلی الله علیه وسلم پرسید این کان زبنا قبل ان یخلق خلقه
 فرمود فی غیاء فوقه هواء و ما تحته هوا و خلق عرشه
 علی الماء عیاء ابر رفیق است و چون ابر محسوس هوا
 فوق و تحت لازمست بنفی لازم تنبیه فرمود که ابر معنویت
 و قد مای حکما در مسئله وجود موافق صوفیه اند و قال اند
 بربان حق در مراتب و از ان بظرفی از منقولست که
 از تجزیه حدت نقطه خط و از حرکت خط سطح جسم باقی
 بنا کن جگانه امروز میخوریم پس حور شد که کند جرح
 این صدا شنید ماباده ز بر حرفه نه امروز میکتیم صدای
 بر میبکده این ماجر شنید و ابو علی در غلط تاسع از اشارات
 گفته العارف هشتین بنیم بیجل الصغیر من نوضه مثل
 ما یجل الکبیر و بیسط من الحامل مثل ما یسط من النبیه کیف
 لا یهش و هو فرحان بالحنی و کل شیء فانه یری فی الحنی
 دلی که معرفت نور صفا دید بهر چیز که دید اول خدا دید و حضرت
 سید شریف قدس سره در حواشی شرح تجرید تحقیق سخن
 این کرده مبغض ماید که کل مفهوم مغایر الوجود کالان

فانه مالم ینضم الیه الوجود بوجه من الوجود فی نفس
 الامر لم یکن موجودا فیها قطعا و مالم یلاحظ العقل انضمام
 الوجود الیه لم یکن له الحکم بکونه موجودا فکل مفهوم
 مغایر الوجود فهو فی کونه موجودا فی نفس الامر محتاج
 الی غیره فهو ممکن ادلا معنی للممكن الا ما یحتاج فی کونه موجودا
 الی غیره ولو کان ذلک الغیر وجوده فکل مفهوم مغایر
 للوجود فهو ممکن و لاشی من الممكن یوجب فلا شیء من المفوض
 المغایرة للوجود یوجب و قد ثبت بالبرهان من الواجب
 موجود فهو لا یكون الا عین الواجب الذی هو موجود بذاته
 لا بامر مغایر لذاته و لما وجب ان یكون الواجب جزئیا خففا
 قائما بذاته و یكون بعینه بذاته لا بامر زائد علی ذاته و جب ان یكون
 الوجود ابطا کذلک از هو عینه فلا یكون الوجود مفهوم کلیا ممکن
 ان یكون له افراد بل هو فی حد ذاته جزئی تحقیقی بسبب امکان
 تعدد و لا انقسام و قائم بذاته منزّه عن کونه عارضا لغیره
 فیکون الواجب هو الوجود المطلق ای المعرا عن التقید
 لغیره و الا انضمام الیه و علی هذا لا ینصور عرض الوجود للمهبأ
 الممکنه فلیس معنی کونها موجوده الا ان لها نسبته مخصوصه

الى حضرت الوجود الفاعل بدانه وملك النسبة على وجه مختلفة
 وانما شئ بعد الاطلاع على مهباتها فالوجود كلي وان كان
 الوجود جزئيا حقيقيا هذا ملخص ما ذكره بعض المحققين من
 من مشايخنا قال ولا بعده الا الاستحسان في العلم ومما يثبت
 كون الوجود عين الوجود ان الوجود في حد ذاته بنا في العدم
 وهو بعد المصنوعات عن قبول العدم لان ما عداه لا يمنع عن
 قبول العدم لدانه بل بواسطة ولانك ان الواجب هو الذي
 بنا العدم لدانه لا ما بنا فيه بواسطة غيره فان قلت
 ما ذا نقول فيمن يرى ان الوجود مع كونه عين الواجب
 وغير قابل للتخري والانقسام فدا بمرط على هياكل الموجودات
 وطر فيها فلا يخلو عن شئ من الاشياء بل هو حقيقتهما وعينها
 وانما المنازات ونعدت بتعجبات وتقييدات وتخصصات
 اعتبارية وبمثل ذلك ما بالبحر وظهور في صور الامواج
 المتكثرة مع انه ليس هناك الا حقيقة البحر فقط قلت
 هذا طور وراء طور الفصل لا يتوصل اليه الا بالمساواة كسفة
 حون المناظرات العقبية وكل مبتدأ خلق له جو موج هر که
 فرو شود داند که موج اگر چه نه درياست غير دريا نيست

اي دل دل ز طریق عقل با بیرون نه و انکار قدم بر قدم
 مجنون نه خواهی که جولاله زنگ و بوی بی با صدراع چون
 بر جگر چون نه سر دکه دل بعشق و همی خوش و می بود
 در کار خیر حاجت هیچ استخوان نبت بازار منع میرا
 و می یار کان شخه در ولایت ما هیچ نبت و صاحب
 مفا حص کو بد تغییر از مبدأ بو حدت بهتر است از تغییر
 وجود بواسطه آنکه و حدت مثل از وجود است و حضرت
 سید علی همدانی قدس سره تغییر بنقطه فرموده و شیخ حرالدین
 عرفی رحمه الله تعالی ولفاس فیما یعقون مذا هب
 سانی با که عشق ندایم کند بند کاکس که گفت قصه ما سر زما
 شید نعا العشق عن فهم الرجال و عن صف التفرق والوصال
 اذا ما حل شئ عن جهال بجل عن الاحاطة والمثال این همه
 گفت و گوی نوحید است راه و حدت تبرک و تجرید است
 سخن و حدت سمجوشاب خود در باجه جای دم زدنت
 امید بجد و واجب الوجود آنکه ساکنان طریقت مراد سازند
 و طایبان حقیقت را شراب وصال جستاند بارب زجهان
 روی دلم بر کردان حاکمه مرا کنون کر دان را هم بهر ابرم

نوحه نای نا چند بهر طرف روم سرگردان صوفیه گویند
 جبهل از جمال خود آن زمان بهره باید که حسن خود را در این
 مت دهد کند بنا برین وجود مطلق از اسماء اطلاق و غیب
 هویت نزول فرمود در مراتب نجات و مجالی تشخصات
 نجی کرده و حسن خود را در آئینهای مختلف دیده و در هر آینه
 بصورتی مناسب نمود و بحسب تعدد مظاهر کثرت پیدایش
 صد هزار آینه دارد تا هر مفعول من رو به آینه کار و جان
 در و پیداشود با این آدم افنی بختی که محبت صفتی عیبک کن با حق
 سابه معنی اگر افتاده بر عاشق چه شد تا با و محتاج بودیم
 او بمانشاق بود و چون بغیر امری اعتباری است و ظهور
 بواسطه نور است که در مراتب ساریست چند که حدیث کان الله
 ولم یکن معشی شنبه فرمود الان بظا که لک و کوبایس ضمیمه
 در حدیث مندرج است و کان الله در او از قبل کان الله علیما
 حکما و کان الله عفو ارجها است انکس است اهل بشارت که
 انارت داند کنها سبسی محرم اسرار از کجاست و لم از صومعه
 و صفت شبح است مول بار نه سایه و خانه خمار کجاست
 و فنی ما بها جمع شدند گفتند چند گاه است که ما حکایت آب

میشنوم

میشنوم و میگویند جواهر ما از است و هر که ابراز بدیم بعضی
 شنیده بودند که فلان در با ماسی است و اناب را دیده
 گفتند یمن روم ناب را با نمایند چون به او رسیدند
 و رسیدند گفت شما چیزی عیب را بمن نمایند ما من ایشما نام
 ما لها دل طلب جام جم از ما بگیرد آنچه خود داشت ز بخت
 نتا بیکد کوسری را بیرون و صف در همه عمر طلب از کشتن
 لب در با می میکرد بددی در همه احوال خدا با وی بود
 او نمیشد و از دور خدا را میکرد انتم ام انما العین فی
 العین حاشای حاشای عن اثبات انین ای مرغ دلت
 کشته مفید نفیس کامل نشوی تا کنی زک هوس کر هستی
 خو بختن حجاب نشود داتم نظرت بذات حق باشد و بس
 و ظهورات متوجه و تجلیات مشکته در و حدب ذات و کمال
 صفات او قاج نیست و ما الوجه الا واحد غیره از ان
 عدوت المرابا بعدا بر نواختا که بر زمین می افتد در خدا
 خو تقسم و مشکته نمی شود و اگر شبهای منون باید هر جا بر کی باید
 و در نفس امر از لون مبراست و اگر بر قارورات افتد
 هیچ نقص در و پیداشود چنانچه اگر بر فعل افتد هیچ حرف

او زباده نکرده و جمع صور مظاهر نور حق اند خواه زنی
و خواه خارجی خواه کامل و خواه ناقص فالنبی صلی الله
عیه و آله ان الحق تجلی بوم البیضاء للخلق فی صور منکده
فیقول انما ربکم الاعلی فیقولون نعوذ بالله منک فیتجلی فی
فی صورۃ عفاذهم فیسجدون له و قال یزید ان الحق بوم
البیضاء تجلی بصورۃ النفس فیکون لها تم تحول بصورۃ الکمال
فیقولونها در عشق خائفا و خرابات فرق نیست هر جا که است
برو روی حبیب بنا برین شیخ در قص بودی مبر باد ایا
ان تعبد بعضه مخصوص و تکفر با سواک فیقول خبر اکبر
فیقولک العلم بالامر علی ما هو علیه کمن فی نفسک هو بالصور
المعتقدات کلها فان الآله نبارک و تقدس اوسع و اعظم
من ان بحصره و عقد حون عقد فانه یقول فاینها تولوا
فتم وجه الله و ما ذکر اینا من این و ذکر ان تم وجه الله
و وجه الشیء حقیقه فیه بهذا خلوب العارفین بملایم
العوارض فی الجوه الدنیا عن اسخا مثل هذا فانه لا بدری
العبد فی ای نفس یقبض فقد یقبض فی وف عقد فلا یستوی
مع یقبض علی حضور حکم مستو و منی همه بر خانه است
کس

کس نیست که از بیجه حالت برود که وی از عزیزی معشوق
بکبر جفا و فات که بکسر بطالت برود و حکما و متکلمین به تریه حق فایند
و بعضی از متکلمین به تشبیه و تشبیه نمیکند به الرحمن علی العرش
الستو و اینها تولوا فتم وجه الله و بداند فوق ایدهم و نضع
علی عینی و با حسرتی علی ما فرطت فی حب الله و السموات مطوبات
بیمه و حتی یصنع الجبار قدمه فی النار و قلب المؤمنین صبعین
من اصابع الرحمن و وضع کفه بین کفین و ضحک حسی بذات نواجره
و وجهه بومنه ناظره الی ربها ناظره و انکم سرون بکم کلان و
الفریده البدر لا تضامون فی راوبنه و رایت ربی فی صورۃ حسن
و رایت ربی فی صورۃ شاب امر د فطط و منقولست که ابو زعفران
گفت با رسول الله هل رایت ربک فرمود نورانی اراه و منزهه
صورت رفیده نورانی را در لفظ حو کلمه میبازند نور و انی یفتح همه
یعنی من این و تشبیه از این کلمه میبازند مثل روح و صوفیه
میکویند حقیقا بحسب ذات منزله است از تزییه و تشبیه و در مراتب
اسما و صفات موصوفت بهر کسی که از تشبیه به تزییه میکردند که
تزییه تشبیه است بمجردات فان قلت بالتزییه کنت مفید او ان قلت
بالتشبیه کنت محمدا و اذ قلت بالامرین کنت مسددا و اینها

فی الغار سبداً حضرت جبرئیل مرتب فرستاد که بگویم مشکلی و صوفی
 منظره کردند مشکلم گفت بیزارم از آن خدا که در سک و کر به
 ظهور کند و صوفی گفت بیزارم از آن خدا که در سک و کر ظهور
 نمکند خاطر آن مجلس حرم کردند یکی از آن دو که فرزند کامی سخن
 است را توجیه میکرد و بانکه مشکلم اعتقاد کرده که سک و کر به درخت
 است اند به و ملا به و مخالطه با این نقصان نام است پس مقصود او
 بیزار است از خدای ناقص و صوفی اعتقاد کرده که در ملا به و مخالطه
 سک و کر به هیچ نقصان نیست و اگر در این ظاهر ظهور کند فیض و ناقص
 پس مقصود او نیز بیزار است از خدای ناقص و مشکلم گفت که ناقص
 نشاید پس بیزاری این از خدای باشد و کفر هیچ یک لازم
 نباید و زنها که از لفظ ظهور و امثال آن که صوفی گویند
 نوهیم گویی که این بحلول با اتحاد فائز باشد چنانچه بعضی ناقصان
 پیدا شده اند مقصود این بسار دقت عبارت نمی آید و این
 بر نمی آید هیچ لفظ نمیتوان یافت که ادای آن به زیاده و نقصان
 کند هر چه درین مستور گویند از سر حقیقت نمیتوان گفت و این
 و محمل است یکی آنکه عبارت با داء آن و فائز نمکند و کفر در افتاء
 بر او بوی کفر بر تقدیر اول مقابل است و بر تقدیر ثانی مقابل ظاهر

کفین آن ظاهر نیست است نیست

یعنی مریض

یعنی مریض که برای فاش کردن سر بوی کوبید سبب خفا شود
 و مولانا نظام الدین متنبوری در تفسیر و اذا انما کانت
 عبادی عنی فانی قریب مفر ما به من وجودها ایها لا یجود العلم فقط
 و لا بعضی الصنع و الایجاد فقط بل بضرب آخر لا یکنف المفاصل عن غیره
 الجبال مع ان النقیه عن بعض ملک بوجوب تنفی الجبال رمز
 الیه حذر الریب و کتمان الحجب حجب اذا ما ثابت فی نون
 بقول دع عجمی فانی قریب فاضی عضد الدین مولانا کمال
 الدین عبد الرزاق کاشی ایدم که تحول و اتحاد بود و میگفت
 این دو متغیر نیستند و ما میگوییم بسی فی الدار غیره دبار و هذا العذر
 است من الجزم صوفیه گویند ادراک ذات بحق و غیب اوست که
 از اشارت و عبارت معرا و از قبور و اخبارات مبرا باشد
 محال باشد که لا یحیطون به علما که در تعین نشانی ای دل مشکل که
 شود حق توانی ای دل خواهی که بری راه بر منزل او بهر و نشان
 و به نشان ای دل و بواسطه کمال رفت و حجت که در نشان عباد
 دارد این از نازل در ذات خود بخبر فرمود تا اوقات ایشان
 ضایع نشود و بخبر کم الله نفس و الله رؤف بالعباد عفاً
 کس نشود دام باز چین کا بنجا همش باد بدست و امراض

عنك بحاصل فيه السواج وحضرت سید البتر صلی الله علیه و آله
 فرمود ما عفاک حق موفقتک و میجبین فرمود ان الله
 احبب عن العقول کما احبب عن الابصار و ان ملا علی بطلون
 کما بطلون انتم در عشق نشد کس بغیر محرم راز هر کسی که
 بر حسب فهم می زندارد و ابن عباس گوید جمعی در ذات خدا فکر میکردند
 انحضرت فرمود تفکرو فی خلق الله و لا تفکرو فی ذات الله فانکم و
 لا تقدرون فدر من کرد و نمائی وصال و بهشتا مگر بخواب
 بهیم جنال منظر دوست دل صنوبر من همچو بیداران است زخمت
 فد بالای چون صنوبر جوست و ابو بکر گفته العجز عن درک
 ادراک و امیر المؤمنین علی علیه السلام ابن را در قطعه تضمین
 فرموده و در حرف کاف خواهد آمد ان تا الله تعا سلام اطراف
 رنگ آوردن آئینه جبین ز سویی رنگ آوردن از بادیه رخ شیخ
 برنگ آوردن بنوان نتوان ترا بجنگ آوردن و چون فرعون
 و کینه ذات حق تعا سوال کرد و با موسی گفت تارب العالمین
 علیه السلام بذکر صفات اشعار کرد با آنکه دانستن که او می گفت
 و فرعون از جهل برای مصلحت او را به جنون نسبت کرد
 پس موسی علیه السلام صفات روشنتر بیان فرمود و گفت

ان کتم

ان کتم تغفون فدر نجات جنگ خداید با و باطن نجیب را که
 نکتجه بجا من و ند فهم صفات اول کمال من و نوای دل
 چه سمیه کرد گمش کردی ز رسم که بسوزد بر و بال من و نو
 و ما اخترت حتی اخترت جنگ مذہباً فواخبرنا لولم یکن
 جنگ خیر اما ادراک ذات متعالی با غبار ظهور نور او
 در مجالی ممکن است و یک قسم آنکه ادراک اوست باز هوش
 از آنکه مدرک عین حیات است همه را هست امیر المؤمنین
 علی علیه السلام فرمود ان الله یجلی لعباده من غیر ان راوه
 و رسم نفسه من غیر ان یجلی لهم و قسم دیگر که ادراک
 اوست با شعور به امر مذکور مخصوص خواص است حضرت رضی
 علیه السلام فرمود ان الله یجلی لعباده من غیر ان راوه و رسم
 نفسه من ان یجلی رأیته فخرقه فعبده لم اعبد رباً لم اره
 شیخ محی الدین در قصه نوحی از قصص الحکم گوید ان یجلی فی
 کل خلق ظهراً خاصاً فهو الظاهر فی کل مفهوم و هو الباطن
 عن کل فهم الا عن فهم من قال ان العالم صورته و هو بینه
 شیخ ابو زید گفت سئال است که من غیر خدا سخن نگفته ام
 و مردم بنده اند که ان حکم جوده میگوید هر نفسی اوصاف

کمال و نهایت بسی و بی طرفه که آنچه میشود هم ظاهر صفت
شود اگر بگویم کسی و ممکن گویند معرفت ذات ممکن است
اما امام عالی و امام الحرمین و حکما در سخنان موافق صوفیه
و شیخ ابو علی گفته اعظم الورا بمعرفتك عجز الوصفون
عن صفك نب غلبا فائتبا ما عرفاك حتى معرفتك آری
او را به صورت که ملاحظه کنی تخفیف نه او را ملاحظه کردی
و بواسطه تصور آن صورت هنوز در پس پرده مطلق بود زهر
صفت پاک هرگز نتوان نمود ادراک از آن که به عقل چون دید
اینکه بصورت بر آید پس هر چه نو می کنی جاست باشد ز مظاهر جاست
و هر چند که تصور کنی ذات در غایت حق تصدیق بوجود او
در غایت ظهور است افی نه سک فاطر السموات والارض
و بعضی از محققان مثل امام رابع به بداهت آن قائل شده اند
چند را گفته ما اذ بیل علی اثبات المصانع گفت لقد اغنى الصباح
عن المصباح و ظاهر آنست که کمال ظهور رب غنی است
استی اذا جاوز حد انعكاس ضده ان باری که غیر او را
بار نیست و زکشن وصل او را خاری نیست که حقیقتش
حقیقی دارد در مسمی ذات او خفا باری نیست

13
صوفیه گویند چنانچه که ذات حق معلوم نیست که صفات
او هم معلوم نیست لیکن چون اشعه صفات بر مهب
آن تابیده ادراک آن بوجهی مغذیه میتوان و وجود
وجود که آنرا نیست در فهم آن ضرات و امهات
صفات جوف و علم و اراده و فذرة و سمع و بصر و کلام
و اینها ائمه سبعة گویند و بعضی بجای سمع و بصر جواد
و مفسط آورده اند و امام الائمة نزد جمع حیات و نزد
مولانا کمال الدین عبد الرزاق رحمه الله عالم و در اول نظر
بانت که جوف شرط علم است با تفاق صوفیه و حکما بعضی مترتب
میشود بر ذات ممکن با صفت مثلا ذات کافی نیست در آنست
اشبار نو و با صفت علم که مبدء الکنف بنو قائم نباشد
الکنف حاصل نشود بخلاف آنکه ذات خدا که او در الکنف اشبار
محتاج نیست بصفاتی که قائم باشد به او بلکه ذات او مبدء الکنف
و باین اعتبار علم است بر ذات و صفت متحد اند و در حقیقت
و متغایر اند در مفهوم و مرجع این سخن نفی صفات نیست
با حصول نیاج و ثمرات آن از ذات تنها و اثبات به نیست
اینچه حضرت مرتضی علیه فرمود کمال توحید نفی الصفات و فی

و فی بعض روایات کمال الاخلاص و نوسم کنی که برین تقدیر
نتوان گفت خدا را عالم است چه مراد از عالم ذاتیت که
بر و متکلف باشد خواه مبداء آنکس ذات باشد یا صفی زائد
بر ذات و درین مسکک چنانچه میتوان گفت صفات
خدا عین ذات است میتوان گفت غیر ذات با اعتبار مفهوم
و میتوان گفت نه عین ذات و نه ذات و شیخ داود قیصری
در شرح فصوص گوید حقیقتاً بدات او عین ذات و علم او عالم
صوراً شباهت در و خواه کلی و خواه جزئی لا بغرب عنه
متقال ذرة فی الارض و لا فی السماء و اگر ذات محل امور مکرره
باشد محذور نیست چه اشیا عین حق اند با اعتبار وجود و حقیقت
و غیر اند با اعتبار نقیصه و نقیصه پس در حقیقت حال و محل نیست
بلکه یک چیز بصورت حاکم و بصورت محبت ظهور کرد و نفس
الامر که محل خبرت حکم و علم است عبارت ازین علم مجربست و آنچه
حاجب نظر الدین طوسی رحمه الله گفته که نفس الامر صور علمیه عقل
اول است هم راست است چه صور علمیه او صور علمیه حق است و متباین
و خفایق صور کلمه اثبات است در علم حق و اگر کو بی عین است هم راست
هم راست و شیخ ابو علی نیز بر آنست که علم خدا به عالم خصوص است

شیخ شهاب الدین در حکمت اشراق تصریح کرده که حصول
و در نمویات میگوید که ارسطو را بخواب دیدم و از حقیقت علم
پرسیدم گفت تعقل حضور انشی لذات المجردة عن المادة
و این مشکک در علم بعد و مات و بعضی دفع اشکان کریم
اند که معده و مات در عقول عابد مرسم اند و عقول عابد
نزد حق تعالی حاضر مشهور آنست که حکما میگوید خدا عالم است
بجانب و به جزئیات بر وجه کلی و ابوریحان بغدادی مخالف
اثبات و مولانا قطب الدین رزی در محاکمات میگوید خدا
انست که علم حق زمانی نیست و در حق او ماضی و مستقبل و حال تصور
نمیتوان کرد بلکه متدا زمان با حوادث که مفارن اجزای است
یکه فعه نزد حاضر است و سمع است با و منب و بند و چون خوشی
و معنی را بنک در بابی زمان را بسمان فرض کن که همه جزو بزرگی
باشد اگر موری متحرک او را مت پده کند مردم زکی ظاهر شود
و زکی غایب کرد و اگر نومت پده کنی همه را یک نظر نوان
دید و محقق طوسی در شرح اشارات گوید الفاعل کمالاً لا یحتاج فی
فی ادراک زانیه الی صورته غیر صورته و انک الصادقانی بها
هو هو و اعجز من تفکک انک تعقل شیا بصوره بنصو

وبسخرها في صادرة عنك لا ينزادك مطلقا بل بشاركة
 ما من غيرك ومع ذلك فانت لا تعقل تلك الصورة بغيرها
 بل كي تعقل ذلك الشيء بها كذلك تعقلها ايضا بنفسها غير
 ان بعض الصور فيك بل ربما ينضاعف اعتبارك المتعلقة
 بذلك وبذلك الصورة فقط على سبيل الترك وذلك انك
 ما يصدرك عنك بشاركة غيرك هذه الحال فاضحك بحال العاقل
 مع ما يصد عنه لذاته من غير مدافعة غيره فيه فلا تضن ان كونك
 محلا لتلك الصورة شرط في تعقلك اياها فانك تعقل ذلك
 مع انك لست بمحل لها بل لما يكون كونك محلا لتلك الصورة شرطا
 في حصول تلك الصورة لك الذي هو شرط في تعقلك اياها فان
 حصلت تلك الصورة لك بوجه غير الحصول فيك حصل العقل
 من غير حصول فيك ومعلوم ان حصول الشيء لقاعده في كونه حصولا
 بغيره ليس من حصول الشيء لقاعده فاذا المعلوم لا الذاتية للعقل انما
 لذاته حاصله من غير ان يحل فيه فهو عاقل اياها من غير ان يكون حاله
 فيه واذا انضم هذا قول قد علمت ان الاول عاقل لذاته مع غير
 تغاير بين ذاته وبين عقله لذاته في الوجود والاف في الاعتبار المعبرين
 وحكمت بان عقله لذاته عنه نفعه لمعلوم الاول فاذا حكمت يكون العنبرين

اعني ذاته

اعني ذاته وعقله لذاته شيئا واحدا في الوجود ومن غير تغاير
 فحكم يكون المعلومين ايضا اعني المعلوم الاول وعقل الاول
 شيئا واحدا في الوجود ومن غير تغاير يقضي كون احد هما مباحثا
 للاول ومنفردا فيه وكما حكمت يكون التغاير في العنبرين اعتباريا
 محضاً فحكم يكونه في المعلومين كذلك فاذن وجود المعلوم
 الاول هو نفسه تعقل الاول اياه من غير احتياج الى صورة مستقلة
 تحل ذاته الاول نفسا عن ذلك ثم لما كانت الجواهر العنبرية
 تعقل ما ليس بمجولات لها بحصول صورها وهي نفس الاول
 الواجب ولا موجودا والا وهو معلول للاول الواجب كانت
 جميع صور الموجودات الكلية والجزئية على ما عليه الوجود
 وحاصلة فيها والاول الواجب تعقل تلك الجواهر مع تلك الصور
 غير باطل باعبار تلك الجواهر والصور وكذلك الوجود على ما
 هو عليه فاذا لا يغرب عنه متفان ذرة وفعل حق نزديكها في
 ارادة اوست اكر خواهد كند واكر خواهد كند اما فعل خبر لازم
 ذات اوست چنانچه علم و سائر صفات كمال لازم دانش اوست
 مقدم شرطية اولي واجب التحقق است ومقدم شرطية ثابته
 يمنع التحقق والاطلاق ايجاب بر ذات خدا باين اعتباريكند

سنة الله التي قد خلت من قبل ولن تجد لسنة الله تبديلا
و نوهم كمنى كه ايشا نقي اراده از حق كره اند كفته چنانچه
احراق و احسان از انفس ظهور مى يابد افعال از حق صادر
مى شود پس بجاى منافى اختيارىست و نزاع بين منكم و حكيم
لفظىست اري منكم مىكويد اراده منتهى سلسله اسباب است
و محال ترجيح بلا مرجع است نه ترجيح بلا مرجع و حكيم مىكويد ترجيح بلا
مرجع بزمحالت و منتهى سلسله اسباب و احققت و او نشاء اراده
است ميان مسكلات اختلاف كه كلام الله حادث است و كلام
نفسى قديم و قاضى عضد الدين مىكويد اعلم ان الاصحاب
قاروا اجتماع النبيين المتأقين كما صلبين من قولهم
الكلام صفة الله تعالى وكل ما هو صفة الله تعالى فهو قديم فالكلام
قديم والكلام منسوب الاجزاء يتقدم بعضها على بعض وكل ما هو
فهو حادث فالكلام حادث منع كل طائفة بمقدمة منها كاعتقاده
للاولى والكراميت للتانى والا ساعرة للتاتى والكتابى للاربعه
والحق ان الكلام بطلنى على معين على الكلام النفسى والكلام هو
اللف و قد بقسم الاخبار الى حالين ما للمتكلم بالفعل وما
للمتكلم بالقوة و بين الكل بالاضد كالتب للاول والاكوت

لثانى و الحرس لثالث والمعنى على معين المعنى الذى هو مدلول
اللفظ والمعنى الذى هو اللف ثم بالغير والشيخ الاثرى لما قال
الكلام هو المعنى النفسى فهم الاصح منه ان مراد منه مدلول اللفظ
حتى قالوا بحدوث الالفاظ وله لوازم كثيرة فاسدة كعدم
الكفر لمكر كلام الله ما بين الدفتين لكنه علم بالضرورة ومن
الدين انه كلام الله وكهزوم عدم المعارض والتخدى بالكلام
بل يقول المراد به الكلام النفسى المعنى الذى لا لفظ والمعنى
فانما بدات الله وهو مكتوب فى المصامير وبالاتسنة محفوظ
فى الصدور وموغير الفسادة والكنانة والخط الكادنة
كما هو المشهور من القرآنة بغير المفرد و قولهم انه منزلة الاجراء
فذا لا نسلم بل المعنى الذى فى النفس لا ترتيب فيه ولا تاخر كى موافق
بنفس كلفظ ولا ترتيب فيه نعم الترتيب كما يحصل فى اللفظ لضرورة
عدم مساعد الآلة وهو حادث منه وتكمل الدلة التى على الحدوث
على حدوثه جمعا بين الدلة وهذا البحث وان كان ظاهره خلاف
ما عليه متأخر والفهوم لكن بعد التامل يعرف حقيقة والحق
ان هذا المحل صحيح بكلام الشيخ والاخبار عليه فاحفظ والله
يقول الحق وهو بهدى السبيل وحكيم محمد نهر شمس صاحب ملل

و تخلص در زمانه الاقدام بهمین معنی قایل است و امام غزالی رحمه
 در الحکم العوام گوید امام احمد بن حنبل از ابو سبره نقل کند که در وقت
 خلافت عمر مجلس بودم شخصی پرسید که کلام الله محفوظ است
 یا نه عمر تعجب کرد و دست او گرفت و نزد امیرالمؤمنین علی علیه السلام
 برد و گفت بین که این شخص چه میگوید چون امیر این سخن بشنید
 متعجب شد و سر در میان گفت و تا ملی فرمود پس گفت در افر زمان
 قتها ازین مسئله پیدا شود و اگر من خبیثه می بودم کردن این
 شخص میزد و زنی گفت عاقلکه بواسطه این مسئله چه فداهاست
 به عملی دین رسیده فضا حکم اجابت باحوال موجودات مثل حکم
 بموت هر انسانی و قدر تفصیل این حکمت بنوعین اسباب و از من
 بحسب قیاسات مثل حکم بموت زید در فلان روز بفلان مرض و فضا نایع
 علم و از دست موجودات و این علم نایع علمت اعیان تابسته
 و این علم نایع اعیان تابسته است ما اصاب من مصیبه فی الارض
 و لا فی انفسکم الا فی کتاب من قبل ان نبرأها قل لن یبیین الا ما کتب الله
 هر شیئی است اسعد و قبض خاص از خدا مبطله و حکم او عونی است بجهلکم
 دعای او مستجاب میشود و بمقصود خود میرسد عاتق که شد که
 باریک نظر کرد ای حواجه در نیست که و کر نه طیب است

از جانب مبدأ هیچ بخل نیست یکی که مستعدان با نیت از خدا امان
 می باید و یکی که کفر است کفر میاید ان الذین کفرو سوا ربهم انذرهم
 ام لم تنذروهم لا یؤمنون ما ظنمهم انه و لکن کانوا انفسهم یظنون فلا یؤمنون
 و لو موافقکم هر چه است از قامت ناساز بی اندام مات و رنه
 نشد بفر تو بفرای کسی که نایب است از اب واحد در اراضی مختلفه
 الا سعاد و بنات مشوعه ظاهر میشود فیضی در شرح فصوص گوید
 الاعیان نیست مجعوله بجعل الجا علی بنوجه الابرار بان بقال لم جعل
 الیک کلک و عین الضال منقضه للضلال کما لا بنوجه ان بقال
 لم جعل عین الکلک کما یحسن العین و عین الانس انسا نا ظاهر العین
 بل الاعیان صور الاسماء الالهیه و مطا سربا فی العلم بل عین الاسماء
 و صفات الفایضه بالذات الفایضه بل عین الذات من جبه الخلق
 فی الثابته از لا و ابد لا ینعلق الجعل و الایجاد بها کما لا ینظر فی
 القضاء و العلم ابها صباغ که پارس که یاس نبی زود و زکریا که
 نبی سازد که یاس از یکمین بسازد خدای تعالی هم دانرا ذات نبی
 دانرا موجود بسازد از ابو علی در وقتی که آتو بنحو دفعی است
 نیست مجعوله بجعل الجا علی برسدند فرمود جعل الوارثه بسازد
 بلکه آتو را موجب یب زود و بنی خادم فضا جناح طیب خادم

عین المنه منقضه للاند

طبیعت است اگر موافق فضا باشد چگونه راه نماید بسکک
 من الامر شیء انک لا تهدي من اجبت و سر قدر از بعضی انبیا
 مخفی بوده و عزیر علیه السلام که اسخلام ان کرده خطاب نموده
 لین لم تنه لا محوت اسمک عن دیوان النبوة اما کل انبیا
 واقف این سر بوده اند و لهذا حضرت مصطفی صلی الله علیه
 وسلم میفرمود گفت ادعوا الى الله علی بصيرة و تطبیق فضا با نبوت
 آنست که امر و نهی هم از فصاحت و ثواب و عقاب حاصل فعل
 و ثبت نیک مقتضی بهشت و فعل و ثبت بد مقتضی عذشت خانیچه
 سفویا مسهل و سم فانت و محبوب خدا را مانند باد شاه مجاز خط
 میکند که هر حکم او شنیده او حرم شد و در مقام احث و انعام است
 و هر که حکم او نه شنیده او ملول شد و در مقام ابد و ابلات بهشت
 سخن خدا مثل سخن طیب است هر که شنیده صحت یافت و هر که نشنید
 مریض ماند و او از صحت و مرض فارغ است ان الله لغنی عن العالمین
 ز عشق نامم با جمال با مستغنی باب و رنگ و خال و خط و چه
 حاجت روی زیبارا طریق شرفی بر زخمت بیافکد و تصوف
 و اثر قیازا تحفقا نرفعه و نه فضا بطیفة می باشد و چه مکاشفات
 صورت و مشاهدات معنوی اند و خدا حکما می شرفانی بوده اند

الهی

و بعضی انبیا اند و بعضی او بها و افم حکمت اوحی و الهام معلوم کرده
 و گویند اغانا و یون سبت است و مر مر مرامه که مدون احکام
 نجوم و طالع و طب است او برین و نعمان بنا کرد و او دین غورث
 شکر سبتا و افراطون خاتم حکمای شرافت و ارسطو که شکر او بود
 طریق نظر پیش گرفت و وزیر اسکندر ذو القرنین بر سر ففوس
 رومی بود و حکمت را ندوین کرد و او را معلم گویند و یکی در کتاب او
 میرفت و استفاده میکرد و ند و لهذا این را متناهی گویند
 و بعد از ارسطو حکمت تخریف یافت و اعظم اباء تخریف نقل کنند
 حکیمه بود از لغت یونانی بلف عرب و ابو نصر فارابی تفسیر
 بسیار کرد و نمارک و بنا بود و در سنه اربعین و ثمانی
 وفات یافت و فاراب موضوعی از ترکستان و ابو علی حنین
 بن سینا در صفر سنه سبعین و ثمانی در ولایت بخارا متولد
 و او در شوات و لذات تابع نفس بود و اول ملازم نوح بن منصور
 سامانی شد و التماس کرد که کتب خانه به او سپارد و پس فایده از آن
 کتب یافت و در اخراش کتبخانه افتاد و تصانیف خدا و ابو نصر
 بوخت و او را با خرافات کتب منتهی ساختند و چون سامانیان
 بربان شدند و حوت انبیا مقتضی گشت عطا محمود فضا قتل

در خود حسنی غریب و نور عجب میدیدم و خود را جردی از خردی
عالم روحانی باضم و صاحب نایب بودم بس زرقی کردم بخت
ربوبیت و نوری مشاهده میکردم که نه زبان و صفای توان
گفت و نه کوشش یافتن تواند شنید تا که فکر میان من و آن نور
حجاب شد و من بخت نماندم که چگونه از آن عالم تنزل کردم و شیخ
مفتول در غم و بخت و مولانا قطب الدین علامه در شرح حکمت
اشراق این شهود را با فراطون نسبت کرده اند و زینت که هر دو را
واقع شده باشد و نوهم نگنی که این مراتب عالی و این مراتب
وقف فویست که در از منتهی ماضیه بوده اند فیض روح القدس
از باز مدد فرماید و بکران هم گفته اند مسیحی بگوید دل مانند چشم است
در چشمه عالم ملکوت نور راه آب از درون چشمه نباشد و اسی
جز از برون کج و ایهام از چشمه بزم میاید و در چشمه فاسد میشود
و اگر این راه با خلوت و عزت مسدود بسیاری و آب فاسد
بغنی خاطر بیرون کنی و راه اصلی بر باضت بکشی دل تو جمع منبع
آب جوف شود و از نفس و لهام و زنج که در زبان حال کوب
حس و قوت سحر از غصه بخاتم دادند و نذران طمعت شباب جویم
داند همچون از شعله بر نو دانم کردند باده از جام نخی صفایم

الکره

و اگر مناسب ذاتی با ذوق این صفای و لطافت معارف
داری و از شنیدن آن خوش رفت و بر حال بشوی از صحن صاحب
کمال کامل بشوی تا شدی که صاحب طبع موزون که بصحبت
نوارسد تا غرض تواند شد و کسی مناسب مذکور ندارد و میخواهد
بطالعه در ویت کامل شود مثل کسی که طبعش موزون نیست
و هوس میکند که بوسیده عروض شود و ای که بفرمود
بیان دم زنی از عشق ما با نوازیم سخن خبر دست زاهد که
به نزد بر آبا خوش باشد چون اهل دل دیدن متوش باشد
اند که کند گفته عرفان تصدیق از روی بزرگ خشن باشد
و علامت مناسب آنکه در اول حال مصنف امام حجة الاسلام ابن
الدین ابو حامد محمد طوسی غزالی رحمه الله به تحصیل احباب و کیمیا
در نو اثر کند و از معالعه آن احوال نو متغیر شود و اگر بعضی
از باب نقیص و اصحاب تکلف تقی او کند اخبار کن نندم که
یکی از اهل ظاهر کتابی در تقی امام نوشته و افتتاح باین کرده اند
اندکی خرج انعام من العلماء بنصف لاجبا و در اینگونه امام هم
بزبان حال بن گوید و مراد علمای متقی باشد که در حقیقت جهانه
و اطلاق علمای بر این متعارف شده کوبی که مکرر زاهدان

سودی هست و از فضل زاده امید بهبودی هست این مروج جان
 نوزد مرزن که ترا مرکز نشود کجای که بهبودی هست و معاندان
 امثال بن در وقت جوی امام هم گفته اند و رساله در جواب
 اعتراضات ایشان نوشته و از جمله اعتراضات آنکه نوافای
 بنجر نفس طفه و آنکه الله که امر و از این سخن مسلم اهل اسلامت
 و مولانا سعد الدین در شرح مفاصد گوید چون امام اثبات
 حشر و کائنات مبرماید او را بعضی حشر جسمانی منقسم میباشند
 نفوز با الله زاده از راه برندی نزد معذورت عشق کار بست
 موقوف به این باشد و شیخ محی الدین نام امام بقظیم نام ذکر
 میکند و در رساله ساء فاخره مبرماید که شیخ ابن زید و ن
 اندکی گفت در بازار ساله که ابن حمید بن قاضی فرطیه
 در روز امام غزالی رحمه الله نوشته بود لغت بردم خردم
 و چون اندکی مطالعه کردم کور شدم بس نوبه و استغفار کردم
 حق تعالی باز بینا ارزانی داشت مرا که بعضی حجت صادق باشد
 با خلق جهان و انس موافق باشد بکلمه گوید که بنا بر کفین کاری
 کند که غیر لایقی باشد و هم از این زید روایت کند که امام غزالی را
 در خواب دیدم که زنجیری در گردن خود گاه بود و او را میست

گفتم این را

گفتم این خوک چیست نزد او سخن لغت شده بودم زاده
 ظاهر برست از حال آنکه بهشت مرجه گوید در حق ما جای هیچ
 اگر بهشت بر در میخانه رفتن کار بیکسان بود خود فردت را
 بگوی می فرستاد از بهشت و امام عجله بن سعد باقی در ارشاد
 گوید شیخ ابن عکبر در حدیث آن الله تعالی بیعت لهنده الامنه
 مائنه سنه من یجدها و دنیا فرموده که بر راس مائنه اولی
 عمر بن عبد العزیز بود و بر راس مائنه ثانیه امام شافعی و بر راس مائنه
 ثالثه ابو الحسن اشعری و بر راس مائنه رابعه ابو بکر باغوانی و بر راس
 مائنه خامسه ابو حامد غزالی و ولادت او در سنه خمسین و اربعه
 بود بطوس و بنت بورت کرد امام الحارثی شد و چون او وفات
 یافت بمعکس سلطان رفت و نظام الملک فراوان ساخت و مدبر
 بغداد در سنه اربع و ثمانین به او تفویض کرد و در سنه ثمان و
 ثمانین بکمر رفت و در وقت مراجعت ه سال در دمشق بود و بنا
 جامع اجداد و بی کتب تصنیف کرد پس بطوس رفت و خیر الملک
 بن نظام الملک او را بتکلیف بنظامه بنت بورت برد و مدتی اینجا بود
 و بطوس عودت کرد و خانقاه و مدرسه بخش و بنات قرآن و طایفه
 صحیحین بخاری و مسلم متفول بود و در صبح بوم الاثنین

رابع عشر جمادی الاخر سنه خمس و خمسون و ثمان مائت و اربع و عشتون
 کو بدخواه باشد بد زانست بر عادت اهل خوارزم و جرجان که عصار را
 عصار گویند در فهمات موافق اوست و سمعاً در کتاب انساب
 گوید به تخفیف زانست و غزاله و بیت از ولایت طوس امام احمد بر
 او از اکابر اهل کشف بوده و عین القضاة محمد بن مریه اوست و در ذوق
 در سنه عشرين و خمسه وفات یافت جمعی بنده اند که دانش منحصر
 در علوم ریسمه است کلاً آنهم عن ربهم لم یجوبون بین المجین سر بسنجیده
 قول و لاف لم یخف بحکیمه بن عباس رضی عنه گوید شیخ حضرت امیر المؤمنین
 علی رضی عنه صحبت داشتیم تا روز شرح باب بسم الله فرمود و من خود را
 پیش او چون بوی با فتم پیش او در بانی بزرگ و سم دی فرمود اگر فقه
 الله الذی خلق السموات و من الارض مثلهن نزل الامر بهن یوم
 تمام اسکنار کند و حضرت امیر فرمود در سینه من علیست که
 اگر از بر منی اظهار کنم بر خود برزید چنانکه ریسمان در جاب و سم فرمود
 لو نبت لا ورت سبعین بغیر من نفس فانی الکتاب و سم فرمود آن
 حضرت شافعی سینه بی کینه خود کرد و فرمود آن پنهان لغو ما
 جمله و حدت لها جمله و در صحیح بخاری مذکور است که ابو مریرة گفت
 حمت عن النبی صلی الله علیه و آله و عابین من العلم اما الواحد فیسنة

قطع منی هذا العلوم و امام ابن العابدین فرمود انی لا کنتم من علی جومره
 کبار الحق ذو جمل ففت و قد تقدم فی هذا الحسن الا حکین و وصی
 قبله الحسن و رب جوهر علم هو ابو ج به لقبی است ممن بعد الوفا
 و الاستخار جال مملون و می برون افصح ما ریا نونه حسنا
 جبه گفت لا یبلغ احد درج الکفایت حتی یسجد فی الف صدیق
 بانه زندق و امام غزالی رحمه الله در اجاز بعضی عرفا نقل کرده که
 سبب نهان شدن ابدال از چشم اکثر مردم آنکه ایشان طاف
 علی وقت ندارند برای آنکه این علما در نفس امر جاهل اند و نزد خود
 و جاهل علی اند و در نظریاتی بی بصیرت خبر اند من چنینم که نمودم
 و بکرات دانسته عافلان نقطه بر کار وجودند ولی عشق دانند که درین
 دایره سرگردان اند و صف رخساره خورشید ز خفاش پر سر که
 درین امینه صاحب نظران خبر اند انقض فممن ترفاته قد
 و مازال مخصوصاً به طبقات رجال هم سر مع الله صادق و لایق
 من ذالک القیل و لانا صوفیه گویند هیچ چیز از حق جدا
 نیست و هیچ زره بی نور خدا نیست بنشینوی که میگویند یا کو
 من نجوی ثمة الا هو را بعهم و میفرماید لقد کفر الذین قالوا ان الله
 ثالث ثمة اخاطبه انی به جمیع ارواح دارد و در زمین اسفاد

هر موجود بذات خود نحم هستی میکارند و الا انتم فی مرتبه
 من لقاء ربهم الا انهم بكل شیء مجتهد در زرات و صفات هر که را باشد
 بر مرکب نبود در نظرش صورت غیر در مشرب او یکی شود با او
 و آن در مذبح او یکی بود مسجد و دبر اینها نواناقتم وجه الله
 ان الله واسع عليم هو معكم اينما كنتم و نحن اقرب اليه من جلد و ريد و نحن
 اقرب اليه منكم مرضت فلم نقنع و استنطعت فلم نطمعني عبارتنا
 شتی و حنك و آحد و كل الى ذاك الجبال بشیر دست و طوق
 کردن جانت سر بر آورده از خاک است بنور زد یک ز
 زجل و رید نو در افاده در ضلال بعید چند کردی بگردید
 سر کوی در و خود را و دایم از خود جوی شیب و بالا و پیش
 پس منکر در کش اندر نه کر بیان سر ز زبان باید سر اجه غیب
 هست از دامن توانی جیب و فی انفسکم افلا تبصرون
 من عرف نفسه فقد عرف ربه عاشقی دید از دل بر تاب
 حضرت حق تعالی اندر خواب و انفس گرفت از غمخوار که ندانم
 من از نو دست دیگر چون بر آمد از خواب خوش در و پیش
 دید محکم گرفته دامن خویش نزدی روایت کند از بوه مرید
 نبی صلی الله علیه و آله فرمود و الذی نفس محمد بید

لواکلم

لواکلم و لنتم بجبل الارض عن السفلى لهدیتم علی الله پس خواند
 هو الاول و الآخر و الظاهر و الباطن و هو علی کل شیء عليم کفیه بیکه
 در معراج مرانست بر معراج بونس اقبالان من بر حرج و ان اویب
 زانکه قرب حق بردنت از جیب قرب فی بالا و یستی رفتن است
 قرب حق از قید هستی رفتنت حضرت نجم الکبر اکوبه غایب ندید و حضرت
 رسول الله صلی الله علیه و سلم را دیدم کفتم یا رسول الله جلست معنی رحمت
 کفت الذی علی العرش سنوی بس کفتم جلست معنی جسم فرمود و کان
 بالموئین رجلا حجاب میان تو و حق نه اسانت و زمین حجاب معنی
 موهومست که تو بخود میکنی ای دل چه بهره کرد مردم کردی باروشن
 و با صفا جو انجم کردی چیر که ز تو کم نیست که از اطمین ز بهار در از تو کم
 خود کم کردی اگر دی که تو نباشی و نباشد تعالی و تقدس لا يزال
 العبد بقرب الی التواقل حتی آجبه فاذا اجبته کنت سمعه و بصره و بینه
 و جوده و سانی بسمع و بی بصره و بی طمس و بی بینی و بی بطق بقدر نیستی
 هستی حق ظاهر میشود و نمیشود در رکوع سبحان ربی العظیم بکوبی
 و در سجود سبحان ربی الاعلی خواهی که نوم پاک و زمینی برسم باند
 زنج و خود برستی برسم ابروی جیب کنم قید خویش باشد که زنج
 برستی برهم حضرت شیخ سعد الدین حموی سواره بود و بر دو خا

رسید و آب از آب بگذشت اگر که آب را بنده ساخته و بکلی
 آورده کردند آب در حال بکشد و نمود ناخود را ازین وادج
 عبور نمواند از این خوشی تا نو غافل نشوی هرگز براد خوشی اصل
 نشوی از بحر طهوری آب حل نشوی در مذهب اهل عشق کامل نشوی
 صوفیه گویند هر ازمان نوبت طهوری است و چگون نوبه
 او مقضی شود مستور کرد و در تحت اسمی نوبت و دلش رسیده
 باشد و او را کوکب بگوید که هر یک هزار سال است بان مربوط است
 و کل بوم سو فی شان ایشان بانیست آن بومکان مفهاده کائف
 سنیة خائفه و نای نور نو در کون عالم ظاهر اسمای نو در طین
 آدم ظاهر و اسمای الهیه صور متمیزه در علم حق دارند ایشان را عیان
 نباشد گویند خواه کلی باشد و خواه جزئی و اسما و این صور علمیه در
 فایض شده اند از ذات حق بقبضه قدس پس صور علمیه بعین می آید
 با جمیع نوابع و لوازم بقبضه قدس و این تا به نیت باشد
 ابد اند و نیت با عیان خارج از و اح و واسطه اند در اتصال
 قبض با عیان خارجی یک قبض منجم درین نیت بلکه قبض واسطه
 بهر موجود میرسد از وجه خاص که او را با حق است و کل وجهه
 هو مویها و جمیع حقایق ممکنه الوجود در خارج موجودند

و تحقیق

علم نوبت از دانش عالم آید جویند از بخشش عالم

و تحقیق افراد موقوف اوقات معینه است و هر یک در وقت
 خود موجود میشود الا امور موهونه با وفایها و اما غفالت
 بعضی اند که صور ایشان در علم حق منطبق است و مظهر اسمی چندند که
 هرگز از خلوتخانه اخفا بیرون نمی آیند و دعای سید البشر
 صلی الله علیه و آله اللهم انی انا لک بكل اسم سمیت به نفک
 او انزلت فی کتابک او علمت احد من عبادک او استأثرت به
 فی علمک اناره باین اسم است و این از مفاهیج غیب گویند و باقی
 این اسم اند که مبادی عیان نباشد و بعضی اند که صور ایشان
 در علم حق نیست مثل اجتماع نقیضین و شریک باری و احاطه
 علم حق با ایشان با عباد علم اوست توهم و عقل که توهم و فرض آنچه
 وجود ندارد و میکند شیخ ابوعلی در شفا گوید المسجل نامیکون
 علی التنبیه بان یفضل بین الحلاوة و السواد امر هو الا اجتماع
 ثم یقال مثل هذا الامر لا یکن بین السواد و البیاض و علی
 سبیل النقی با حکم العقل بانه لا یکن ان توجد مفهوم هو اجتماع
 النقیضین بل تصور المسجل نامیکون علی سبیل التنبیه بان یفضل
 بین الحلاوة و السواد امر هو الا اجتماع ثم یقال مثل الامر لا یکن
 بین السواد و البیاض و علی سبیل النقی با حکم العقل بانه لا یکن

ان بوجه مفهوم هو اجتماع السواد والابيض وذات حق در حرات
 سانس که نه در ان سابق ان تان دانسته و نه در ان لاحق خواهد
 دانست شيخ ابو طالب یکی در قوت القلوب فرموده لایحیی الحق
 فی صورته مرتین ولا فی صورته اثنتین واما جلال در هر ان خلق وجود
 از موجودات مکتبه و اما جلال در میان ان این را منسب میس
 وجود میبازند بل هم فی بس من خلق جدید و از احوال نجسها جامده
 و هی غیر السحاب فیض حق مانند آب روان است و موجودات مانند
 نهر جز از اجزای نهر که بغیر یکدیگر است که در دستان غیر این که در ان
 سابق انجا بود و غیر ان نیست که در ان لاحق انجا خواهد بود و غرض اینست که
 در نفس شعله او می شود و شعله نازک بعد دفته و روشن وجود
 باید و نویند از یک شعله یک حال باقی و ثابت هر جا که فضل از دست
 بر هم نیست در ان وجود باید از هر گشت این بس وجود و خلق دانی که
 جرات از بهر ظهور او بر ان وجه که هست و حاضر کردن تحت بغیر
 نزد سیدنا علیه السلام بان بود که او در سببنا بر خلق مذکور معصوم
 و در میان ان بهر آصف که از کمال اولیای ان زمان بود نزد سیدنا موجود
 گشت و نظام از متکلمان درین مسئله موافق صوفیه است میگوید که
 جسم مرکب از اعضا نیست منجمد و می شود صوفیه گویند مجموع فلکیات

و عنصريات بک بدست که عقل اول روح اوست و نفس کیه قبل ازین
 در روحانیات کوکب سعه و ثوابت و غیر ان قوی و ما خلقکم و لا یفکم
 الا کتف من اعادة و شیخ در نفس او گوید العالم صورة الحق و هو
 روح العالم المدبر له فهو الانس الکبیر و شیخ شهاب الدین در مونی
 گوید کان الکمال اخذ العالم حیوانا واحدا سمو جسم الکمال نفس
 واحدة ناطقة هي مجموع العقول والنفوس وعقل واحد هو مجموع العقول
 و سمو مجموع العقول والنفوس و مجموع النفوس نفس الکمال وعقل الکمال
 و اکثر هم نفس العالم با سماء غیر متفت الی الکابین الفاسد و ما غوب الکمال
 کل من التلثة الحرم الاعلی و نفس و عطفه و کما گویند که ممکن الوجود که
 ذات او مغایر وجود است و نه اقتضا وجود دارد و نه اقتضا
 عدم و نیست هبوا که محل است و صورته حالت جسم طبعی که برکت
 ازین جو و نفس ناطقه که اکثر علاقه او با جسم مذکور و نفرت و کاه
 ثابته در جسم کند مثل جسم جسم که اهل شرع هم میبایند و زیدی
 از ابن عباس نقل کنند که مصطفی صلی الله علیه و آله فرمود العین
 حق و عقل که علاقه او با جسم منحصر است در ثابته و مالا یبصر و نه
 در آینه فلا اوفهم بالنبصرون و مالا یبصر و انارة بنفس و عقل
 و صوفیه گویند بعضی جزوات هستند که هیچ علاقه با جسم ندارد

نه بتأثير و نه بذير و اخف نمند که خدا بغير اين آفريده و اينست
 بلکه مهيمنه گویند و مجموع مهيمنه و معقولا که زبان خوانند بتخفيف
 و هر چو درين اقسام مذاهب متباین است و اثر افین نفی بود
 مذکور کنند و گویند جسم مطلق کند مهيمن است که زودت بین
 صورت جسم است و اطلاق مبولی بر جسم مطلق کند باعتبار آنکه محل
 صورت نوعیه است و صورت نوعیه ایشان عوض و نیز مکان
 ایشان بعد است موجود فائز بذات خود و منطبق بر جسم تعلیمی که مفاد
 جسم طبیعی که است و زودت بین سطح باطن جسم حار است که محاس
 سطح ظاهر جسم محو است و شیخ محی الدین درین مسنده موافق اثر افین
 و در باب صد و نود و هشتم از فتوحات کفیه اطلاق مستدبر
 و اولم کن کند لک استند از الجسم لانه مالا الا اطلاق و هم درین باب
 گفته اطلاق حکم علی الجسم بالاستنداره فاطر فلک مستدبر و عجب که شیخ
 معقول درینجا بر مذاهب متباین است چه در حکمت اشراق میگوید
 مالا حادی لا مکان و مبولی صر فلک مغایر مبولی فلکی دیگر است
 و مغایر مبولی غنا صر است چه خواهد که هر یک از اینها معلول عقلی صند
 اما مبولی غنا صر نیست بدلیل کون و فساد یعنی لبس و ضلع صور نوعیه
 و گاه باشد که اطلاق مبولی بر جسم کند باعتبار آنکه ماده جسم دیگر است

مثلا قطعهای جوهر مبولی بر بر گویند و چون صوفیه اطلاق مبولی کند
 در نفس حاکم است که قابل صور حاکم و جسم نیست و آنچه حکیم او را
 مبولی گویند صوفی او را مهابی و عتقا و نسخه گویند و فی الباب
 الباع من الفتوحات ان اطلاق الیها علیه منقول عن امیر المؤمنین علی
 رضی الله عنه لانه متبینه فی جمیع الصور و می مع کل صون لا تنقسم
 و لا تتجزئی بل می کا الیاض فی کل بیض ندانه و حقیقه و لا یقال قد نقص
 من الیاض فیه حاصل فی هذا الیاض و وجه شنبه آنکه مبولی بین
 صوفی معدوم است و شیخ در باب صد و نود و هشتم از فتوحات
 مبقر مبادی الطبیعت معقوله الوجود غیر معقوله العین فمعنی فون می
 مخوفه مقدرة لان الخلق المنقذ بر و عالم بزم من تقدیر الشیء و جود
 فالحی نقی له معیان المقدر الموجه فمن خلق فقدر او او جد بس میگوید
 الجود الیهی مثل الطبیعت لا عین له فی الوجود و انما یظهره الصورة فهو
 معقول غیر موجود الوجود العینی و وجه شنبه به نسخی اضاف است که
 نسخی اصل است گویند اسناخ الان و منت له نسخی و مولانا کی الدین
 عبد الرزاق در اصطلاح گوید نسخی می الیهی المسما بالیهی لکونها
 غیر واضحه و لا موده الا بالصور لا بنفسها و صورت هر چیز که
 ان جبریه او نام میشود و حکا دو صورت اعتبار نموده اند یکی صورت

جسمه که مایه با او جسم مطلق است و صوفیه جسم مطلقا جسم کل
 میگویند و یکی صورت نوعیه که جسم مطلق با نوعی از آن انواع جسم
 مطلق است و نفوس نباتیه و نفوس منطبعه فکلیه در تحت صور نوعیه
 و ممکنان حلول جوهر در جوهر مسلم نمیدانند و ظاهر آنکه صورت جسمه
 مرتبه تنزل صور جسمه روح بی جسم نمیتوان بود و چون از بدن
 عنصری محلول جدا شود و او را جسم مثال بدی در عالم برزخ است که
 از بدن مکتوب گویند و من و را بهم برزخ الی بوم یعنون و ابو جعفر
 طوسی رحمه الله در تهذیب الاحکام از یونس بن طیب نقل گویند که پیش از
 حسین علیه السلام نشسته بودم فرمود ما بقول الناس فی ارواح المومنین
 کفتم میگویند در حواصل مرغان سبز باشد در قاذیل زبر عرش فرمود
 سبحان الله المؤمن الکرم علی الله من ان يجعل روحه فی حوصلة طائر اخر
 یا یونس المومن اذا قبضه الله تعالی صبر روحه فی قالب کفاله فی الدنیا
 فیا کون و یبر بون فاذا قدم علیه الفادم عرفه بکک الصورة التي
 كانت فی الدنیا و شیخ محمد بن الدین رحمه الله در باب سبب و بیست
 و یکم از فتوحات گوید برزخی که روح بعد از مفارقت بدن بانجا
 منتقل شود بغیر برزخ نیست که میان ارواح و اجسام است و اول آنجا
 امکان و جمعی که مشاهد غیب امکانی کت و از حوادث آینده با خبر

باشد

باشد بسیارند بخلاف غیب محال که مکاشفه احوال مومنان داراست
 و در وصایای فتوحات دیده ام که شیخ ابو الریح مافی شنبه
 بود که مصطفی صلی الله علیه و آله فرمود که هر که هفت هزار بار بگوید
 لا اله الا الله و یت ازادی دیگر و خود با کسی دیگر از آتش جرخ کند
 ازادی منتحق شود و این ذکر کریم بود شخصی او را بضاعت
 برد و جوانی از اهل کشف حاضر بود در آثانی خوان طعام بکرت
 و گفت مادر خود را در هر زخم میبیم ابو الریح در دل این ذکر را و بگوید
 نجات مادر او ساخت جوان در حال گفت الحمد لله که مادر من از
 دوزخ خلاص شد و راحت و عذاب قبر و مثال آن اعمال است که
 منجذ میشود انما هی اعمالکم نزد البکم ستم از غمزه میماند که
 در مذاهب عشق صرعل جری و هر که جزایی دارد بوم نجه کل
 نفس عقلت من خیر خضر و ما عقلت من سوء نود لو ان بینها و بینة امد
 بعداً کاه بالطف و کاه بلا مبرسد صورت اعمال است
 هر چه با مبرسد حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله فرمود ان الجنة
 فاع صفصف بس فیها عمارة فاکتروا من اغراس الجنة فی الدنیا
 گفته بار سوره الله ما غراس الجنة فرمود تسبیح و التهلیل و هم
 ان حضرت فرموده جرخ آتش بدوزخ میرود و در دگر بودی

قاره نبرد بی جانب بجزئی مع الله نبرد ای وای مرا که وقت
 رفتن ز جهان با خود دل پاک و جان گاه نبرد و استبعاد کنی که
 چگونه عمل پاک درین موطن عرضت در آن موطن جوهر باشد
 بمبین که صورت زهنبه جوهر قائم بزمین اند و در خارج قائم بذات
 خود اند هر صفی که در دنیا بر تو غایب است در برزخ بصورت
 مناسب آن خواصی بود اگر که غایب است بصورت بتک رو
 و اگر غضب بصورت کرک و اگر شهوت و عدم حبت بصورت
 خوک و اگر حرص بصورت موش بوم لا ینفع مال ولا بنون
 الا من اتى الله یغیب سلیم بحسنه الناس بوم البقیمة علی بناتهم بحسنه
 بعض الناس علی صورت بحسنه عند الفردة و الحزیر فعبک
 بالتقوی نمی بینی که آنچه در روز می کنی در شب بخواب می بینی
 النوم اخ الموت الله یتوفی الانفس حسین مونها و انتم لم تموت
 فی منامها فبمسک انتمی قضا علیها الموت و برسل الاخری الی اجل
 مستمی ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون کما تاملون نمون نمون
 وکی تسقطون ببعون سا بر مردم درین شاه بخوابند بعضی می بیدارند
 آنچه می بیدارند بخواب می بینند و بعضی می بیدارند و در وقت مردن
 همه بیدار شوند بعبیر خواب خود در سنده و نفس نومی است که علوم

اخلاق

اخلاق و اعمال نوران قام و نفوس ان لوح اند و بدن تو بخاری است
 بر بالای آن ز قام روزی که این بخار مرتفع شود یک یک
 رقم ظهور یابد فکشف غایت عطا یک فبصرک بوم حیدر و شیخ
 محی الدین حمزه الله علیه در فض موسوی فرماید لعل الله ما یقبض
 الله احدا الا وهو مو من ای مصدق با جانت به الاخبار لا اله الا الله
 و اعنی من المختصین و لهذا بکره موت الفجاءة و قتل الغفلة
 و بهشت و دوزخ در دنیا هم با تو است بخاری از این معبود
 روایت کند که نبی صلی الله علیه و سلم فرمود انما اقرب الی حدکم من
 شرک نعل و انما مثل ذلک ان یار که در قبر عاصی خواهد کزید
 امروز هم میزد او چندان شراب نخوت و بتک غفلت خورده که
 ادراک الم نمیکند روزی که به خمار افتد الم سابقی و الم حاضر مرورا
 احس خواهد کرد و ان جهنم لم یحیة بالکافین و عده عذاب
 اخرت محبت دنیا است و کم کسی باشد که ازین عتت عالی باشد
 و انکه بیدار که این عتت نداید چون بتک نظر کند غلط کرده کاهی
 عاشق را تو هم ان می شود که محبت معشوق از دل و زایل شد در وقت
 فراق خلاف ان می شود ای دل بهوای نفس بزمه متو بانش عشق
 باشد و افسرد مشو خواهی که جو کل بر همه عالم خند می چون غنچه

در مقصد فرموده شود و کمال از هیچ علاقه با دنیا نیست و میدانند که
 روح در بدن چون جوجه است در بیضه و کمال و تکلیف نیست
 و بیرون آمدن از این صوفی صومعه عالم قدس بکن حجاب و برهان
 است حواله کاهم با من خاک نشین جز و سوی میکند آی نادان
 خلفه به بینی که چه صاحب جاسم ما زودت بتی انا فاعلم که دردی فی قبض
 روح عبدی المومن بکره الموت و اگر همدان و لا بدله من
 ای دل چه سیر فکر بهیچ سوی ندیر خطا کنی و الوده نوی خواهی که
 دلت نور رحمت رسد باید که زنت و نستی الوده نوی حضرت
 امیر المومنین علی رضی الله عنه فرمود لا ابالی اوقع علی الموت و در وقت
 قصه بن عجم فرمود زنت و رب الکعبه ن نور که بود در پس پرده غیب
 دارد همه جانی سحر بی شبهه و رب مرکز شهر دل بدنیای دنی مار که
 بود نقد خفیف و در حجب و منصور گفت اقلونی با تقانی ان فی خلقی جانی
 و محانی فی جونی و جونی فی محانی زمانه که کند انشم بجز من عمر بکوبوز که
 بر من به برکت کامی نیست و هم منصور گفت ناسویتی اسهلک فی الموت
 فبحی ناسویتی علی لا موتک ان تغفل عن انشی خلقی حجاب جهنم جان
 بشو و غبار تنم خوانا می که ازین چهره برده بکنند وانی الی الشهد بالموت
 راکن و من سوره ارکان غیری بدت و لم تعفی باقل نفسی بل بها به

نسخه از

تعفی ان انت تعفی مهجی فان صح هذا الحال شک رفقی و اعلمت
 مقداری و غلبت فیهی حکم گویند چون نفس از بدن مفارقت
 کند و غفنی که بواسطه اشتغال به بدسیر بدن داشت زایل شود
 او را بحسب العلوم و اخلاق و اعمال الذات و الآم عقیده به مراتب
 انم از لذات و الآم حسیه اند خواهد بود ان الله جنة بس فیها
 حور و لا قصور و لا غسل و لا یلبس فیها ربنا ضاحکانا رانه الموفق
 اننی نطلع علی الاقیده من نفس که از نفوس خاست اهل نجات اکثر اهل
 الجنة البده و اگر علوم و اخلاق فاصله خاست بر نبه عظیم فایز شود و اگر
 بعلم و اخلاق رو به منصف است بعذاب الیم میل کرد و و بند ریج
 ان الآم بزوال سباب زایل شود لیکن صاحب جهل مرکب عذاب بدی
 خواهد بود و فاری کوبد و هذا النفس اذا كانت زکوة و فارقت البدن
 و كانت منصور لا مورفت لها فی امر عاقبتنا من الحور و الفصور و لم یکن لها
 علوم بعد و لا جهل تشبهها فانها تجل جمع ما قبل فی الدنیا فان الصور
 ای بنه است اضعف من الحسنة بل برید علیها ثابرا کما یست به فی المنام
 و بعضی گویند جرمی مرکب از بخار و دخان موضع تجلی نفوس سعید
 و شقیه شود و پس شیخ مقبول در توحیات بانست که جرم سما و موضوع
 تجلی اهل جنت است و زبر فلک فر و بالای کره آتش جرمی کردی غیر

از ذکر عبادت و ذکر و دعای الهی فارغ باشی

متخلف بر رخ مینا عالم غیری و عالم انزلی که موضوع تجلیات اهل
نار است و بعضی از تاسخه گویند مر نور است که بهمت اول غلق
بصیبه است بیکر و او را باب الابواب گویند اگر خلق نیک دارد خلاص
شوند لابد وفون فیها الموت الا الموت الا ولی و اگر خلق بد دارد
بیدن جوانی مناسب آن خلق کند و جوان متخلف در ان است یعنی ارواح
جوانان نفوس ناسانه اند که نزل کرده اند مائمن و بینه فی الارض
ولا طبر بطیر بحاجه الا اثم امناکم و مرکز این ناصح و بدین انانی
نیکند کلا اراد ان یخرجوا منها اعبدا و انها و منوب بهر بس و اغنا
یمون و فی غورست و سقراط و افراطون آنکه نفوس ناقصه در بدن انسانیه
منزاد اند و از بدنی به بدنی منتقل میشوند و کامل شوند و در وقت کمال
قطع غلق از بدن میکنند و از تاسخ گویند و بعضی که بخیر نقل میدن جوان
مم کنند از تاسخ گویند و جمعی که بخیر به جهاد مم کنند از تاسخ گویند و در کمال
جسدهم نزد این عبادت ازین مراتب است و اخوان الصفا موافق این اند
و من قابل تاسخ و المنسج و افغ به ابد الوضی فی کل حرف و کوبا مذمب
قدمان بوده که نفس در آخرت بدنی مکتب مثالی مناسب اخلاق
و اعمال است بعضی سخنان صوفیه رنگ تاسخ دارند و این ابعد طریقت
ازین مذمب لیکن بهر روز فایزند و حضرت نور بخش قدس سره مفر مایند

الفرق

الفرق بین التاسخ و البروز ان التاسخ وصول روح اذا فارغ من
الی جنبین قابل الروح یعنی فی شریع من وقت سقوط النطفه و ذراتها
فی الجسم و کانت تک الفارقه فی جسد و الوصول الی آخر معان غیر
تراخ و البروز ان یفرض روحا من الارواح الکمل علی کمال کما یفرض
علیه النجلیات و مویضیه مظهره و یقول نا هو امام غزالی و امام راغب
و بسی از مقررله و امامیه و صوفیه بر آنند که لذات و الالم علقه خواهد بود
و بهشت و عوزخ جسمانی و وجهی که معقد اهل حقت هم خواهد بود
و جمیع انبیا و اولیا و فروع قیامت کبر متفق اند و مطابق آنکه
قمانی فی الله و بقای الله که اقاب ذات از مغرب انبیا طالع شود
و وحدت نامه ظهور کند و کثرت مظهر که در لمن الملک الیوم
سده الواحد الغفار کل شیء الیک الا وجهه کل من علیها فان و یفنی
وجه ربک و الجلال و الاکرام و اگر بعضی از حکما نفی حشر اجاد
محال است و سخن انبیا در ارواح است و اگر بعضی از عبارات انبیا
معطی حشر اجاد است برای تفهیم عوام است بخانجه اهل حق بهر آن
صحیح میداند که حق تعالی از او بصفات مذکور دارد میکند و شیخ
علی که بر فساد قیاس انبیا مطلع گشته در شفا و نجات نصیبی
حشر اجاد ذکر میگوید بحسب ان یعلم ان المعاد منه ما هو مقبول

اصفا حشر اجاد است و اولیات و ذاتی که رالت بر انصاف

من الشریع ولا سبیل الی اثباته الا من طریق الشریعة و تصدیق النبوة
 و هو الذی یلدن عند البعث و خبرات البدن و شریع معلوم
 لا یحتاج الی ان یعلم و قد یسقط الشریعة الحقة الی بحسب البدن و یروى
 النبی انما بها سیدنا و مولانا محمد صلی الله علیه و سلم و انه حال السعادة
 و الشقاوة الثابتان بالقیاس الثانی للانفس و یمان الاولیام من
 یفصر عن تصورهما الآن و بعضی برائند که منطقه البروج بر معدن النہا
 منطبق شود و کہ اب خاطر کرد زمین کند و بر روی زمین
 متفسر نماند و بعد از ان خطاب با ارض ابعی یارک و با سماء افعی
 رسد و منطقه البروج از معدن النہا جدا شود و زمین منکشف بود
 و حق تعالی بحسب ثبوت اوضاع فلکین کہ پیشتر اقتضای خلق آدم و اولاد
 او میکرد و بار و کرانی و افراد انانیت که انشاہم اول مرة سر بیانش
 و بر نفس کہ شد محو کنون در مخزن روزگار کرد و محزون چون باز زمین
 وضع فلک وضع شود از برده غیب است آورد و حتی بیرون و ان ربک
 سو یفصل بینہم یوم القیامة فیما کانوا یختلفون مذنب اهل شرع الشک
 کفار و زنا و محمد خواهد بود و شیخ محی الدین قدس سرہ العزیز در قص
 بونسی کوید اما ایل نار فمالہم الی النعیم لکن فی النار اذ لا یدلصون النار
 بعد انہا مدت العشا ان یكون بردا و سلا علی من فیہا و ہذا

نعمہم

نعمہم و زعموا انکما یج نص بخود و عذاب و اذیت و نضی کہ
 و ادرست بخود و در اثبت و فصری در شرح فصوص کوید اعم
 ان من کنحت عینہ بنور الحق یعلم ان العالم باسرها عباد الله و یسلم
 وجود و صفہ و فعل الایاات و حوله و قوته و کلہم محتاجون الی
 رحمۃ و سوار حسن الجسم و من تان من مو موصوف بہذا الصفت
 ان لا یعذب احد عذابا ابدا و بس ذلك المقدار من العذاب
 الا لاجل ابطالہم الی کمال انہم المقدر و کما یذاب الذنب و الفضل
 بانہ لا یجل کلاص مما یکدر و ینقص عباد و مو یضمن انہین
 اللطف و الرحمۃ کما قبل و نغذیکم عذب و یطعمکم رضی و قطعکم و وصل
 و جوکم عدل و شیخ در قص اسمعیلی کوید ان یصدق الوعد لا یصدق
 الوعد و کفرت الالہیہ یطلب ان الحمد بالذات فینتی علیہا یصدق
 الوعد لا یصدق الوعد بل النجا و ز فلا یخربن الله محض و وعدہ رسد
 و لم یفل و عید بل قال و ینجا و ز عن سبائہم مع انہ بوعد علی ذاک
 و لام ابن یحسکہ حدیث سبائی علی جہنم زمان بیت فی فخر الجہنم
 و محی السنہ در معالم التزیل و تفسیر الدین سعد و افعی الجنة خالدین فیہا
 ما دمت السموات و الارض لا ما سار ربک عطا غیر مجد و ز و یگوید
 ابن مسعود کف لبائین زمان علی جہنم بس فیہا احد و ذلک

بعد ما بمنون فيها اعضاء و معنی سبقت رحمتی غضبی آنکه اول رحمت
 تطهیر خلق از کدورت ملاطفت میکنم نگاه بغضب آن تطهیر بفعل می‌دم
 پس هر وقت که طهارت حاصل شود عفو بت زائل گردد و رحمت حق
 در انانی ستوال با ابناء الانساغزک بزرگ الکرم تعلیم میفرماید که
 در جواب کریمت گویند غضب الکرم و ان تا جج ناک که خان مسک
 پس خبه سواد از نامه سپاه نترسم که روز حشر با فیض لطف و
 صد ازین نامه می‌کنم و در اصطلاحات کاشی دیده ام که بغیر صلی الله
 علیه و آله با صبی در بعضی کوبهای مدینه میکنند زنی سو کند داد که
 بخانه خود نزول فرماید چون در آمدند دیدند که انشی افزونه
 و اولاد او گردانیدن زنی میگردد گفت بار رسول الله اجب ان اتقی
 ولدی فی النار کفیف بغی الله عید فیها و سوار جسم ارا حنین
 پس بغیر صلی الله بکربست و گفت تا کذا الوحی الی و صراط مستقیم
 آنکه در امثال و امر و نواسی الهی هیچ تقصیر نکنی و در جمیع احوال
 امید و ارباشی چه معلوم نیست که فیض روح کی خواهد بود و در وقت
 هیچ چیزی اتقع از رجائیت و اگر برانند که بعد از موت ترقی نخواهد بود
 یا ابناء الدین آمنوا تقفوا ما رزقناکم من قبل ان یاتی بوم لا ینفع فیها ولا ضلعة
 ولا شفاعا و الکافرون هم الظالمون زینهار به نصفیه باطن کوش

بنواند

بنواند بود که خبیثه حق باسی و عود را در کلین طبیعت بنده نفس پاک
 کرده بکنم قدر خود نمیدانی با خادم الحکم که سعی بخند و نطلب
 اربح فیما فی حشر ان قبل علی النفس و اربکمل فضايلة فانت بالنفس
 لا بالجسم ان ای دل بکوی حوت گذاری سباب جمع داری و
 و کاری نمیکنی میدان بکام خاطر و کوی بنیازی بازی جنبین بدست
 و شکاری نمیکنی زسم زین حین بزی سنین کل کرکشن نخل خاری
 گذاری نمیکنی انما مثل الجات الدنيا کما الزنانه من السما فاضل
 به نبات الارض مما باکل الناس و الانعام حتی اذا اخذت الارض فخر فیها
 وزینت و ظن الله انهم قادرون علیها آتینها امرنا بل و نهرا راح
 و جعلنا ما حصیدا کان بالامس کذک تفصل الایات نفوم بفکر و ن
 ای باربدان مرنه و بابه خود بر باد ملک عمر کرانابه خود خواگی تنوی
 اهل سعادت جویم بر جبه دنیا میفکن سایه خود و شیخ نبی قدس
 میگوید بعد از موت ترقی هست و من افاده بخند و نبی و بابر بد کردم
 و ترقی کردند لیکن در معرفت خدا ترقی نمیشود من کان بده اعنی و هو
 فی الاخره اعنی و حدیث اذا مات ابن آدم انقطع عمله من فی حدیث شیخ
 نیست چه ترقی مذکور به بعمل است بلکه فضل و رحمت خداست فل بفضل الله
 و بر حمته فذلک فلیفرحوا سو خبر ما یجمعون صوفیه گویند بر ترقی هست

میان علم اجسام و علم ارواح و مشتمل بر صوفیه مرصیه در علم اجسام
 و شبهه است باجم از آن جنب که محسوس مقدار است و به ارواح
 از آن جنب که نور است و ارواح عالم مثال و جبال منفصل و ارض
 حقیقت خوانند و قال الحق کاشی فی شرح الفصوص عالم المثال طبعاً
 الحکماء عالم النفوس المطبوعه و هو فی الخفیه جبال العالم و مولانا
 سعد الدین نقضانی در شرح مقاصد از این نقل کند به کل
 موجود من المجررات و الاجسام و الاعراض حتی الحركات و الکائنات
 و الاوضاع و الیهات و الطعوم و الالوان مثال فایده متعلق لافیه
 ماده و محل و نظیر الحسن معونه منظر کلمات و الجبال و هو عالم فسیح غیر منتهی
 بحد و ضد و العالم الحسی فی دوام حاکم افلاک و الملائکه و قبول عناصر
 و مرکباته اما حرکت الافلاک و اثرات العالم العقلی و هذا ما قاله الاولون
 ان فی الوجود عالماً مقدراً بآثاره العالم الحسی لاینهاهی عجایبها و لا یحصی
 مدینه من جمله ملک المدن جابفا و برصا و سما مدینان عظیمینان
 لکل منهن الف باب لا یحصی فیها من الخلائق و علیه بنوا امر المعاد
 الحسی فان البدن المثال الذی ینصرف فی نفس حکم عالم البدن الحسی
 فی ان جمیع الکواکب الظاهرة و الباطنه فتنه و ینال بالذات و الآلام
 الجسمانیة و ایضاً یکون من الصور المخلقة نورانیة فیها نعیم السعداء

و طمانینه

و طمانینه فیها عذاب الاشیاء و کذا امر الملائکات و کبر الادرکات فان
 جمیع ما بری فی المنام او یخیل فی البقعة بل یثاب فی الامراض و غده غبت
 الخوف و نحو ذلك من النصور المقدارینه التي لا تحقق لها فی عالم الحس
 کلها من عالم المثال و کذا کبر من الغرائب و حوارق العادات کما یجکی عن
 بعض الاولیاء انه مع افامنه یکدنه کان من حاضری المسجده الحرام
 ايام الحج و انه طهر من بعض جدران البیت و خرج من بیت مسدود
 الابواب و الکوات و انه احضر بعض الاشیاء و النور و غیره و کذا
 من سافه بعبدۀ فی زمان قریب الی غیره و کذا و ارسطو در
 ان لو جاکو بد من وراء العالم ارض و السماء و بحر و حیوان و نبات
 و ناس سماویون و کل من ذلك العالم سماوی و بس سناک شی ارضی
 و الروحانیون الذین سناک ملائکون و النفس الذی منک لا یفر
 بعضهم عن بعض و کل واحد لا ینا فی صاحبه و لا یضاهی بل ینسج الیه
 و شیخ محی الدین در باب هشتم از فتوحات کوبد فی کل نفس خلق الله
 فیها عوالم بسجون البلیل و النهار لا یفترون و خلق الله من جمله عوالمها
 علی صورنا اذا ابصره العارف بثبته فیها و قد اشار الی ذلك
 ابن عباس فباروی عنه فی حدیث هذه الکعبه و انما بیت واحد من ربعة
 عشر مینا و ان کل ارض من الارضین السبع خلفاً منها حتی ان فیهما ابن عباس

متی و صدق هذه الرواية عند اهل الكشف وكل تافها حتى ناطق وحي
 باقية لا يغنى ولا يبدل واذا ادخلها العارفون انما بدخلون باروهم
 لا باب مهم فبكون سببا لهم في هذه الارض الدنيا ونجوتون وفيها
 مدائن لا يحصى وبعضها يسمى مدائن النور لا بدخلوها من العارفين
 الاكل مصطفى فخر وكل حديث وآية وردت عندنا ما صر فيها
 الفصل عن ظاهرها وجدناها على ظاهرها في هذه الارض وكل جبه
 ينسكل فيه الروحاني من ملك وجن وكل صورة برى الانساق فيها
 نفس في انوم فمن اجب هذه الارض وانباع ابوهاشم بن محمد بن
 حنيفة كويدان لكل ظاهرو باطنا وكل شخص وحا وكل تنزيل ثابلا
 وكل مثال في هذه العالم حفيضة في ذلك العالم وهو العالم الذي
 استأثر به علي رضي الله عنه ابن محمد بن الحنفية رضي الله عنه صور محسوس
 در عالم شهادت ظلال صور مثالبه اند بنا برين كامل بفر است از صورت
 شخص احوال و معلوم كند قال الله تعالى بما هم في وجوههم من
 ان السجود يعرف المجرمون بما هم فبوخذ بالنواصي والافدام
 وزموا من السجود روايت كند كبريغبر صلى الله عليه وآله وسلم فرمود
 انقوا ذات المؤمن فانه ينظر بنور الله وبخاري مسلم از انس روايت
 كند كبريغبر صلى الله عليه وآله فرمود ان الدجال مكتوب بين عنبه

كفر

كنف رومثال مفيد كجاست مؤدای مثال مطلق است
 ونسبت اول بناني نسبت جد اولت بدربا ونسبت روزان بافتاب
 و چون امري در خيال خود بيند كاه صواب باشد وكاه خطا واسباب
 و بدین صواب نوبه نامست بحق و بعالم ارواح و عادت براسني
 و طهارت از اخلاق ذميمة و انصاف با خلاق حميدة و اعراض از
 اعراض بدنية و صحت بدن و اعتدال مزاج و قيام بطاعت و عبادت
 و حوام و ضو و در كز نفس درين احوال بسب نور و صفا منجذب
 بنور و بنفوس فلكيه كه الواح نفوس حوادث سفيد اند كه لوازم حركات
 افلا كند و چون بيدار اطلاع دارد بران نفوس بسب انطباع ان در
 خيال و انبا و كل او بار آين حال بيفظه ميراست و اسباب و بدن خطا
 سو مزاج و ماغت و استعمال نفس شهوات و لذات خبيثة و استعمال
 قوت منجدة در تحولات فاسد و نظورات كاسده و نفس درين حال
 چون نظام منوجه باطن شود اين فرخات منجدة ميشود و نور از عالم علوي
 باز ميبارد و جبهه كه منجدة نخل كرده بعينه مي بيند و آنچه در علم حق
 است در وقت نزول بهر عالمي مدني كند و كسي كه بر حدت نظر
 و قوت خروج موسوست و مت پده حال مر جيزي از عين ناپسند
 او كند بنبجة خواب او و در ظاهر شود از روي كه يوسف صديق عليه السلام

گفت ای زابت اعدش کوکبا و الشمس و القمر اینهم را ساجدین
 ناز و زنی که بد روحا له و بازه برادر را متغادر خود یافت و گفت
 ای تاویل رویای من قبل چهل سال بود و کسی که حدت نظر و قوت
 عروج ندارد و مشاهد احوال بر تنبی از مراتب او نازل کند
 نتیجه خواب او زود ظاهر شود صوفیه گویند حضرت کلبه الهیه سخن
 اول حضرت غیب مطلق و آن عبا نایب است ثانی حضرت مضاف که
 به غیب مطلق افرست و آن عقول و نفوس مجرده است ثالث حضرت
 غیب مضاف که بشهادت مطلقه افرست و آن مثال است و رابع
 حضرت شهادت مطلقه که از کر ارض است تا عرض خامس حضرت
 جامع و آن عالمت بقصیل و انساب اجمال و سیر نقطه و حدت و نصف
 و ایزه و وجود و زوالت و منتهی به حقیقت انسان است و بعد القدر ناظر
 بآنست نازل الملائکه و الروح ابدا فی بوم کان مقدان خمسين
 سنه و عالم شهادت مظهر عالم مثال است و او مظهر ارواح و او
 مظهر اعبان نایب و او مظهر اسماء الهی و حضرت او مظهر احدیت و اینجا
 ظاهر شود معنی آنکه بر سر اقبل بپرست و با بر زمین و معنی نفی صور که
 جمیع صورت و معنی که خدا را فرشته است که صد هزار
 هزار و صد هزار زبان و شیخ عزیز نسفی رحمه الله درین مقام

گفته

گفته چون باطن عارف با او کو بدتر حقیقت اظهار کن باید گفت
 نوزبان بسیار واری بزبانی دیگر این سخن بگو و با اتفاق لا یتو
 ذات است و ناموت انسان و ملک عالم شهادت تا در جبروت
 و ملکوت خلافت بعضی گویند جبروت صفات و ملکوت مجردات
 و عالم مثال و قبصری در شرح فصوص گفته اهل الجبروت العقل الاول
 و الملائکه المیهنه و العقول السماویة و الغضریة البسیطة و المکیة هی
 الموالب الثلثة و اهل الملكوت النفس الکلیة و النفوس المجردة السماویة
 و الغضریة البسیطة و المکیة و ما فیها فی الوجود منی الا و لها من الجبروت
 و الملكوت عقل و نفس و این سخن مطابق است با حدیث آن کلماتی ملک
 و نیز این کلمه ملک سبحان الذی بیده ملکوت کل شی و ابیه ز جبروت
 صوفیه گویند ذات معدوم از صحرای عدم محض و تقی صرف قدم نازل
 شود و موطن وجود نمی نهد و چنانچه معدوم محض رنگ وجود
 نمی ببرد آینه موجود حقیقی هم رنگ عدم نمیکند و ذرات هیچ چیز را
 معدوم نمیتوان ساخت مثلا اگر جوهر با تشبیه بوزی ذات او معدوم
 شود بلکه صورت او بدل گردد و بهیسات خاکستر ظهور کند و واجب الوجود
 ذاتی که در جمیع احوال باقی و ثابت و ممکن الوجود و صور و احوال که
 بدل می باید ذلک بان الله هو الحق و ان ما دعون من حونه هو الباطل

در بیان آنکه هر چه از حق است در ظاهر او نیست که معروض غایت
باشد از آنکه آن را ذات حق است

و ایجاد حق عالم اظهور نور حقیقت مطافه اوست بصورت مختلفه منعده که
مت دره میکنی الله نور السموات والارض هو الذي في السماء والارض
الارض له نور بكم بذات خویش پیدا شده است در صورت حسن میکند
جلوه کری در کون عشق بی سرو پاشده است وجه مطابق مقصود
این طایفه است انضرب سحر لاصل الواحد الى امثله مختلفه لمعان
مقصوده لا تخلص الابهام مصدر بمنزل مستی مطلق باشد عالم همه اسم
و فعل مشتق باشد چون هیچ مثال عالم از مصدر نیست پس مرجه درو
نظر کنی حق باشد و مؤید الدین خبیه در شرح فصوص کوید مشرب
التحقيق الا تم بفضی ان لا یج الارواح عن مادة و كما ان النور الجسمیة
لا یقتنی في الوجود مع المادة فكذا تلك الصور الراجعة لا بد لها من مادة صالحة
لتصور تلك الصور و هي حقيقة الحقائق و جوهر الجواهر و هو به الكل و اصلها
و هو لاه كاملة لصور و حو بها و امكانها مستی که در ظهور آيات
حقیقت و شتم در شرح فصوص کوید من عرف شیا من العالم و عرفه عرباً
عن الحق فما عرفه و لا عرفه علی ما هو علیه و كذلك بالکس من عرفه الحق
او عرفه برعنه رباً عن العالم و عرباً عنه فما عرفه و لا عرفه نابغ و لم فیض
حق کلشنند مهبت ماه روی و روشن شد و امام غزالی رحمه الله در مشکوة
الا نوار کوید نرفی العارفون من حقیض المجاز الى زروة الحقیقت

السلک

و انکما معارجهما ذوات و بات دره المعانیة انه بسبغ الوجود الا الله
وان لكل شئ ما کلا لوجهه لا انه بصیرا کما فی وقت من الاوقات
بل هو باک از لا و ابد لا یصور الا کذا الک و بعضی از محققان فرمود
انکه ضمیر وجهه در کل شئ باک لا وجهه راجع به شئ است و مراد
از وجه حقیقت اوست و وجه مناسبت انکه ملحوظ اول عرفا از مرتب
حقیقت اوست چه این طایفه است لال از مؤثر بر اثر کننده از اثر
بر مؤثر اول کیف بیک ان علی کل شئ شهید و لهذا آن عارف فرمود
ما رأیت شیاً الا و رأیت الله فبد وجهه در فقر سواد الوجه فی الدارین
معین معنی است و سواد او عباد از زوال تعیین است متکلیان گویند
نبی انسانیت که خدا او را بر انگیخته باشد برای رساندن آنچه به او
وحی شد و رسول نبی که صاحب کتاب باشد با نسخ بعضی از احکام شریعت
سابقه باشد و اولوا العزم جمعی که بعد از تبلیغ رسالت مأمور بودند
بقتل و جهاد و فی الباب الرابع عشر من الفوتوح ان انبی الله
بآیة الوحی من عند الله ینظمین ذلک الوحی الشریفة بتعبیه بهائی نفسه
فان بعث بالآیة غیره کان رسولاً و صوفیه گویند نبوت که اخبار است
از ذات و صفات و اسما و احکام الهی اگر با سیئات شریعت
و اگر نه تعریفی و فیضی در شرح فصوص کوید نبی شخصیت که معنوت

باشد بخلفی ناید این است که بجای که در حضرت علیه برای این مقرر
 شد باقتضای استعدادات اعیان مابین ایشان خواه آن کمال بجا
 باشد خواه غیر آن در کار خانه عشق از کفر ناکزیر است انشکر ابوزر
 که بولایب نباشد در کیش عشق بازان فضل و نرف بر دست اینجا
 حسب نباشد و خرق عادات اگر از نبی صادر شود معجزه است و اگر
 از ولی ظاهر شود کرامت و گاه باشد که از اصحاب نفوس فوینه بحسب
 فطرت صادر شود معجزه است و اگر چه نبی و ولی بلکه صالح نیز نباشد
 و مولانا سعد الدین در شرح مفاصل کوبیده شغفین النفوس
 فی احداث الغرایب بر اوله اعمال مخصوصه و سی السحر و نفوس بعض اولو
 حیات و سی العوالم او بالاجرام الفلکیه و سی دعوة الکواکب و تفرج
 النفوس السمویه بالارضیه و سی الطلسمات او بالخواص القصیه و سی
 التبرجات او بالنسب الرباضیه و سی الخیل و اشاعه موافق معجزه است
 و ابو حنین البصری از معجزه موافق اشاعه است و صوفیه گویند اجا
 از امور آینه و طی زمان و مکان و امثال آن از خواص فرشته و جن است
 و اگر کل را واقع شود بمعانیت ایشان باشد اما جن را اطلاع بر ضابطه و خوا
 نیت و تصرف در ملکوت از خواص رتبه الیبت است و معجزه نربی مطابق
 امر است که بر امت او غایت در قوم موسی سحر بود و در قوم عیسی طیب

و در قوم داود موسفی و در قوم محمد صلی الله علیه و سلم و آنه فصاحت که
 فصاحت سبع را بدعوی بر در کعبه او بخت بودند و کل انبیا و اولیا
 بر مبداء و معاد و بر ضابطه نظام دنیا بر وجه کلی و بر صور منته
 اعمال بشریه در بر رخ مطلع اند و کشفی که مردم را در خواب باشد
 این را در بیداریست و تصرف در اجرام ارضی و سماوی میتواند
 ابراهیم علیه السلام در انش تصرف کرد با نانو کونی بر دوا و سلاطین
 ابراهیم و موسی در اب زمین و او جنانی موسی ان ضرب بعصا
 الحجر فانقلصوا و از اسقفی موسی نفوسه فقلنا اضرب بعصاک
 الحجر و انفجرت منه اثنا عشر عیة و سلیمان علیه السلام در هوا و سلیمان
 غدو با شهر و رواحها شهر و داود در معدن الناله کجید و مریم
 در نبات و هزنی البک بجذع النخلة و عیسی علیه السلام در جوان کونوا
 فوده خاسنین و محمد صلی الله علیه و سلم در اسما فترت الی الله
 و انشق القمر و صاحب هاکل کوبید ما رایت الحیدر الحامیه بنشیه بالناء
 بجوارزها و بفعل فعلها فلا یعجب من نفس استشف و استنارت
 فاستضاءت بنور الله فاطاعها الاکوان و فیصری در شرح قصص
 کوبد الوجوه و حقیقه و احده لا تعدد فیها ولا کثرة و یبعد بحسب
 و انجبت فکثره و نصیرا و احاد و احاد و معانی و روحانیه و غایب

جسمانیته و الارواح منها کلبه و منها جزئیته فالارواح الانبیاء
 ارواح کلبه یتمثل کل روح بدخل فی حکمه و یصبر من امینه کما ان الاسماء
 الجزئیة داخله فی اسماء الکلبه و البه اشاره بقوله ان ابراهیم کان امه
 فان الله صدق من اراد ان یطهره من عباده و یطهره من عباده و یطهره من عباده
 صوفیه گوید میان اسماء حق تعالی تضاد و تقابل است و مرکب میخواهد که
 خود غالب و ظام باشد و مضایل او مخفی و مغلوب و این تضاد و تقابل است
 سبب در ظاهر که هر یک حاکمی که عدل یا بهر هم در میان اسماء و هم در میان
 نظام نامرکب یکجا خود رسد و سلسله عالم منظم باشد و ان حاکم حقیقت
 محمد است صلی الله علیه و آله که نبی خفیه و قطب ازلی و ابدیت کت نبی و آدم
 بین الما و الطین آدم و من و نه تحت لوایی نامسجد ولد آدم و لاخر نوکان
 موسی جانا و سعة الانبیاء بحسن و خلق و وفای بار مازند نزار برین سخن
 انکار کار مازند هزار نفس برید ز ملک صنع و یکی بدین بری نفس نثار
 مازند هزار نفس به بازار کایات اند یکی بیکه صاحب عباد
 مازند از این عباس برسدند که صاحبیت فرمود جیل بیکه کان
 عرش الرحمن و من مطلق نور البسیط کلمه و من مشرعی البحر المحیط کفهره
 و من لم یرث منی اکمال فافض علی عقبیه نافرغ العقبه ای آنکه من
 محبوبانند حق تو از هر طرفی خوبانند جمعی که ربوده و جانت شده اند

در مذاهب

در مذاهب اهل عشق مجذوبانند و سایر انبیا که ظاهر شدند حاکم میان
 ظاهر نظام بودند نه اسماء و هر اسم را مظهر است در خارج که مربوط
 است و مظهر اسم الله حقیقت محمد است صلی الله علیه و آله و ما برکت
 از ربیب و لکن الله رقی بد الله فوق اید بهم و ان احد من المشرکین انجی
 فاجر حتی یسمع کلام الله ملک در سجده آدم زمین یوس نوبت کرد که
 در حسن نوخیزی یافت میسر از حد انسانی و او به نیابت و خلاف حق مرید
 باطن و ظام است و این تصرف نام و انعام عام باغبان حقیقت است
 و اما باغبان شریعت بعد مخاجت قل انما انا بشر مثکم و حی الی انما الهمکم الله
 واحد لا فام عبد الله بدعوه انتم اعلم با امور دنیا کم انما ابن امرأه ناکل
 انصد بد لا تقضونی علی یونس بن منی و این حقیقت در زمان فی بصورت
 و مناسب اهل ان ظاهر میشود لکن قوم با و ان من امیه الا خلا فیها تذیر و در
 اخو با کل صورت ظاهر گشت و بدینوت شریعی با و ختم شد ای قصه و
 بهشت زکویت حکایتی شرح جمال خود ز رویت کنایتی و ما برکت بند و
 او مخفی نعل علی حسب الاوقات فی کل حقنه و یظهر للوقت کل مظهر من البس
 فی الاسکان حسن بد لعه و همه به تبعیت او هدایت نمودند و ابواب عیان بر روی
 طایبان میکشوند و جوار با سر را جمع مفیضها علینا اللهم حتما علی قرة و منهم
 الا و قد کان داعیا به فومه للحنی عن تبعیه ناظر وی نوصی نظری بیکه

بوی کسوی نو در هیچ سری نیکنه نیست و طباع سببه بر دین و محبوبت
 اقم و جهک لکین خفایا فطرت الله التي فطر الناس عليها و محققان
 گویند وجه اطلاق می بر او است که منسوب است بام الکتاب ساره بدر خشد
 و ماه مجلس شد دل بریده مآر یقین مونس شد نگار مکی بکب زلف
 و خط تنونت بغرزه مسند آموز صد مدرس شد فاضلی عصفه در شرح
 مختصر ابن الحاجب گوید خدا خفایا فی ان الرسول صلی الله علیه و آله و سلم قبل النبوة
 کان من بعد ابرئیم ام لا و المخار ان کان من بعد اخیل ابرئیم نوح علیه السلام
 و قبل ابراهیم علیه السلام و قبل موسی علیه السلام و قبل عیسی علیه السلام ثابت
 انه یسرع و من هم من منع منه و توقف الفراء رحمه الله صبار زلف نو
 با هر کی حدیثی را ند رقب کی ره غماز دوا و در حرمت و انبیا معصومند
 از کذب بعد در کذب بهر و نسیان خلافت استاد ابو اسحق و اکثر آئمه
 منع هم کرده اند و فاضلی ابو بکر بخوبی کرده اند که معصومند از کفر قبل از نبوت
 و بعد از نبوت و از کبار بعد از نبوت و ابو علی جابجی بر آنکه از صفایر
 بعد هم معصومند و شیعه بخوبی کرده اند که ایشان اظهار کفر کنند
 برای نصیه و نزاع نیست که انبیا افضل از عیسی سفیه اند و اکثر اشاعه شیعه
 بر آنکه از عیسی هم افضلند شیخ ابو الحسن عرفانی قدس سره گویند
 صعدت طسیره علی العرش لا طوف به قطعت علیه الف طوفه کی قال

و رایت حواله فرما ساکنین مطمئن قیجوا من سرعه طوافی و ما یجینی طوافهم
 فقت من انتم و ما یزید البر و در الطواف قائلوا نحن میکنه و نحن انوار
 و هذا طبعنا لا نقدر ان نجاوزہ فقالوا و من انت و ما یزید السرعه
 فی الطواف فقت ان ادعی و فی نور و نار و یزید السرعه من تاج نور الشرف
 هرگز سخن عشق مکرر نشود هر که در دست مقرر نشود خواهی که شوی
 ز ملک عاتق شو کین مرتبه عشق میسر نشود و معتزله و فلاسفه و فاضلی بوی
 بر آنکه میگوید علویه افضل از انبیا و شیخ محی الدین رحمه الله در فتو
 حات گوید سالت عن ذلک رسول الله فی الواقعة فقال ان اللامه
 افضل فقت له ماله بل علی ذلک فما اقول فاسأل الی ان علمتم انی هو
 افضل الناس و قد صحح و ثبت عندکم و هو صحیح انی فقت عن الله منع
 انه قال من ذکر فی فی نفسه ذکرته فی نفسی و من ذکر فی فی ملاخبر
 منهم و کم ذکر الله تعالی ذکره فی ملاخبر انما فهم ذکره الله تعالی فی ملاخبر
 من ذلک الملا الذی انما فهم فاسررت بشی سر وی بهذه السنه
 و شیخ علاء الدین رحمه الله و عروج گوید حق کلام الله تعالی تعالی هر چیزی را
 برای امری خلق کرده و او در آن امر افضل است من اوجهی به از نقره است
 و از وجهی به از آهن است و مولانا عبد الرزاق کاشی رحمه الله
 در اصطلاحات گوید عقل اول و عینکه مفرقین باعتبار ارتفاع و ساط

باقده آن میان شان و حق تعالی اشرف این کائنات و انسانا کما بلایا
 جامعیت اکل است نفس ناطقه که اشرف این اشیاء و نور است و کوبید
 با انسانیت و شرح آن در فائده خاصه خواهد آمد با فکست و امام
 فخر الدین کوبید فلک را و نفس است یکی مجرده که مبداء اراده
 کلبه است و یکی مبطوعه که مبداء ارادت جزیه است و هواجه نصر الدین
 گفته ذلک شیء لم یند باب الیه ذهاب فیه فان الجسم الواحد یتبع
 ان یكون ذالک نفس یعنی ذالک بین مینا بینین هو آله لهما معاً و مینا
 کوبید و بر آنکه نفس فلک منقطع است و بس و شیخ ابو علی بر آنکه مجرم
 است و بر صاحب می کمانت کوبید الحركات الجزئیة لا یتحصل من الارادة
 الکلیة لان نسبة المراد الکلی الی سائر الافراد علی السوئیة فلا یتحصل
 بغضها بالوقوف فلا یحصل بعض تلك الافراد الا بالارادة الجزئیة یتبع
 من تلك الارادة الکلیة والمراد الجزئی لابد ان يكون مدركاً فلا یتفقد
 فی الذات المجردة بل فی قوة جزئیة فلا بد ان يكون فی الفلک قوة جسمیة
 برسم فیها المرادات الجزئیة والاوضاع الجزئیة و نسبت به جرم الفلک
 لا یتخصص بعض اجزائه بتلك القوة دون البعض بل سی ساریة فی جمیع
 الفلک فتلك القوة المنطوقة کالجبال فیما الا ان الله غیر سار و می فی جمیع
 الجرم والذات المجردة کالنفس الناطقة الانسانیة و کوباراد امام

فخر الدین

فخر الدین همین است که مکن مایه نموده و غیر از خودت جالبه نفس
 منطوقه کرده و بعضی کوبید مرکب از کواکب سیاره مانند دست
 و افلاک جزئیة او مانند سایر اعضا و نفس منعقدت اول کوبید
 و بواسطه کواکب این افلاک بس نفوس فکلیة نه باشد بعد و افلاک
 کلبه و ابو علی کوبید مرکب از نفسی است و مرکب کواکب از نفسی که مرکب است
 بحکمت و وضعه بس نفوس بعد و افلاک و کواکب باشد و عقل نزد بین
 ده است و بکوبید خدا واحد محض است و ارواح خدا محض غیر واحد
 صادر نمیتوانند و ان واحد که از خدا صادر شد عقل اول است حکما
 و بس همین کوبید و از عقل نانی عقلیات و فلک بروج و نفس او صادر
 شد و همچنین تا و عقل و نه فلک و نه نفس پیدا شد و موجود شدن عقل
 از عقل مثل آنکه چراغی از چراغی روشن کند بی کوبید چراغ اول جزئی
 کم شود و از عقل عاشر که بسا شرح جبریل است مبولای عناصر و صور
 و اعراض و نفوس و قوای ایشان صادر شود و اشرف این عقل را نور قاهر
 کوبید و شیخ مقبول در حکمت اشرف این اشیاء کواکب باشد و بکوبید القوا
 لا یفسد بشر علی اصحابها و ضبط زینبها و نزدت بین نوع عقل
 دیگر است و انواع عقل منحصرند در شخص و فی حکمة الاشرف ان الانوار
 سبب المجردة و غیر مخدفة الحقایق و اشرف این کوبید هر نوع از افلاک

و کواکب و سیاط عنصریه و مرکبات و اشباح مجرّمه ربّی
دارند که عقل مدبران نوع است و اوست غادی و منمی و موله
در اجسام نامیه چه متع است که این افعال از قوت عدم الشعور
صادر شود و اگر این افعال از نفوس صادر شدی مارثو
باین افعال بودی و قصد بسنان دارد در اطفال و انصاف
و غیران مستند بر رب النوع است و الوان غریبه و نفوس منبانه
در پرو و طایوس مثل اطفال تلافات نوریت و نیت مغویه است که
در دست و کما و فرس رب را خرداد گویند و رب اشجار را مرد
و رب انشاد و بهشت و رب ارض استقدار مد و این سخن موافق
با حدیث ثانی ملک الجبال و ملک البحار و فراطون گوید من خلع
تعلقات بدنی که دم و رب النوع را دیدم و نقل عن هرمن ان و حیا
انفی الی المعارف فقلت له من انت قال انا طبعک انام و کانه اشار
الی رب النوع و فرفی میان نفس و رب النوع انکه نفس متعلق کند
و رب النوع بحسب ابدان نوع و نفس منالمت بنالم بدن و اسکال
بوسله بدن میکند و رب النوع نه و او را کلی نوع گویند بمعنی اصل
نوع نه بمعنی منطقی و مثل فراطونی عبارت ازین عقولت و این غیر مثل
معقده است که شرح خواهد آمد ان شاء الله عرض معقوله است

با سفا

با سفا و جوهر یک معقوله و مراد از معقوله جنس عالم است
و مقولات نوع اول کم است و او عرضیت بذات خود قابل ضمت
باشد و جو ضمت مفصل یعنی عدم و متصل و او بار الذات است
یعنی مفدا که خط و سطح و جسم تعلیمی است با غیره فالذات است
یعنی زمان که مفدا حرکت قطعت و حق انکه این موجود
نیستند و موجود آن سبب حرکت و نیت و نیت این جهان و
چون نیت فطره نازله است بحکم مستقیم که در حال منم میشود و ابو
البرکات گوید زمان مفدا وجود است ثانی کیف و او عرضیت که
بذات خود قابل ضمت نباشد و اقتضای نیت کند و چهار ضمت کیفیات
استعدادات که ضعفیت و قوت و کیفیات مختصه بکلمات مثل زجرت
و تثبیت و کیفیات نفسانی که جوع است و علم و قدرت و ارادت و لذت
و الم و صحت است و حرف و مذ و فانت که طعوم است و سیاط ان نه
مرات و حراف و ملوح و مخفوضت و محوضت و قبض و صلاوت
و دموست و نقاهت و مبصر انکه ضو است و لون و ملوسا که حرازه
و برودت و رطوبت و بیوست و خفت و نقل و صلابت و لین و ملاست
و خشونت و راسخ را انفعالیات گویند و غیره اسما انفعالیات است
و او بیانیست که عارض شی شود بسبب نیت اجزای او یکدیگر و به امور خارج

و به امور خارج از اربع اضافه و او نیز مکرر است خاص بن
و او بیانیست که عارض جسم شود نسبت حصول او در زمان بآن تابع
ملک و جده و او بیانیست که عارض شیئی شود نسبت چیزیکه محیط
و متقل است با تعالی و تا من فعل و او تا اثر است تا مع انفعال و او تا اثر است
و حکما گویند مطلق بهیول و مطلق صورت جسمیه و صورت نوعیه فلکیات
و اجرام نفوس فلکیه و جمیع عقول قدیم اند و در نفوس ناطقه انسانیه
خلافت و تفصیل آن خواهد آمد ان شاء الله تعالی و اعراض فلکیات هم بحدیست
قدیم اند الا حرکات و وضع که این موجب نوع قدیم اند و موجب تشخیص حاد
و انواع متوالده هم قدیمند و انواع متوالده خال قدیم و حدوث دارند
و قدیم منافی است و قدیم بواجب الوجود نیست نمی بینی که شفاعت انیس
موجود است و تا شمس بود شفاعت بود و حرکت خاتم از حرکت انگشت است
و تا فی جیب نیست زمان را اول مضمت از حکمی برسدند که خدای کی عالم
آفرید گفت آن روز که قول را بفعل بگردند و غرض آنکه ترتیب اصول
موجودات در عفتند نه در خارج مشکل خویش بریر مغایر دوم حوس
گویند باید نظر حل معنی میکرد دیدش حرم و خندان قدیمی با و به دست
ماند آن آینه صد گونه نماند بلکه در گفت آن بار که زوگست سردار
بنده جرمش آن بود که اسرار موبد امیکد و مینان صحیح در دانستن اشیا

کلام

کلام انبیاست و متابعت غیر ایشان غلط و خطاست باغ مزاجه حب
سر و صنوبر است شمش و سایه بر و زمین از که کمتر است از انسان بر میان
هر چه اکشم حوت درین در است و فقها گویند من الکفره الذین لا یحل لهم
لکاحهم ولا ذبیحتهم ولا یفرون بالجزیه اجماعا الذی عبره الغالبون
بقدم العالم علی الصون الکابته انفا صوفیه گویند نفس انسان مطابق
نفس حیوانیت و حیوانیه نفس انسانی برب عودش یعنی خاص صورت
شود و صوت برب عودش یعنی حیوانیه مختلفه که در خارج طاری میشود
بیت و هشت حرف شود و از ترکیب حروف کلمات تحقق باید نفس
حیوانیه که او را بهیولی گفته و کتاب مظهر و رقی منشور گویند چون در
حاج نقین یافت جوهر باشد که بمنزله صوت و جوهر برب نقینات
مختلفه بیت و هشت مرتبه وجود شود که بمنزله حروف و از ترکیب
ایشان اشیا تحقق باید که بمنزله کلمات است فلنوکان الجرمه و الکلمات
ربی نقید البحر قبل ان تنفذ کلمات ربی و لوجینا بمنزله مداد و خاتم طیف
ایشان مقتضی آنکه دم بدم نفس از باطن او ظاهر شود و فیض حیوانیه مقتضی آنکه
دم بدم حیوانیه و صورت که در و سنور است باز کرد و دوم مرتبه این
و هشت مرتبه منار ب خاص اسمی از اسماء خفی و با حریفی از بیت و هشت
حرف و با مترلی از بیت و هشت مترل دارد و بر وجهی که در باب صد نود

و منقسم از فتوحات مسطور است مذکور خواهد شد عقل اول که محیط است
 بصفات شبا بر وجه اجمال و او را عرش مجید و لوح فضا و ام الکتاب
 و علم اعلی و روح القدس و روح الاعظم و حققت محمدیه و دره بیضا و ظل
 اول عقیاب گویند مناسب اسم بدیعت بمعنی مبدع و همزه و نون طین که
 کوکب است و ابداع ایجاد می است بی نمونه و نفس کلیه که محیط است بصفات
 اشبار و وجه تفصیل و او را عرش کریم و لوح قدر و لوح محفوظ و کتاب مبین
 و در فاف و ذم و ده و با فونه و خمر اکویند و شیخ محی الدین گفته سوار الراج المقفوح
 منه فی الصور السوات بعد تعدیلها مناسب باعث است و با و طین که سه
 کوکب است و طبیعت که او را هم عقیاب گویند مناسب با طینت و عین
 و ترکیب کسش کوکب قیصری در شرح فصوص کوید الطبیعة عند هم
 عبارة عن معنی روحانی ساری فی جمیع الموجودات عفو لا کان او
 نفوسا مجردة و غیر مجردة اوجا و ان کان عند اهل النظر عبارة عن القوة
 السارینه فی الاجسام با بصل الجسم کما فی الطبیعی فی عند اهل النظر نوع
 من ملک الطبیعة الکلیه و جوهریهائی که صور اجسام در ظاهر خود مناسب
 احوال است و با مهند و دیران آنکه یک کوکب است جسم کل که او را غراب
 گویند مناسب ظاهر است و عین مجده و مفعله که سه کوکب است و شیخ محی الدین
 در باب باز دهم از فتوحات کوید طبیعت با مباحث کاح که جسم کل مثوله

شد و شکل مناسب حکمت و با معجزه و مفعله که کوکب است و عین
 مناسب محیط است و فاف و ذراع که کوکب است و کرسی مناسب
 سکور است و کاف و نوره که کوکب است و فلک اظلم مناسب غنی است
 و جسم و طرفه که کوکب است و طهر و رابا ام ازین فلک است و او منظر
 عرش و عاقبت که عقل اول است و لهند ساده است و فلک منازل است
 مفدا است و شبنم معجزه و جبره که چهار کوکب است و این فلک ارض
 جت و سف جبره است و منظر کرسی روحانیت که نفس کلیه است و لهند
 کوکب بسیار و در مرکز است و فلک زحل مناسب رب است و با
 به و نقطه تختانه و اقیلم اول و ابراهیم خلیل و بوم است و زمره که کو
 کوکب است و فلک مشرقی مناسب علم است و با معجزه و اقیلم ثانی
 و موسی و بوم الخبیس و صرغه که یک کوکب است و فلک مرجع مناسب فانی
 و لام و اقیلم ثانی و مرون و بوم انشا و غوا که پنج کوکب است و فلک
 شمس مناسب نور است و نون اقیلم رابع و ادریس و بوم الاحد و
 اغزل که یک کوکب است و طهر و ریل و نار ازین فلک است و فلک
 زمره مناسب مصور است و را مهند و اقیلم خامس و یوسف و بوم
 الجمعه و غفر که سه کوکب است و فلک عطار و مناسب مصلی است و طهر مهند
 و اقیلم سادس عیسی و بوم الاربعاء و زنا که کوکب است و فلک

و قرآب مناسب مبین است و دال مهمله و اقبیم سابع و آدم و بوم
 الا تین و اکبیل که سه کوکبت و کرده نش مناسب قابضت و ناء معجمه
 بنقضین و فانتین و فب که یک کوکبت و کرده ناء مناسب حی است
 و راء معجمه و نود که دو کوکبت است و کرده آب مناسب حی است و سبن
 مهمله و نغایم که چهار کوکبت و کرده زمین مناسب مبت است و صاد
 مهمله و بده که حابست از کوکب و معدن مناسب عزیز است و زاء
 معجمه و سعد ذابج که دو کوکبت و نبات مناسب رزاق است و ناء معجمه
 نقطه و سعد یع که دو کوکبت و حیوان که مناسب مذال است و زال معجمه
 و سعد السعد که دو کوکبت و ملک مناسب قوی است و فاء سعد الاخشیه که
 چهار کوکبت و جن مناسب لطیف است و باء معجمه یک نقطه و فرع مقدم
 دو کوکبت و انسان است و میم و فرع مفر که دو کوکبت و مرتبه جامعه
 مناسب رفیع الدرجات و و او و راء کوکبت کوکبت و وعد و کوکب ممتزل
 ز نطفه شامی نقل کرده شد و بعضی مخالف این هم گفته اند زینب منازل
 فمر برین وجه است که مذکور شد و حروف هم بحسب مخارج برین زینب اند
 لیکن موجودات برین ثبت نیستند و عناصر ز و شیخ محی الدین مقداند
 بر افلاک کوکب سبزه و ابدا از خاکست و آنها بفلك زحل و جن مقدم
 است بر معدن و اکثر مفسران در تقدم عناصر بر سموات قی میخند

و بسی ازین بات فرایند برین معنی ناطقت منها قوره نغایم قل انکم لکفرون
 بالذی خلق الارض فی بومین و یجعلون له اند و اذک رب العالمین
 و جعل فیها رواسی من فوقها و بارک فیها و قدر فیها افوانها فی اربعه
 ایام سواد الساعین ثم السنوی الی السمار و حی و خان فعال لا
 و لا ارض انما طوعا او کرها فاننا اتینا طایعین ففضیلین سبع سموات
 فی بومین و کوکبند زمین در یک شب و دو شبه آفریده شد و سائر
 آنچه در زمین است در سه شبه و چهار شبه و آسمانها و آنچه در ایشان
 است در پنج شبه و آذینه و واحدی در نفس کبر موافق است و ششم
 ر و ابجد ان از ام السمار بناها رفع سکها فتویا و غطی لهما و اخرج
 ضحیها و الارض بعد ذلک و جها میتوان کرد و مشایین انکار
 جن کنند و کوکبند نفوس نطفه که از ابدان انسانیه مفارقت کردند
 اگر خبرند معاونت نفوس خبریه متعلقه به ابدان میکنند و ایشان را
 جن کوکبند و اگر خبرند معاونت نفوس شریکه میکنند و ابرین را
 شباطین خوانند و شیخ مفسر بوجود ایشان قائلست و در حکمت
 انداق کوکبند اهل در بند و اهل بدنه که او را میباید که کوکبند
 مت یکن جن بسیار است و صوفیه کوکبند جن روحی چندند قوی
 منجند در اجرام لطیفه که آنس و هوایران اجرام غایب چنانکه

بر انسان آب و خاک و بواسطه لطافت اجساد و قوت ارواح
 قادر اند به تشکّل باسکال مختلفه و مزاولات اعمال خارجه از وسع بشر
 و غذای ایشان هوای است متکلف بر ایجه طعام و لهذا حضرت مصطفی
 صلی الله علیه و آله در ایشان استخوان و نمود آنها زاد احوالکم من الجن
 و قال شیخ محی الدین اخبرنی بعض الکاشفین رأی الجن بأنفسه
 الی العظم فیشتمون ثم یرجعون و کونہ ایشان در هر خیده اند و هر یک
 میان ایشان واقع میشود و بعضی که دبا و دها از ضرب ایشان است و چون
 بصورت حسبه ظاهر شود و ما و امکه کسی نظریات ایشان دانسته باشند بجا
 نتوانند و مغیب باشند و چون قبل صورتی از آن صورت انفاق
 افتد منتقل شود به برزخ نقل است ازنا العلامه مولانا جلال الدین
 محمود دوانی خلد الله عن الشيخ العالم العالم المتقی الکامل السید صفی الدین
 عبد الرحمن الایحی قدس سره انه قال ذکر فی الفاضل العالم المتقی الشيخ
 ابوبکر عن الشيخ برهان الدین الموصلی و هو رجل فاضل صالح ورع
 انما نوحها من مصر الی مکنه نربدا کج فترت لنا منة لا فخرج عینا ثعبان فاسا
 الناس الی قنقه ففقه ابن عمی فاضطف و نحن نری سبعة و ثمان در الناس
 علی الجبل و الکتاب بریدون و هم فتم بقدر و اعلی ذلک فحصل لک
 من ذلک امر عظیم فلما کان اخر النهار جاء و علیه السکنة و لو فارقتنا ه

و ما نیک فقال هو الان فنت هذا الثعبان انما ی را بنمونه فضع
 فی کما رأینم و اذا سی قوم من الجن یقول بعضهم قننت ابی و بعضهم
 قننت اخی و بعضهم قننت ابن عمی فکما نروا علی و اذا رجل لصوصی
 و قال قل انما با الله و ما الشریعة المحدثه ففقت ذلک فاشار الیهم
 ان یرو الی الشرع فسرنا حتی و صعدنا الی شیخ کبیر علی مصطفی
 فلما عبرنا ما بین یدیه قال خلوا سبیلہ و ادعوا علیہ فقال لا و لا و ادع
 علیہ انه قتل ابانا ففقت حاش الله انما نحن و فقیف الله و نزلنا هذا المنزل
 فخرج عینا ثعبان فبار الناس الی قنقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه
 ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه
 من تربی بغیر زبده ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه ففقه
 و اول کسی به شیطان مسمی شد حارث نامت و بعضی گویند نسبت
 ابیسن جن چون نسبت اوست به بشر و صحیح الشکله اول شقبا جن است
 چنانچه فابیل اول شقبا بی بشر بوده و علما شریعت خلاف کرده اند که شیطان
 مسلمان شود باز بعضی گویند نشود و حدیث ان الله اعانتی علیه سلم
 بضم میم خوانند ای کنت سالما یا بفتح امیم خوانند بمعنی انقاد و بعضی
 گویند بود یعنی امن و صاحب فتوحات گوید هو الاولی و الا وجه و در
 عرب و یدم که شیخ علاء الدوله میگوید بعد از بیست و سه سال که ملک

طریقی حتی که دم شیطانی آمد و مرا و سوسه میکرد و در بقا نفس بعد از آن
 بدن و چون او را الزام کردم گفت من باری کننده مخصوصه نموده
 معارف و متون جماعتی ام که مندرج اند در اعتقاد پس پرسیدم که
 نو دست بشلی که فنی از زمان که در شرط افتاد گفت اری من دست مردان
 میکردم و در انسان صغیر که انسان العین انسان کبر است پس عیال
 بسنگد ان جمع العالم فی واحد هذا بصائر الناس و هذا وجهه نفوس
 بوقون و امام غزالی و امام راغب گویند نفس نو متور به است در جمع
 اوقات حتی خواب و اغما و سستی و بدن و اجزای او چنین نیستند پس
 نفس غلبه بدن و اجزای او باشد و نیز بدن بسبب حرارت غریزه
 و غریبه دائم متخلل است و نفس متبدل نیست و این دلیلست در برابر
 نفوس حیوانیه جاریست چه یکس معلومت که فرس مثلا در مرد و فرس
 متبدل نمیشود و متور دارد و با استمرار ذات خود و لهذا شیخ مقلد
 بر آنکه حیوانات از نفوس ناطقه مجرده است چنانچه مذاب فداست و ابو
 علی در جواب اسئله بهینا تصریح کرده بصعوبت فرق میان حیوانات
 و انسان در بین حکم و چون بهینا را احتمال تبدل ذات در انسان کرده
 فرمود من نه انکم که سؤال از و میکردی و قبصری در شرح قصوص
 گوید ما قال المناخرون من ان المراد بالناطق هو ادراك الکلیات لا الکلیه

مع کونه می لغا لوضع اللغة لا یفسد هم لانه موقوف علی ان نفس
 الناطقه المجردة لئلا یحفظ ولا دلیل لهم علی ذلک ولا شعور لهم بان
 الحیوانات پس لها ادراک الکلیات و الجمل الشی بر لایافی وجوده و معانی
 نظریه بصدر عنها من العجائب بوجوب ان يكون لها ادراک الکلیات
 و از سخن قبصری فهم میشود که مراد مقدمان از لفظ معنی لغویست و شیخ
 ابو علی در اول دانشنامه عللانی تصریح باین فرمود و صوفیه گویند
 عالم همه چی ناطق اند حتی جمادات لیکن ظاهرا لفظی بر همه کس موقوف
 اعتدال مزاج انسانی است قال الله تعالی و ان من شی الا یسبح بحمده
 و لیکن لا تفقهون تسبیحهم و زیدی از امیر المؤمنین علی رضی الله عنه روایت
 کند که با پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم بیرون آمدیم بیچ شجر و چرمین نیاید که
 گفت السلام علیک یا رسول الله و شیخ محی الدین میفرماید من متشوم از
 اجماعی که ذکر خدا نکرد و در شان حق تعالی سخنی چند بگویند که هر انسان درک
 ان تواند کرد و از اینجای ظاهر شد که اعجاز تسبیح گفتن سنگ ریزه
 در کف حضرت رسول صلی الله علیه و سلم با عباد استماع محجوبان است وقوع
 این حال در عالم مثال است که شرح ان قبل ازین مذکور شد و ان دار
 الاخره الهی حیوان لو کانوا یعلمون و این طایفه گویند حیوانات مشاهد
 چیزی چند میکنند که متذکران را از بنی آدم الا اهل کشف بنا برین انسان

محبوب اسفل سافلین است و اگر انسان خواهد که باین مقام رسد باید که
 جوان مطلق شود با عقل مزاجم وی نباشد و اگر مردم که باین مقام رسند
 کنگ شود و شیخ محی الدین قدس سره در فصل بیاسی میفرماید تا فانی نشود
 فی هذا المقام تخفف بجوانبتی تخففا کلیا و کنت را و اربدان نطق بها
 است و فلا استطیع حکم گویند دل در بخوبی دارد و خون از کجی بخوبی
 ایمن و منجذب میشود و حرارت ازین بخوبی در و ثابت میکنند و بجای
 وی پیدا میشود شبیه با جوام سماوی در لطافت و نور و کجی استعدا
 آینه صور عالم مثال میشود و اطباء او را روح جوانی گویند و منقذ اول
 نفس ناطقه است و او مثل چراغی است که آتش و نفس ناطقه است
 و قیده او بجای است منقذ از بخوبی ایمن و روغن او خون منجذب از کجی
 و نور او حس و حرکت و جوده و حرارت او شهوت و جود او غضب و
 جانوس گویند روح جوانی در دماغ است و این غلظت چه دماغ
 با دست و روح حار و شیخ ابوعلی در رساله معراجیه گویند و در
 روان نفس ناطقه است و از جان روح جوانی و نفس ناطقه
 بمذهب ارسطو و ابوعلی نوعست و ابوالبرکات گویند جنس است
 و درخت و انواع و درخت هر نوع افراد و مناسب مذمب است
 آنچه مسلم و ابوداود از ابوهریره نقل میکنند که مصطفی صلی الله علیه و آله

فرمود اناس معادن کعادن الذنوب و الفضة خیارکم فی الجاهلیة
 خیارکم فی الاسلام اذا فقهوا و الارواح جنود مجنده فمعارف منها
 ائینف و مانا کر منها اختلف و امام رازی گویند هو المفاخر عندنا
 و بمذمب است نه ائینف از نیست و این سخن از فقهها کفر است و بمذمب
 است این در وقت کمال سعد و نطفه از مبد اقباض بروفا قیض
 میشود چون تعدد که حسین کمال سعد و قیده آتش در و میگیرد
 و آیه فاذا سوية و نطفه قیه من روحی آتات یا این است و امام غزالی
 و شیخ مفقول موافق است این اند و شیخ محی الدین در باب حبست
 و رخصت و هشتم از فتوحات گویند النفس هی الطبقة العبد للذیة
 لهذا الجسم لم یظهر لها عين الا عند السوية بد الجسد و فیه روح و نطفه
 من روح فظهرت النفس بین النفع الالهی و الجسد المسوی و شیخ صدر الدین
 خونوی گویند خبر فی شیخ الامام الاکبر الاکل رضی الله عنه مشیر الی حاله
 ان ثمة من يكون مدبر الاجزاء بدنه قبل اجتماعها بعلم و شعور و ذلك
 الکلیة نفس و من يكون نفس مستجل عبده و ذلك لان النفوس الجبریة لا یمن
 الا بعد المزاج و بحسبه فلا وجود لها قبل ذلك حتی یأتی لها مدبر الاجزاء
 البدنیة بعلم و شعور و بهر حال بدی است و حضرت رسول صلی الله علیه
 فرمود انکم خلقتم للابد و انکم تقفون من دایرالی دایر و اگر ندانید

نظر کنیم میان اثر افین و مت بین نزاع نیست چه نسبت مبداء فیاض
 بنفوس چون نسبت اراست بقطر ای باران اگر ابر قدیم باشد نون
 کف که حادث اند بسبب آنکه صورت قطره در وقت جدا شدن او
 از ابر حادث میشود و سنگ نیست که مبداء فیاض قدیمست پس اطلاق
 ضم و حدوث بر نفوس صحیح باشد هر یک باعتباری و من الله التوفیق
 و آنچه نزد حکما مستحکمست بنفوس ناطقه و روح جوانی نزد صوفیه مستحکم
 است بروح و نفس قال المحقق الکاشانی فی الاصطلاحات الروح فی اصطلاح
 النجوم هو الطیفة الانسانیة المجردة و فی اصطلاح الکلام هو النجاة
 اللطیف المولد فی القب القابل لقیف الجوة و الحس و الحرکه و سیمی نه
 فی اصطلاحهم النفس و المتوسط بینها المدرك للکلیات و الجزئیات القب
 و لا یفرق الحکما بین القب و الروح الاول و سیمونها النفس الناطقة
 و فیصری گوید که نفس ناطقه در بدن ساری است مثل سریان وجود مطلق
 در موجودات و از وجهی عین بدست و از وجهی غیر و شیخ جنید فرمود
 لفظ قرآن جسم انسان نو آمان اند و معنی قرآن و حقیقت انسان نو آمان
 و ملائم این سخن اسکندر که قرآن را مافت بطن است و حقیقت انسان در سبک
 مافت مرده دارد نفس او فوت است یکی را عقل نظری و فوت نظریه
 گویند و یکی را عقل و فوت عینیه و به اعتبار اول چهار مرتبه دارد و عقل مابول که

نظر کنیم میان اثر افین و مت بین نزاع نیست

ن

هیچ علم حصولی نیست و عقل باللائکه که بعضی بدیهیات معلومت دانسته اند
 و انتقال نظریات حاصل او مناط تکلیفست و عقل بالفعل که قادر باشد
 بر آنکه معلومات نظریه مجزوه را درگاه که خواهد نفعل کند بی کس برسد و عقل
 مستفاد که نفعل معلومات نظریه خود کند و این چهار نقطه چنانچه بر مراتب
 اطلاق کنند بر نفس درین مراتب اطلاق کند و علم اگر بحضور معلومت
 نزد عالم مثل عالم با سماء و صفات ما از حضور گویند و اگر بحصول صورت
 اوست نزد عالم حصولی گویند و مدرک کلیات و جزئیات نفس است لیکن
 صور کلیات و جزئیات مجزوه در ذات او مرتسم میشود و صور مجزیه مآثر
 در آلات او و بعضی بر آنند که این صورت عین معلومت بحسب مهیت
 و اختلاف بر وجود اصیل وجود طبیعت و حضرت سید شریف و صوفیه
 موافق ایشان اند و بعضی با اختلاف مهیت فایزند لیکن مراد آنکه نفی صورت
 عقلی است و اینست مراد ممکن از نفی وجود و معنی لیکن مراد آنکه نفی صورت
 عقیدست و فرغ بر بوس صاحب اسرار غیبی با الای و نفس صورت معقول
 فایزست و اگر حقیقت اتحاد خواسته غلط است چه اتحاد میان موجودی که
 فرض کنی محالست و ابوعلی در اشارت تشیع منبع بر دکر و در کتاب مبداء
 و معاد بان قائل شده بنابرین شیخ مفعول در غویجات تشیع بر شیخ
 کرده و حواجر نظر الدین قدس سره عذر خواسته شیخ در صدر کتاب مبداء معاد

فرموده که من این کتاب برای تفریر رأی خود فرمودم نوشتن ام
و بعضی گفته اند نفس بصورت میوه می آید و تشبیه کردم اند حصول صورت
شبی را در عقل بحصول صورت فرست در موم و ذوق میان این
تشبیه و تشبیه بحصول و صورت در آینه و محقق رومی قدس سر کوبد
ای برادر تو ماهی است اندیشه مابقی توان استخوان در بسته که کلفت
اندیشه تو کشتی و در بود خاری تو ماهی کشتی و نفس در قوت علی و قوت
عضبی و قوت شهوانی و سطحی است که اعتدال است و در طرف که افراط
و تقریب است و اخلاق حسنه اوساط ثلثه است و اخلاق سیه افراط
سیئه است الذین اذا انفقوا لم یسرفوا ولم یقروا و کان بین ذلک
قواما لا یجعل بک مغلولة الی عنقک و لا یسطرها کل البسط و اعتدال
قوت علی کلفت و در طرف افراط و تقریب و جریزه و بلاغت زاید که
طریق یکنامی دارد هر چند که سوخت زنگ خامی دارد فرمود نبی
صلی الله علیه و السلام که خواب را باب کمال بهتر که از عبادتی که عامی بود
و اعتدال قوت غضبی شجاعست و در طرف او نه نور و صیبه هر
کس که حرف جام و سغ نشود آینه طبع او منور نشود خواهی که جو آینه
صفایی یابی باید که کسی از نو مکدر نشود و اعتدال قوت شهوانی عفتست
و در طرف او فحور و حمود ناخند سیر جاه و حشمت بانی در بند مایه و در طرف

و شهنشاهی خدایی که زمر که ورت پاک نوی باید که مفهم کوی عفت
بانی و چون این سه قبضت منبرج شوند امری متوسط معتدل از امراج
اینان پیدا شود و از اعتدال خوانند و در طرف مستقیم که از شمشیر نر
و از موی بار که نیست در نشانه اف بیه اخلاق حسنه است که مر که از
ان منحرف شد و میل به افراط یا تقریب کرد بد و ذوق اخلاق سیه می
افتد و حکمتی که ما اینجا ذکر کردیم غیر حکمتی است که مفهم نظری و عملی
شده قال الشیخ فی خواشفا راس هو الفضائل عفته و حکمة و شیخ
و مجموعها العدالة و هی خارجة عن الفضيلة النظرية و من اجتمعت له
معها الحکمة النظرية فقد سعد و من فاز مع ذلک بالحق انوار النبوة
یکاد یصیر رباً انساناً و یکاد ان یجل عبادته بعد الله و ما هو السلطان
العالم الارضی و خلیفة الله فیہ و تحقیق اجناس اخلاق و تفصیل انواع
ان از اخلاق انصاری بطیب صوفیه گویند ولایت در رفت و رفت
و در عرف تحقیق اخلاق الهی و قیام بعد ایفا و صحیح بعد المحو و نبوت ظاهری
و ولایت باطن و ماخذ نبوت نبی ولایت اوست و ماخذ ولایت
ولی نبوت نبی است و رسول اکمل از نبی است و نبی اکمل از ولی است
اما نبوت رسول اکمل از رسالت اوست و ولایت نبی افضل از نبوت
اوست چه ولایت جهته حقیقت است و نبوت جهت ملک و رسالت جهت برت

و نفسها گویند مر که گوید ولی افضل از بنی است کافراست و نهایت
عقل بدایت و لاینت و جنانچه عقل را بدیهی و نظری هست در طور
ولایت نیز مثل آن واقعیت و نهایت و لایت بدایت بنوع است
ما به مثابه جبینم ولی بمثابه طفل و بنی بت به بالغ یا بکار دیگر منو کند
نمیجویم و از مشبهه طبیعت بیرون نمیرد و لم بقضای عالم ملکوت بنوع
رسید فال عسی علیه السلام من ملج ملکوت السموات والارض من لم یولد
مرتبین و حواجه محمد بن علی حکیم زردی و شیخ سعد الدین حموی رحمه
گفته اند نهایت الانبیا بدایت الاولیا یعنی بدایت ولایت ولی متابعت
و مطاوعت شریع است که نهایت کار بنی است و بنوع ولایت بلکه جمیع
مقامات عطای غیر کسبست و مقتضی فیض قدسست و ظهور آن آن
بند ریج و حصول تشریط و سابط مجبور را در و هم می اندازد و بنده را در کسبست
و فرق میان وحی و الهام آنکه الهام بی واسطه فرشته است و وحی بواسطه
ولهذا احادیث قدسیه را با وجود آنکه کلام الله اند وحی و قرآن نمیخوانند
و وحی و کشف صورت منظم کشف معنوی صرفت و وحی حاصبت
بنی است و الهام حاصبت ولی است و وحی مشروط به تنبیغ است و الهام
و اولیا چهار قسم اند ساکن محض و مجذوب محض و ساکن مجذوب که سواد
او بر جذبه مقدمست و مجذوب ساکن که جذبه او بر سواد مقدمست

ان دلکه

ان دلکه نو دیده زخم خون شد و رفت و زود دیده خون گرفته بیرون
شد و رفت جذبه من جذبات الرحمن نوازی عمل تقصیر باشد
باشد موسم که خاک بای نوشتم و مجذوب و چشم دلربای نوشتم
زند آتش عشقت شعله خواهم که بجان و دل فدای نوشتم و نه مر که سواد
بر میان بند و بقام و لایت رسد و نه مر که قدم درین بادیه نهد زلال
وصال جسد خلیل قطاع البقاعی الحی کبر و اما الواصلو قبل از جو
و صالاً من سیمی و لم نجد نفس من نال الوصال بجل بر جام جم که نظر تو
کرد که خاک میکده کحل بصر نوانی که کدای در منجی طرفه کسبست کربن
عمل کنی خاک ز بر غم مرسله عشق پیش قدم که سودا کنی ازین سفر
نوانی که در کسب طبیعت نمیروی بیرون کجای بوی طریقت گذر نوانی که
جوان بار نه دارد نقاب و یرم ولی غبار نشان مانظر نوانی که در خنجر
نن را غدا صحت و مرض است روح را هم است و الا من فی الله یقیم
و فی قلوبهم مرض شایع باینت و جنانچه مرض جسمی را سببی و دوائی
خاصست که غیر طبیب حاذق و فایق آن ندارد و مرض روحی هم سببی و دوائی
خاص دارد که غیر انبیا و اولیا حقایق آن ندارد و نه اند اگر کسی سودا غایب
باشد و بمعاش صغیر او مشغول شود هلاک گردد و همچنین مرض و هلاک
علاجی دارد که از آن نجات نوانی که در رب نالی الغرآن و الغرآن بمعنه

ومن علم الامر الا فانظر اقبه فان علامته على ختمه في موضع الضرب بالنظر انا
 وارت لاسك علم محمد وحانه في السمنى وفي الجرداني تختم الاول محمد ختم
 اختص في ابداده واكفروهم بغير ما بد الله اكبر والكبر والهي والنور بدري
 والقباض كاتبي والشرق غربي والمغرب مشرقى وحجاب الخلق الجبريد اماني
 والنا غيبي والجان شهداني والبعث قربي والدنوق قاتبي واذا اردت
 نترها في روضتي ابصر كل الخلق في مرايتي واذا انصرف انا الامام وليس
 احدا خلفه يكون ورايتي وامام علامه محمد بن حكيم نردي جبانوا والوصول
 از اكابر اهل كشت صد و پنجاه و پنج سوال نوشته که از عهد جواب آن غبر
 خام الانبا بيرون نيابد و شيخ در فتوحا جواب اين سوال فرموده و بعضي در
 تفسير و تفسير شيخ مغالغه بسيار نموده و او را اكفر كفرة بنده اند و جان
 اين مردم در غيبت فراموسي است و در حضور خاموشي بايد عي كويد اسرار
 عشق و سستی نابی خبر ببرد و در خود برستی عاشق شوند و روری کار
 جهان را بد ناخوانده نقش مضمود از کار کامی ناعقل و علم بینی به معرفت
 نشینی یک نکته است بگویم خود را بین درستی و ولادت او در شب جمعه بین
 و منضم رمضان سنه سنین و خمسیه بوده و وفات او در شب جمعه بین
 و حرم ریح الاول سنه ثمان و ثمانین و ستیاه و قبر او در صالحه مشق و حرم
 محقق روحی قدس سره گوید عاشق و سرگشته سودای و شقیم جان داده و دل بسته

بشدای

شدای و شقیم اند چهل سال که کابست ز کور کاند و طبعش عرفه و دریای شقیم
 و جسد و شرح قصص از شیخ صدر الدین نقل میکند که شیخ بفر ما چون
 رسیدم بدریای روم از بلاد اندلس با خود مقرر داشتیم که آن زمان بکنی نشیم
 تفصل احوال ظاهره و باطنه من با خبر بر من مکتوف شود و بعد از توجه نام
 و مراقبه کامله سه طاهر شد حتی صحبت بدرنوا سخی بن محمد و جمیع احوال نو
 و اتباع نواز و لایب ناموت و احوال شهادت بر رخ و فشا ابن الطاعت
 بر عین نایب که معدن عین الهی است و هم در شرح قصص گوید بعد از انظار
 کان غازی فونوی دعوی میکرد که مهدیست من مسلم اند شتم و بسبب این دشمن
 شد و جمیع ملاحده را بر انگیخت که قصد من کنند و من شیخ متوجه شدم و دیگر
 دستاویزهای او را گرفته بودم و گفتم بر زمینش زخم کفتم حکم زانست چون
 بسجده رفتم آن مدعی و جماعت ملاحده جمع بودند که انداز من کنند من نفات
 ایشان نکردم و بحراب رفتم و بنماز مشغول شدم و اینست زانقدرت کاند و خود
 شدند پس آن مدعی بدست من توبه کرد و روی مضمود که نایب عامی طبعند
 مظهر شمس آینه طلع در وینا سنه کینج فارو که فرو میرود و از قهر هنوز خوانده
 نباشد که هم از غیبت در وینا است از کران تا کران شکر طاعت ولی از ازل
 نایب فرصت در وینا است و امام با فعی در ارشاد گوید شیخ غزاله بن
 عبد السلام گفتی شیخ زید بنی است روزی بعضی از باران او گفتند ما بنحو شیم

قطب به بینم او اینست بشیخ که گفتند تو طعن درو میکنی گفت
 آن برای نگاشتن خاتم نیست که بر مغایرت من شد چه تفاوت
 در هیچ سری نیست که سری ز حد است در صومعه زاهد و در حلق
 صوفی جز کوشه ابروی تو محراب نیست و خاتم و لاویت مطلقه محمدیه
 مهدیه است که از نسل ائمه است و سید علی محمدی قدس سره در خلوص
 میفرماید خاتم و لاویت مقیده محمدیه بر نبیه غیب رسیده و خاتم و لاویت مطلقه
 بر نبیه روح و خاتم و لاویت عامه عیسی است علیه السلام قال شیخ محمد الدین
 رحمه الله فی جواب زیدی الدین کاکه بدو نهایت و ختمها و قضی الله
 ان یكون جمیع ما فیها بحسب نفعها بدو ختم و کان له من جملة ما فیها تیر
 الشریع خمس لله بدو تیر بل شرح محمد کفان خاتم النبیین و کان الله بکل
 شئی علیها و کان من جملة ما فیها الولایت العامة و لا بد و من آدم ختمها
 الله تعالی عیسی علیه السلام و کان البدو و لهذا الامر نبی مطلق ختم به یضاً
 و بعضی بر آنند که روح عیسی در مدی بروز کند و نزول عیسی عبارت
 ازین بروز و مطابق است لامهدی الاعمسی بن مریم صوفیه گویند
 سالک منازل است و درین ابراهیم خلیل علیه السلام سنان و ماه و اقیان
 و اعراض و از مرکب سنان است بآن و اول منازل نبویه است و طاعت
 و ذکر و درین مرتبه نور سبز منتهی شود ثانی زکبه نفس از صف شیطان

و سببی و بهی چه نفس با صف شیطان گرفتار است مآره است
 و چون از آن خلاص یافت بصفات سبعی گرفتار است و آینه است
 و چون از آن مبرا شد و بصفات بهیمی نودده است مآله است و چون
 از آن مبرا شد مطمئن است مگر کسی که این نفس را شود از کثرت عقل و عتیق
 آواره شود و کرجام دلت ز طاف و حدت افتد از کثرت مذنبه بصدیه
 شود و فرق میان سبطت امان و سبعیت و آینه آنکه سر اول منعبد است
 و ثانی لازمت و ترقی سالک در طور نفس نزول است چه مآره بصف
 ناز است و لو آینه بصف مآله و مآله بصف اب و مطین بصف خاک
 و در مرتبه الطمینان نور که بگودست منتهی شود و نهایت سیر مطینه ملکوت
 سفلی است ثانی حکله غیب است با خلاف جمیع و درین مرتبه نور سرخ
 منتهی شود و درین ذکر کرد و نور طاعات و اخلاق و صفات روحانیه
 بیند و نهایت سیر قلب و ایل ملکوت علویت رابع تحفه سر از غیر حق
 و درین مرتبه نور سفید منتهی شود و نهایت سیر نور سیر ملکوت علویت
 خامس مرتبه روح و درین مرتبه نور سفید منتهی شود و نهایت سیر روح
 و آخر ملکوت علویت سادس مرتبه حق و درین مرتبه نور سبزه منتهی گردد
 و نهایت حیرت حق عالم جبروت است سابع غیب الغیب که مرتبه قات و بقای
 و قای فی الله موجود و موهوم در وجود حق منتهی مثل انعام فطره در بحر و کد

برف در وقت تابیدن آفتاب فلما تخیل بر لب جیل جلد و کا و خر موسی صغیرا کنی که
 وجود او جالت محال بر جبهه او کشید حتی داغ زوال کرد چون که دو دگر
 مکره و سال از روی مثل بود چون فانوس جال و بغای با آنه انما و انقال
 فطره است بدربار و ارتفاع غیر از پیش دیده دل خروج از تصور باطل که نفوس
 اغیار بر صحنه ضمیر می نگاشت و سالک بواسطه آن وجود فطره غیر وجودی
 می بنداشت که مکره و کراهن شهودی ای دل بقطره ز در بای وجودی ای دل
 زین پیش نبود از نو تا در بارق ناکاه جان نوی که بودی ای دل از داشت
 ان تخیل غمت عن علایق من الخس تم عین در کانه فاعل بوجه نفس عالم قدسها
 فداک جوق النفس بعد ممانها کوزه از برف بسازند و بر آب کنند و در آب اندازند
 حال وجه باندان نقطه که گشت صوفی که در همه حرف باید که کنی عراب را در
 کن صرف عراب که نه بسته و برش خوانی ستم نب شود در چو بکد از برف
 انکشت بسبب مجاورت آتش و استعدا حق اندک مشغول شود تا اخراق
 و اضانت که خواص آتش از در ظاهر میگرد و اگر زبان داشتی انما انما
 میبکفت جناحه منصور نا اکنی کف خوام که سخن ریخت کویم مطلق در در
 خانه نا اکنی کویم هر چند که زاهدان زمین میبختند من روی در بانه بنیم
 و حق کویم چند و نمود بسبب جینی سویی که بویزد فرمود انکشتی من جلدی
 کما انکشتی اکنه من جلد با فادن انما و مراد از جلد شخص است جوفی با حق

و خلق معرف ابن طایفه به اطلاق و بقدر است قال انور ان الله لطف
 فسماعه و کشفه فسماعه کاسی که از صفای خاطر باشد از حقیقت
 سماعه ظاهر باشد آن نور که اولست در چشم خود و درین کشف عین او باشد
 و امام جعفر صادق رضی الله عنه در اشای تلاوت قرآن بهوشند چون
 اند فرمود ما اگر زبانه حتی سمعها من المنکلم بها و شیخ شهاب الدین سهروردی
 میفرماید سالام در آن وقت چون شجره موسی بود که در طور که انی نمانه
 گفت انما من امواتی نمانی روحان حلا بدنا فاذا ابصرنا ابصرنا و اذا
 ابصرنا ابصرنا سر کس که بجان و دل خون در طلب است باشد شب و جو روز
 روشن جو شب و بد که هر یک کریان بسیار که بود در جو کریان
 عجبت منصور با ابراهیم خواص کف در چه مقامی کف که سی سال است که
 نفس در مقام توکل ریاضت میفرمایم فرمود و اذا اقبلت عمرک
 فی عبادۃ الباطن فابین انت من الفناء نوحه که از مشرب عرفان باشد
 در مذمت اهل عشق ایمان باشد هر کس که نذیر فطره با بحر کج حیران شد
 مسکین باشد و بدن پروانه جبهه را بنور انش علم عین البقین است و بدن
 و سوختن در آتش حق البقین فطره نمیشود بدربار و اصل هر که شود را
 طبعش حاصل خود را چه حجاب نور حق بسازی خورشید کسی بدید اند و چه کل
 قفا و نعت جزئی و کلی جزئی انکه شخص سالک یک دفعه محو شود

باینده یک بعضی از اعضا محو شود پس باقی اعضا خواص و قوی و اول
 مقتضی سکرست و ثانی مقتضی صحو خواصی که شعور خفیه بکوش در نور خدا
 دلت شود صاحب موس بر قید که باشد بجای بفروش در کوی خرابات
 در آن خانه بدوش و قای کلی لشکر جمیع نغبات کلی و ملکی و ملکونی و جبروتی
 بلکه فعه محو شود باینده یک و اول موایده محو شود پس عناصر پس فلکات پس ملکوت
 پس جبروت پس ملکوت و اول مقتضی تجلی حلال است و ثانی تجلی و جبروت
 پس قسم فایدها باشد و مرتبه اعلای قای فی الله است که حتی با جمیع صفات
 بر سالک تجلی کند و او را در کلی قای شود هر روز ز نور رسد باینی بهم
 و ز محنت روزگار خون شد حکوم از خویش مول کستم ای شکر بیانش
 خود از صفحه منی بهم و بجا که مقابل قامت هم چهار قسمت و مرتبه اعلی
 بقای بالله است که چون سالک از قای فی الله باز آید خود را عین و خود منصف
 جمیع صفات او بیند بخاری و مسلم و ابو داود و افتاده روایت کند که مصطفی
 صلی الله علیه و آله فرمود من انی فصد رای کنی از باده عشق در ازل من شدم
 و زمینی از ترب از دست شدم اول ز وجود خویش قای گشتم از غیبه ذات حق
 هست شدم و تجلی چهار قسمت اول تاری که وجود بصورت بعضی جسمانیات
 با جمیع متمثل شود و مثل بصورت انسانا کل است ثانی افعال که وجود را بید منصف
 بعضی از صفات فعلیه مثل خالقیت و رزقیت و غیر آن با خود را عین وجود

منصف

منصف بعضی از آن صفات بند و اکثر تجلیات افعالیه نورانی باشد
 و به همه رنگ نماید ثانی صفات که وجود را بید منصف بعضی از صفات
 با خود را عین وجود منصف ثانی صفت بند رابع را بیکه از تجلی قای باشد
 و صبا تجلی حیوان باشد که از او اثر نماید و هیچ شعور نداشته باشد که اگر شعور
 نماید آتین باقی باشد حواصی بعد از انصاری فرماید ما واحد الواحد من وجود
 از کل مروج صد جاحد توحید من بطق عن نغمة عاربه ابطها الواحد
 اباه توحید و نعت من نغمة الاحد و این منافی سخن حکماست که انسان
 از خود غافل نیست مگر گویم شعور منفی در بین مقام شعور به شعور است
 و لازم نیست که تجلی در لباس نوری متون باشد و هر نور واجب نیست که نور تجلی باشد
 و علامت تجلی قامت با علم تجلی در جبین تجلی و حجاب و نوعی ظلماتی که از غیبه
 مانده اطلاق و مبهمه و اشغال صوری و نورانی که از غیبت جدا نماند حجاب افعال
 است و افعال حجاب صفات و صفات حجاب ذات و خاطر اگر دعوت
 بحق میکند و خاطر مزاج هم ندارد باینست و اگر خاطر مزاج دارد علی و اگر
 دعوت بیاطن میکند اگر باندک توجهی را بیل شود سبطانیت و اگر نفیست
 و او بیاراد و اوقات سکون و انطباع شطح واقع شود و اگر علیا که شطح انسان
 شنیده اند بیده اغراض پوشیده اند بیوسن من عفو یزوت من من که
 اب روی شریعت باین خرد زود و ادب ارباب العقول الذی الهوی

کاداب الکر عند اولی العقل فلا تعدلن ان قال صبت من
 الوجد سبباً لا یمنی بذی الفضل تحصیل عشق ورنه ای ساقی نمود اول
 جانم سوخت اخرو در کسب این فضایل صلاح در سردار ازین نکته
 خوش براید از ساقی نرسند امثال این مسایل لیکن فقههای دین
 بنام ادام الله برکاتهم گویند قال اتنی عن انس بن سنان و اصبر الی الاموات
 کفر و لو قالوا اتی اری الله عیاناً فی الدنیا و یکتفی شفاها کفر و قال الرج
 من نور الله فاذا انفصل النور بالنور الخ کفر و من ادعی ان النبوة
 مکسبة او انه یبلغ بصفاء القلب الی مرتبها او ادعی انه یوحی الیه
 و ان لم یدع النبوة او ادعی انه یدخل الجنة و باکل من ثمارها و یعاتق
 الحور فهو کافراً بالاجماع قطعاً ای برادر که بمرتب کفر خفیف رسیده چنانکه
 من نویضت کنم و اگر نرسیده در احوال و احوال در ویشان متوقف
 باش و هیچ حال دست از دست شریعت مدار فان الشریعة هی الدار
 احکام شریعت چون شارع عام بیرون مرو از راه شریعت یک کام
 نه کسی بر از راه شریعت سجد در مذاهب اهل معرفت نیست تمام ای از توکل
 عقل و دانش و دانش ظاهر و زبهر نو کسبه خرج کردن و این که مشرب
 تحقیق بند روی نوزنها تقلید نکردی کافر کشف اطلاق بر غیرت
 یا بصورت منقلب است یا بمعنا و حقایق و او را کشف صوری گویند

و ثانی را معنوی و صوری بابت هدهست یا به کما یا به یس
 عبد الرحمن عابس از نبی صلی الله علیه و آله روایت کند که فرمود
 را بت ربی تبارک و تعالی احسن صون فقال فیم یخضم الملالا
 یا محمد قلت انت اعلم ای رب مرتب فوضع الله کفه کفنی فوجدت بر را
 بین ندنی فعلت ما فی السموات و ما فی الارض ثم تلاه لا اله الا الله و کذا الک
 نرا بر ایم ملکوت السموات و الارض یکون من المؤمنین یا تهتم است
 ان حضرت صلی الله علیه و آله فرمود ان الله فی ابام و مرکم تقیات الا فوضوا
 لها و نیز فرمود الی لاجد نفس الرحمن من قبل الیمن باید وقت ان حضرت فرمود
 را بت اتی شرب حتی خرج اری من ظاهری فاعطیت فضلی عمر فادت ذلک
 یا العلم و کشف صوری اگر متعلق بکلمات و نبوی است از راه بابت گویند
 چه راهب اهل محب مجاهده بن مشاهدت و مسلم و زهدی را به سجد و آتش
 کند که صلی الله علیه و آله از این صبا و بر سبکه ما و ازنی گفت ای عرس علیاً
 فرمود زنی عرس ابی علی البحر و بخاری مسلم از این عمر روایت کند که چون نبی
 صلی الله علیه و آله او را دید بر سبیل امنحان دغان در دل گرفت و فرمود چه در
 دل دارم گفت فزع و در تخصیص دغان امنحان شایسته است یا که او و دانستن
 نبوه است و بعضی این کشف از قبل اسناد راجع و کمالی شمرده اند و جمعی
 از کشف امور اخروی هم اعراض نموده اند و مقصد خود را منحصر در قایفا

ساخته اند و عارف محقق که متوجه نور حق در جمیع مقام و بنوی و اخروی
 میکند از هیچ ذوق اعراض ندارد و اسرار در حق و مقصود نیست در هر چه
 نظر کنیم نو معبود سنی هر جا که کنیم سجده نموده و منی گویم بزبان حدیث
 خود با مردم اما بدرون دل نو مقصود منی و منبع جمیع مکاشفات
 و اورا خواص و حافی هست نمی بینی که در خواب می بینی و بشنوی فال از لقا
 فاتها لا نفعی الا بصار و لکن نفعی القلوب التي في الصدور ختم الله على قلوبهم
 و على سمعهم و على ابصارهم غشاوة و این خواص و حازا اصل خواص حساسی
 و چون حجاب مرتفع شود اصل فروع یکی شود و خواص حساسی این خواص
 روحانی در آن کد مدرک شود حضرت رسول صلی الله علیه و آله در محراب
 دست دراز کرد و بخود کشید و به آن رسیدند فرمود عرض علی غنود من
 عن الجنة گفتند جبراهیل فرمود بدید گفت بهیات جنة منها لا تنع
 الدنيا و هم اظفرت فرمود با حارنه کیف اصحت گفت اصحت مؤمن
 حق فرمود ان لكل حقیقه فما بانک گفت عرف نفسي عن الدنيا
 و اسررتی و اطلت نهاری و کانی انظر الی اعش ربی بارز او کانی
 انظر الی الجنة فی الجنة نیز او دون و اهل النار فی النار بنع او دون
 فرمود عرفت فاکرم و میسر زین و اینست که عالم مثال مستندست
 بر عرش و اسی که و سموات اکنون بدان که عروج روحانی حضرت

نی

نبی صلی الله علیه و آله معراج بود بدین کتب مثال در حق غیب که است
 میان نوم و صبح و کتب من النوم و البقیان که در حدیث معراج واقع
 است ملازم این معنیست و تحقیق مقام آنکه نوم رکود خواست از حال
 خود بیک نسی که طاری بود ایشان که در از نفا عذبات معده مرغ
 و آنچه درین حال پیدا روبراست و غیب رکود خواست بسبب انداختن فیضی که
 از عوالم عابدیه فایض شود و حسب حال از عالم شهادت بعالم غیب و آنچه
 در آن حال دیده شود مکاشفه و مشاهده است و صبح آنکه از عوالم عابدیه فیضی
 رسد و خواص ظاهره رکود نیافته صاحب وقت بعالم معنی و وصول بد و آنچه در
 آن حال دیده شود معاینه باشد و این خاصه کل انبیاست و اولیا و ازین
 نابر این تفاوت میان عروجی که در عالم مثال در وقت غیب متاخر
 شود و تخم الکبر که بد اعلم ان النفس الشیطانیة و الملك ثبت استبا خارجه
 عنک و لا الجنة و لا النار انما هی استبا یک فاذا سرت و صفوت ثبت انما
 ملک ملکوتش حجاب بردارند هر آنکه خدمت جام جهان نما کرد و طبیب
 عشق مسمی دست و متفق یک خود در در نویند کو گویند نفوس کامله
 انسانیة بعالم ملکوت در روند چنانچه ملائکه باین عالم در می آیند و در حال
 بیخوش مشکل شوند بغیر احوال معهوده و در حال محاسن بصورتی نمایند شیخ
 مؤید الدین جندی در شرح فصوص الشیخ صدر الدین نقل میکند که

اینست حکم ملکوت است و الا فی حق العرش و الکرمی

من و شیخ شمس الدین اسماعیل بن سود کین در دمشق شیخ سعد الدین مجربین
 مؤیدی حموی رسیدم و مجلس سماع و شیخ سعد الدین در انشای سماع و خوش
 و بطریق عظیم دست بسته نهاد و حال او همه آنرا که در چون افرشته
 مار الطیبه و معانقه که در چشم بر روی ماکت و مارا بسیار دیده و گفت
 حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله حاضر بود و چون رفت خواست که حتمی که بشود
 آنحضرت متصرف شده بر روی شما بکنایم و شیخ محی الدین در باب هشتم و در باب
 سبصد و یازدهم از فتوحات میگوید او حد الدین حامد بن ابی الفجر که از آن
 در خدمت شیخ خود میبودم و او را اسهال طاری شد و من اضطراب
 عظیم داشتم گفتم اجازت ده که پیش امیر حبیبیل روم و از او دوائی
 بستانم اجازت داد و چون رفتم در خیمه نشسته بود و جمعی پیش او ایستاده
 و شمع زده و نهاده مرا که دید برخواست و اگر ام که دو گفت چه مهم داری
 من حال شیخ عرض کردم و او ای بمن داد و باز برخواست و متبع که در چون
 پیش شیخ ایستادم و شرح احوال را گفتم شیخ قسم فرمود و گفت اجازت تو
 بر آن داد که مرا مضطرب باشم و چون رفتی اندیشه که در که امیر اگر ام کند
 و تو جیل شوی پس از هیکل خود بگرد نمودم و بهیکل امیر ظاهر شدم و بجای
 نشستم و چون نوایند ای آنکه دیدی بفعل آورم بهیکل خود عود کردم و مرا اینجا
 باین دارو نیست او حد الدین گوید من باز گشتم و امیر شیخ انتفات بجانب من نمود

و در باب چهار صد و ششم از فتوحات میگوید بجای کعبه در سینه شمع و شمعین
 و خیمه بعد از نماز جمعه شخصی ایدم که طواف میکرد و در بافتن کعبه بدن
 منجمد مانا است نه جسم غصری سلام کردم و گفتم من میدانم که نور روح
 منجمدی بگو که چه کسی گفت احمد سبزی ام بهر درون رسید گفتم که شنیده ام که
 و چه سینه نو سبزی آنکه در سینه کعبه معشیت باقی مانده تا بگوید گفت شیخ
 گفتم چه سبب است اخبار که در بودی گفت حق تعالی از یکشنبه تا از زینتی
 عالم که در روز زینته فارغ شد من برابر یکشنبه تا از زینت عبادت می کردم
 و روز زینته از عبادت فارغ بشوم و کعبه معشیت می کردم گفتم در زمان
 توقف که بودی گفت من بودم بعد از آن غایب شد و چون عود کردم بصبح
 رفا که پیش من جای امام عزالی رحمه الله میخواندند آنکه است او را
 ندیده باشند همین که بشنیدم گفتند این شخص که با تو طواف میکرد چه کسی بود
 ما او را هیچ نوبت دیگر اینجا ندیدیم و ازین قبل است آنچه شیخ فرید الدین
 عطار رحمه الله در مصیبت نامه مفر ما بد چون علی قز و رب الکعبه گفت
 نافه الله شیهی از گرفت آنکه او گشتی شتر بهر او شتر او را بهر بهر از شتر حق
 گشته استغی الا ولین شیهه استغی الاخرین مسئله و قسم است اول آنکه دلیل
 قطعی از نص با اجماع دارد و اگر مجتهد و طبیبان تفصیر کنند آنم باشد و اگر
 کند و نباید آنم نباشد لیکن مخارفت آنکه محلیست ثانی آنکه دلیل قطعی ندارد

واستوی و ابوعلی و جانی کوبند هر چند در آن مسئله مصیب است
 یعنی خدا را در آن مسئله حکم معین نیست و حکم خدا تابع ظن مجتهد است
 یعنی شان او در شان او مقلد او و جمعی بر آنند که خدا را حکم معین است
 و مصیب یکی است و ازین جمع بعضی گفته اند خدا نصیب دلیل بر حکم
 نکرد و بر سبیل اتفاق شعور حکم حاصل میشود و آنکه با ف مصیب است
 و آنکه بنا ف محض است و بعضی گفته اند دلیل نصیب کرم و استاد ابو
 اسحق اسفرائینی گویند دلیل طبیعت بر محلی و اتم نباشد و ابو بکر اصم
 و بنو موسی گویند دلیل قطعیت و محلی است و حتی درین مسئله مذنب
 است و بنی بر آنند که مذائب منافقه همه حق باشند زین بار در شان
 علما کان بدبر و زبان بطعن ایشان یکی که حکم آیه لا یغتب بعضکم بعضا
 ایک احد کم ان با کل کم اخیه مثا و حدیث الحکم العلی مسمونه غیب
 علی اکل حکم مسموم است و حضرت رسالت صلی الله علیه و علی آله در شان ایشان
 فرموده علی را منی کان نبیا بنی اسرائیل و خلق کلام الله چون آفتاب نبوت
 از مشرق آدم طلوع کرد و پیوسته مرتفع میشد و ظل طلالت نقصان یافت
 تا حضرت صلی الله علیه و آله ان ظل معدوم شد و نبوت بجد کمال رسید
 اکنون روبرو با خطا نهاده در برابر سر نبی عالمی و نیست که فائز هم ان
 نبی است و بضبط امور دینی و نشر خائقی بقیه فیهام می نمایند و چنانچه

در ضمن مجتهدان شیعیان کوبند حکم خداست

من رب انبیا مختلف است و چون از انبیا بمصطفی صلی الله علیه و آله عیسی
 علیه السلام است از انبیا و با او که مرفعی علیه السلام است مقابل عیسی
 باشد و لهذا چنانچه عیسی با او لایست بر سبند علی را نیز بر سبندند
 و حضرت رسالت صلی الله علیه و آله شاست علی و عیسی بیان فرمود و در
 فائحه سابعه دو حدیث درین باب خواهد آمد ان الله تعالی و چنانچه
 علما مذمومت تکفیر اهل قبله به جهنمی بصریح قبیح است و شک نیست که هیچ دانی
 بی شبهه از صراط مستقیم بدون زود و با قیاس بر سر فضیلت نشود و لایق
 آنکه آنچه از سبیل ربک با الحکمه و الموعظه الحسنه و جاد لهم بالنی احسن
 بطریق و لطف حرف سبیه از لوح دل و بر آنی و با کفران با در طلب مقام
 انفاق و زحم باشی تشن در ست و در شاد و با از حوت که دست داده
 یاری نوان داد شیخ علا الدین قدس سره در عروه مبکوح جمع فوق اسلامیه
 اهل نجات اند و مراد از ناجیه در حدیث ستغفر فی امتی علی بنی و سبعین
 قبل عبادی الذین سر فو علی انفسهم لا تقطعون من رحمته ان الله یغفر الذنوب
 جمیعاً الله هو الغفور الرحیم اختلاف در سبیل ترجیه و قبه بعد از خلعت
 نبی صلی الله علیه و آله پیدا شده و ناج الدین اسماعیل فو نوحی خارج حاوی
 گویند در مسئله خرقا که شخصی روح مادر و خواهر گذاشت ابو بکر حکم کرد که مادر را
 قتال است و جد را باقی عمر گفت خواهر را نصف است و مادر را ثمت

و جد را و نت باقی و عثمان گفت که هر یک از من است و علی مرتضی فرمودند و اهر
 نصفست و مادر را نت و جد را سدس و ابن مسعود گفت که خواهر از نصفست
 و هر یک از مادر و جد را نصف باقی و زید بن ثابت گفت مادر را نت است
 و جد را و نت باقی و خواهر را نت باقی و سافعی موافق است به حضرت زینا
 صلی الله تعالی علیه و علی که در شان او فرموده از حکم زید و فاضلی عقد در حج
 مخفی گوید ابن عباس در غول مخالف علی و زید و عبدالله بن مسعود و بود و میگفت
 من با منی با من ان لم یجعل فی مال واحد نصفاً و نصفاً و ثلثاً و ثلثاً و هم در حج مخفی
 گوید زنی از بنی در وفی که عمر او را با حصار او کرده بوده و آنچه بنده است
 عثمان و عبدالله بن عمر گفتند انما انت مؤدب لازمی علیک شبا و علی رضی الله
 گفت ان کان عثمان فاجتهد فقد اخطا و ان لم یجتهد فقد غشک و روز
 بروز و این خلافت او مع بسته و مجتهدان بنی زیدند و تا فرار برند
 ابمه اربعه گرفت و اول بنی ابو حنیفه عثمان بن ثابت بود و در سنه ثمانین
 منول شد و او را جبار تکلف کردند و چون سلطان منصف بشیطان
 نبود قبول نکرد و اول در کوفه صد نازبانان از فرزند و در روز و هر روز
 نازبانان و او در بغداد در زندان مضور وفات کرد و در سنه ختمین و مائه
 و امیه المومنین علی رضی الله عنه در شان ثابت دعا فرموده که بر که در او و زید
 و قال محترمی فی الکتاب بعد قوله تعالی یا لعلکم انظالمین کان ابو حنیفه یفتی

زید بن جریج نصره زید بن علی رضی الله عنه رضوان الله علیه و الله و حمل المال الله
 و اخراج علی النصف المغنی التسمی الامام الحنفی کالد و النقی و اشبا مائه وفات
 امه انست علی بنی با اخراج مع ابراهیم محمد بن عبدالله بن الحسن ختم
 قد قال یفتی کت مکانک و کان یقول فی المنصور و اشبا مائه و اراو
 ابنا مسجد و از دو بی علی عدا جره لافعت ثانی مالک بن انس بن مالک
 در سنه خمسین منول شد و در مدینه در سنه سبع و سبعین و مائه وفات
 و سافعی ساگرد او بود و نالت امام شافعی محمد بن ادریس بن عباس بن عثمان
 بن شافعی بن سائب بن عنبه بن زید بن اشم بن عبد المطلب و سائب و در روز
 بدر کشته و سافعی در طفولیت پیغمبر صلی الله علیه و الله را دیده بود و دلالت
 شافعی در عتبه با عطفان با یمن بوده و در خمین و مائه وفات او در مصر در حجب
 سنه اربع و مائین و شیخ علاء الدین الدوله سمنانی قدس سره در عرو مفید که
 رجال کنون ناز برند و سافعی میگذازد و شیخ محی الدین در باب سبب و سی
 و پنجم از قو حاشا نقل میکند که فتنی از او نادار بعه بوده رابع احمد بن محمد بن
 جلی در بعد از منول شد در سنه اربع و ستمین و مائه و ساگرد شافعی بوده در
 بغداد و منوفی سنه احدى و اربعین و مائین و اما مذاهب شیعیه بواسطه
 لعن طعن از ازال بن صحابه مردود است و ان مذاهب در میان جمهور اهل
 اسلام مفسود و جمال الدین محمد بن مطهر حلی و حواجه نصر الدین محمد طوسی را مائیه

واین اثر در شرح کتاب نبوة از جامع الاصول گفته که الهام المشهور
 فی الاسلام اتفی علیها مدار المسلمین فی الافطار الارض مذمت شافعی و ابو
 حنیفه و مالک و احمد و ابی امامیه بوده و تعبیر کرده که محمد و مذمت امامیه
 در سر مایه تائید علی بن موسی الرضا بوده چه ظن او سکته من یکده در حدیث
 سابق مخصوص شخص واحد نیست و مر مذمت او در سر مایه محمدی ماست و اعدل
 طوائف تبعه اصحاب زید بن علی بن حسین بن ابی طالب اند چه ایشان گویند
 علی بن ابی طالب الصفاة الا ان الخلاف فوضت الی ابی بکر لمصلحة زاهدان
 و بنیه را عوایا من نسکین نار الفتنه و النطیب فلوب الحلابی فان عهد الحروب
 جرت فی ایام النبوة کان قریبا و سبف امیر المؤمنین علی رضی الله عنه من دمار
 المشرکین من فریس و غیرهم لم یجت و الضغائن فی صدور القوم مطرب النار
 کامی فیما كانت الضروب میل کل المیل و تغادر القاب کل الانقیاد و کانت
 و کانت المصلحة ان یكون القایم بهذا بیتا ممن عرفوه بالیقین و التودد و قاضی
 ابوبکر باخلاقی در محل محل گوید لا اختلاف بین الائمة فی تکفیر غلاة الردف و هم
 الذین زعموا ان الله قد حل فی الانبیاء ثم فی الائمة و مذمت اکثر شافعیه اندکته
 شهادت مبدع غیر مکفر مقبول و اگر چه سب صحابینه و امام اکبرین را نام غلام
 و بغوی گویند شهادت کسی که متکذبات با بکر کند بی نزاع مسموعست
 و اکثر اصحاب شافعی بر آنند که اگر کسی وصف مالی کند که برای جهل یا س

از مسلمین

از مسلمین بر و افق و مسند به اسم اند فربق الفلاح و رز فهم حتی الفلاح
 صوفیه گویند اسم ذات است با صفتی معین و بجای خاص و سخن درین اسم
 بر صفت هم تابع است و اسم سه قسمت چه اطلاق بر فاعل او بر ذات
 یا باعتبار امری عدمی است و او را اسم ذات گویند مثل قدوس یا اعتبار
 امری وجودی است که فاعل او بر فاعل غیر موقوف نیست و او را اسم صفت
 گویند مثل حی یا باعتبار وجود و بسکته فاعل او بر فاعل غیر است و او را اسم فعل
 خوانند مثل خالق و اسم جامع الله و رحمن است قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن
 ایما ندعوا فله الاسماء الحسنی و امها اسم اول و اخر و ظاهر و باطن است
 و اما اسم عظم در غایت خفاست و اطلاق بر آن موقوف کشف و صفات
 شیخ محی الدین در باب مضاف و مضاف الیه و اقوال حان در جواب امام محمد بن علی
 زمدی گفته الاسم الاعظم الذي لا مدلول له سوى عين الجمع وفيه الحی القوم
 فلا بد فان قلت فهو الله قلت لا ادري فانه يفعل بالخاصة و هذه اللفظة انما يفعل
 بالصدق اذا كان صفة للمنفذ بها بخلاف ذلك الاسم ولكن الظاهر من مذمت
 انه مدی ان اسم الاسماء الذي استوجب جميع الاسماء انما هو الانسان الكامل الکلم
 و در باب صد و مضاف و مضاف الیه و مضمون معلوم عند الخاص و العام ان ثمة انما
 عانا بسمی الاسم الاعظم و هو فی آیه الكرسي و اول سورة عمران و من الاسماء
 ماسی حروف مرکبة و منها ماسی کلمات مرکبة کالرحمن و صده و اعلم انه حروف

مثل الرحمن الرحيم و اسم کتب بکفایت و اندکی موقوف

کامطبايع و لغافير لکل الاشياء کلها لها خواص با افرادها و لها خواص بکلیها
و کونند شخصی از حضرت شیخ ابو یزید بسطامی قدس سره رسید اسم اعظم که است
و نمودنوا اسم صغیر من نای که من اسم اعظم بنویسم آن شخص خبر آن شد
پس و نمود سه اسم حق عظیم اند و کوبیا عرض و نقی اسم اعظم نیست بکسی خدا
تعالی بن اسم از خلق پوشید و اظهار آن منافی است در بیان آنکه
مسکون است فدا که بصایر من یکم فمن البصر غلفه من عی فعبیه
انما علیکم بحفظ او سنن اصول اصول قواعد عقاید با بطریق فکر است
و ان مسکون صوفیه و حکمای ترقیه است که ایشان را و اقین هم گویند
مثل انفریقین کالاعی و الاضم و البصر و السمع اهل شویان مثلا افلا تذکرون
در طریق اول خارج شبهه و شک بسیار است و قدیم عقل از یکدفعه افکار
بای استند لایا جوین بود بای جوین سخن بی ممکن بود که کسی از عقل
با ممکن بدی قهر رازی را زردان دین بدی غایت دلیل مناقشه و خلاف
است و اساس و قیاس بر تخمین و کداف مانع اکثر الاطمان انطق لا یقنی من کفی
شیا بعضی در مدرسه میان و سوسه بسیار جان کند اند و کند ی چند
از تعلیم در کردن عقل افکنند و نه در میخانه تحقیق با ده عرفان شوند
و نه در قدم پیرمغان به نهذب خلاف گویند امام قهر رازی گویند نهاییه
اقدام العفول عقال و اکثر سعی العالمین ضلال و کم ربا من رجال و حوله

بناد و جمیعاً مسر عین و زلوراکم من جبال عفت شرافانها و غلوا و اولوا
و الجبال جبالو و اولوا خافی و خشنه من جوینا و حاصل دنیا و دینا
و لم ننفد من تحتها طول عمرنا سویان جمیعاً فیه قبل فال و ربع از امام شیخ
روایت کند که کتب کلام داخل وصیت نباشد برای آنکه کلام علم نیست و امام
مالک و نمود لایحوز شهادت اهل البدع و الا موار و اصحاب او گفته اند
از دین اهل اموار اهل الکلام علی می ندایب کونو و ابو یوسف و مودود من طوبی العلم
با الکلام نزدی و امام احمد گفته علی الکلام زنا و فتنه و غایبه عنایت علما درین
کلام کلام امام غزالی است در جای که در هر شهر یک شخصی میاید که این علم دارند و دفع
شبهه بند علما و اندوخت که اکابر متکلمین تصحیح عقاید خود بدلائل کلامیه
که هر باشند ماخذ انوار عقاید ایشان مشکوه نبویست و غرض الکلام غیر از
جاسد و الزام معاند نیست علم دین فقه است و تفسیر و حدیث هر که خواند
غیر ازین کرد و خبیث و بعضی فساد نصیب از سر بیرون انداخته فطرت اصلی
هر کون ساخته اند نقی او را و در ویت بسیار کنند و هر چه بگویند ایشان رسد
انکار کنند نظام نبوت و توابع آن فایع نباشند و از خود سخنی چند بهر جوانند
نه طبعشان گذار که بر هر تعلیم روند و نه توفیق نباشد که بوی تحقیق شوند
مذنبین بین ذلک لا اله الا ما و لا اله الا ما و لا اله الا ما و لا اله الا ما و لا اله الا ما
بعضی مردم کردند بوی کرمی خود را کم در مدرسه هر علم که موافق اند فی الفیهر

بفرستد و لا یفهمنا جذبتین جلیل و این بودن هر روز ز روز بیشتر
 بدتر بودن در بند صفایان که بسیار بدست بامردم درویش مکر بودند
 شیخ شهاب الدین سهروردی در رتف میفرماید که تا جراح فقر فروخته ام
 و نفا سوخته ام و این نظم اوست و کم فلت للقوم انتم علی نفا حقیر من کتاب
 انفا فلما استهانوا بنوینا و غنا الی الله حتی کففت فانا و علی دین سطایس
 و عسنا علی من المصطفی فکر بهیو و خودای دل زور در کین درویشان
 فتودیه بدوای حکیم غنجه کوئنک دل ز کار خود فرو بسته میباش که دم هیچ
 مدد یابد و انفا نسیم دلم سخت مکر بار باشد فضل خدا ورنه ادم زبرد
 صرغه ز شیطان حسین و امام غزالی در رساله المقدم من الضلال میفرماید
 نصرانی و ابوعلی بن سینا که از اکابر حکام است این اند فرموده بواسطه نفی علم
 حقیقی بخرافات و نفی حشر و اوجاب و اثبات قدم عالم و کفیر ابوعلی مامور
 زمان جعفر او کرده اند و گفته کفر چون می گزاف است بنود محکم تر از ایمان من ایمان
 نبود در درج من بجز قرآن هم کافریس در همه دهر یک مسلمان بود بعضی میگویند
 مؤثر در وجود غیر خدا نیست سزا به بان جاری است که سیری در عقب
 نان خوردن خلق میکند و فاضل اند که نان خوردن سبب سیری است
 و کل لذی شایده فعل واحد بمفرده کن یجب الاکنه او اما اذال السنم
 زغبه و لم یبق الا شکل ریه هر یک بدی که مینماید و چون قصاست

النسب

و ان من ان از غیر حق عین خطاست در چشم کسی که منظر صدق صفات
 حق فاعل مطلق است اگر کسی است و این طایفه گویند که عید را هیچ قدرت
 نیست جبریه اند و در باب سبب و نصرت و نعم از فتوحات منور است
 اما العار فون من اهل الله فلا برون ان که قدر عاده رضایده من
 وز جبین که کجاست که بر من و نور احسب انکست دست و اگر گویند قدرت
 دارد اما قدرت او تاثیر در افعال و ندارد اساعره اند و این گویند فعل
 مخلوقست و مکسوب او یعنی مفارن قدرت اوست و این معنی شبیه است
 با آنکه شخصی باری بر دارد و کسی دست در زیر بار او نهد یا آنکه تاثیر در
 در بار بر داند و این داشته باشد و سبب ظهور قدرت در او آنکه او
 آینه ذات منصف بقدرت است و فایده این قدرت آنکه و فایده
 حقیقت از نسبت فعل ثمره وجه مناسب این صورت است حی الصورة از
 مؤزن و لاجول و لا فوه الایا الله از سماع گفته ام و بار دیگر میگویم که من
 هر یک است این نه بخود میگویم در پس آینه طوطی صفتم داشته اند آنچه سزا
 از گفت بگو میگویم من اخوارم اگر کل جمن از ای هست که از ان دست که
 میرود دم میرودم و معتر که گویند عید را قدر است و افعال و مخلوق است
 و این طایفه اند که ابو داود از این عمر روایت میکند که حقیر مصطفی
 صلی الله علیه و آله در شان ایشان فرموده گفت القدر به علی سببین غیا

و الله القدر به جوس سزا الله القدر به جوس بعد و فاعل فایده و مکسوب به از ان
 فاعل جاست و این فاعل است و هم ان قدرت حقیر است علی الله و از امور

وایشان میگویند قدر به جمعی اند که میگویند خبر و تر بعد است و قرآن بخلاف سخن
 ایشان تا طغست الله ضلکم و ما تعلمون لا اله الا هو خالق کل شیء جعلوا الله
 نه کار ضلوا الخلفه فت به الخلق علیهم قل الله خالق کل شیء و هو الواحد الغنی
 اما کل شیء ضلوا بعد و الله و هو کم وجه و ابه الله علیهم بذات الصدور
 الا بعلم من خلق و هو اللطیف الخیر من خالق غیر الله قل کل من عند الله که رنج
 نیست بدو که احق ای حکیم نسبت مکن بغیر که اینها خدا کند در کار کار خدایه
 در فضل و عقل نیست و هم ضعیف اعفوا ما جر کند مطرب باز عود که کسی
 اجل نبرد و اکنون این ترانه سرائی که خدا کند حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله
 و نموده و این تو من با قدر خیره و ستره و حضرت ابی المونسین علی رضی الله
 بر منبر کوفه گفت پس من نامی لم یؤمن بالله خبره و ستره و امام جعفر صادق
 رضی الله عنه با قدری گفت فاجبه بخوان چون به پاک بعد و پاک نشین
 رسید و نمود چون در افعال خود مستقل و متمکن چه استغاثت از خدا میکنی
 قاضی ابوالجبار که از معتزله است در خانه صاحب بن عبد بن شیخ ابواسمعیل التو
 دید و بر سبیل اعتراض گفت سبحان من تره عن الضحی در حال شیخ و نمود و سبحان
 من لا یجری فی ملک الا ما یشاء الله ارادت تا و استان حضرت و ستره که هر چه
 بر سر ما میرود ارادت دوست و صوفیه گویند حکم بخلق الله آدم علی صریح
 نسبت قدر فعل با هم از آن روی بود که باشد جام کتی غایب و ایم که

بما به است بدانند پس اگر گویم افعال است راست باشد و اگر گویم
 اگر گویم افعال است راست باشد و اگر گویم زحق هم حقست و مشهور است که
 حکما درین مسئله موافق معتزله اند لیکن معانی نظر در در کلام محققان ایشان
 معطوفی خلاف این معنی است و مذموب ایشان است که فاعل حقیقی غیر از خدا
 و وسایط الالات اند و مقصود از سلسله وجود تعیین جهات مختلفه است که
 باعتبار این جهات امور متکثره از واحد حقیقی صد در باید از فلاطون
 نقل میکنند که العالم کره و الارض مرکز و الانسان هدف و الافلاک
 قس و الحوادث سهام و الله راجح فان المفروض شیخ ابو علی در اشارات
 گوید الاول بیدع جومرا عقیبا هو با الحقیقه مبدع و بنو سطره جومرا عقیبا
 و جومرا سماویا و شیخ مقبول در مباحث کل گوید پس این حرکات الافلاک
 نوحه لا یشاء لکنها تحصل الاستعدادات و یعطى الحق الاول بالیقین استعداد
 و حواجه نصر الدین طوسی رحمه الله در ترحیح اشارت گفته قد شفع علیهم ابو البرکات
 ابغدادی بانهم نسبوا المعلومه التي فی المراتب الاخیره الى المتوسط الى العالیه
 و الواجب ان ثبت الكل الى المبدء الاول و يجعل المراتب سه و طامعه الا ان الله
 تعالی و هذه مواخذة لشيء الموهضات اللفظية فان الكل متفقون علی
 صدور الكل منه جل جلاله و ان الموجود مفعول له علی الاطلاق فان تساهلوا
 فی تعالیمهم لم یکن منافا لما استسوه و بنو مساهلهم علیه و امام فخر الدین

در مسائل مشرقیه باین مذاهب رفته و میگوید الحقی عندی انه لا مانع
من سناد کل ممکنات الی الله فلا جرم بکون وجود فایضا عن الیاری
من غیر شرط و منها ما لا یفنی مکانه بل لابد من حدوث امور قبل حدوثها
لیکون الامور سابقه مقدره للعقله الفایضه اما الامور اللاحقه و ذلک
الی تنظم بحر کیه سر مدینه و ربه ثم ان تلك ممکنات منی استعداد لوجود
استعداد ذاتا صدرت عن الیاری تعالی و وحدت عنه و لا اثر
للبسائط اصلا فی الایجاب بل فی الاعداد حکما گویند هر چه موجود است
یا خبر محض است یا خبر و غایت بر نه او و ترک خبر کثیر برای خبر فیل کثیر
گاه باشد که انکشت مار کرده یا بر بند یا با فی اعضا سالم غایت و در بین
صورت سلامت مراد است و مرضی وقع انکشت مراد است و غیر مرضی و اگر گویم که
شرفیل برای خبر کثیر است هم است باشد در طریقت صریح پیش ساکت
خبر است بر صراط مستقیم ای دل کسی گمراه نیست و تحقیق مقام آنکه خدا
حکیم است پس میداند که احسن نظام و اصلاح اوضاع در آفریدن عالم بصیرت
و قدر است پس میتواند که بر طبق علم خود عالم را خلق کند و فایض مطلق است
و هیچ بخل در و نیست پس آنچه داند و تواند بفعل آورد و اکنون بسیر نشسته
هر جزو او اجزاء عالم در حد ذات خود بر احسن اوضاع مخلوق باشد
و ملاحظه کل نسبت است اطلاق خبر و بنا برین کل با حسن اوضاع مخلوق

و زوایشان فضا و عنایت علم حق است با حسن اوضاع کل و اگر چنین نباشد که
وضع جزئی از اجزای بهتر است مست میشود و نه محل منافه است و آنچه غیر
گوید جز حق حکمی که حکم است بدین حکمی که حکم او قون ناید نیست هر چه که هست
اینان می باید و آنچه که اینان نمی باید نیست معار که طرح خانه میکند
نباید که بعضی از اجزای بهتر از آنکه مست طرح توان کرد اما طرح کل مقتضی
ان نباشد که جزو بر آن طرح واقع شود که مست گفت با طرح که خود
و آنچه ندیده توان دید نیست احمق دید کافری قال کرد از خبر او بر
سؤال گفت مست اندر و چه چیز بهمان که نمی توانی ندان فایض غایت
در دین باز مقبول و شهید گزین نظر پاک اینچنین نیستند باز بهین حکم بر ناز
اینچنین بوده اند در و بیانی در بقا و صحت ایشان نیک خواهی در بدایت
ست است عیب جو بی خلاف در و نیست از حکیم ای عزیز بد باید هر چه او کرد
اینان باید ای در وین خرج در و خوف امور و حرص در طلب ان علانت
چه مایه حال مجبوریم خواه که افعال با قدرت حق باشد و خواه که قدرت باشد
و اول محتاج باینست و نانی بیان که فعل ممکن الوجود است و ممکن الوجود
نا بواسطه علت قائمه واجب الوجود نشود ممکن نیست که موجود شود و چون علت قائمه
او متحقق شود ممکن نیست موجود نشود و آنچه در شان تو مقدر است بشاید سابه
توانست و اگر قاف حقیقی کنی و اگر نیست سابه تونم نخواهد شد و نه زیاده بر در شام

که این نکته در کار کرد گفت بر هر خانه که بنشینم خدا از راق بود پس نسبت
 آنکه روی دل بجانب این قناب کتاب کنی و نا توانی از سایه خود
 اجتناب کنی امید که این تحقیق در ازل سبب هدایت بوده باشد و تخم سعادت
 ابدی در زمین سفید و مایه باشد بر بنا لا ترخ فلون بعد از هدایت و مایه
 من لدنک چراغ انگ انت الوهاب کما کونید جهنت حلت فوق و تحت و مرو
 بفلك اعظم محم و میشود فوق محیط او و تحت بر کر بنا برین اورا محمد و جهات کونید
 و جمیع فلك شفاف اند حجاب بصارت نمیشود و نه تحقیقند و نه تقبل چه تحت
 میل محیط است و نقل میل بر کر و نه سرد اند و نه گرم و نه ناز و نه خشک و نه
 زبول نهوت و غضب ندارند و قابل کون ف نیستند و صفت متحرک کندی به
 اسندان به راه اوجی ناطقه از فلك نه فلك جو که دانست فلك اندن و فلك
 جانت عز و کرسی و جریهای کرات کمتر است از بهایم و شتران خف و مکن حجاب
 همه با جان و مهر و مری جان و تصور کنی که چون فلك جی ناطقه بخد بدیشان
 بچون ناطق نباشد چه مراد از حجاب حجاب است و از حیوان جسم نامی
 حس متحرک با راه و علاقه قدیم بحاوت بروجه عین موقوف است که
 بوجهی مستقر باشد و بوجهی منحد و باعتبار استمرار مستند باشد بقدم و باعتبار
 و بنجد و واسطه صدور حواوت شود و ان حرکات فلك است و متاین کونید
 عقل اجمع کما لا تمکنه با فعل خاصست و فلك بیچ کما مکن بالقوه نیست

الاوضاع مختلفه پس نسبت به بعضی میکنند و میخواهند که اوضاع مختلفه از قوه
 بفعل و درون و آن یکدفعه متباین پس بدیج بوسیله حرکت بفعل آورد
 و هر فلك متبینه بعضی است که واسطه ایجاد است و نزد اشرافین حرکت
 افلاک مثل فرضی است که اهل حال بواسطه بوارق قدسیه و نوارق نسبیه
 میکنند صو صیان بود و پوشش همه از غم و است در خروش همه نشاندن
 مواد در جان که بر خاک اب دین روان و مبداء اشراف نور بر فلك
 رب النوع است که شرح آن در سخن که تحقیق نفس ناطقه است که نشانی
 و فلك بواسطه هدایتی مسند حرکتی است مناسب ان اشراف و بکرات
 چنانچه صوفیه را در سماع فوج غلبه میشود و نور کوکب ذاتیست الا جرم
 مایه نبره است و نور او از افایست و در وقت اجتماع روی ناریک ماه
 مواجه است و روی روشن او مواجه قناب و دایره ضو که فاصل است
 میان روشن و تاریک منطبق است بر دایره رویت که فاصل است میان
 مری و غیر مری چون هم گذشت اند این دایره تقاطع کردند و لال پیدا شد و بعد
 انقراض دایره بین روشنی می آید تا وقت مغایره که باز دایره بین منطبق
 شدند و بدر مری شد و بر منوال که نور ماه زیاده شد نقصان می یزد و باز
 فطابق دایره بین تحقیق یافت و محاف شد و در وقت اجتماع اگر ماه حاصل
 شود میان بصیر و قناب چنانکه نماید که قناب بی نور شد و ان کسوف است

و در وقت استقبال اگر زمین حاصل شود در میان ماه و اقاب ماه بی نور
 شود و آن خوف و اکثر بارانند که کوب از یک سمت زحل را که بدست
 و مشنای بیاض خالص و برج را حزن و زهره را بیاض صافی و عطارد را صفر
 و بعضی بر آنند که این اختلاف ضوالت به اختلاف توان و محو فخر کو اکب
 صفر مظلمه است که در جوف است به مثابه آینه است و شبح جبال و بخار به انعکس
 میشود و حواجه نظر الدین در تذکره اخبار اول کرده و در شرح اشارات
 اخبار نانی و مجرّه کو اکب صفر متعارف است که یکم بخاک بنماید عناصر چهار
 حقیق مطلق خاک که بایس که انش است حقیق مضاف که خاک طبع که هوا است
 تغیر مضاف که باد در طبع که آب است تغیر مطلق باد و بایس که خاک است
 و این چهار بر شکل کرده اند و بعد از فلک فخر کرده انش است پس کرده هوا
 پس کرده آب پس کرده زمین و سطح محدب و مقعر انش بر کردین حقیقه
 مانده اند و باقی اگر چه بواسطه ثابته امور خارجیه که وی حقیقی نمیشد
 اما که وی حسی اند چه بسبب ارتفاع عظم جبال بقطر زمین چون نسبت سبع
 عرض نجر است بذراعی که بیست و چهار انگشت باشد و آب بر میان کرده است
 محوف که بعضی از آن قطع شده و از خاک محو گشته بر وجهیکه مجموع آب
 و زمین یک کرده اند و اثر افان گویند کرده هوا است بعن فلک حرکت کرده
 و کرده انش پدید آمده و شک نیست که حرکت نزد منطقه اربعه و بند برج ان غیر

میکاهد

میکاهد اگر اکنون مژگور نا قطب بین بود مقعر انش اهل بیج نافض و محدب
 که وی نام باشد و اگر نبوده مقعر اهل بیج نافض محدب که وی نافض
 و در عنصری به مثابه خویش منقلب میشود اهل کبر بفرع و اهل بیج خاک
 آب کنند و آب بچو ساندن هوا میشود و هوا در کوره حدان انش
 شود و انش در کوره مذکوره هوا میشود و هو بسبب مجاورت طاس
 سرد آب شود و آب مرز شود و اقاب بر سمت منطقه البروج حرکت
 میکنند و جمیع نقاط که بر منطقه البروج فرض کنیم حرکت اولی منحرفند و بر یک
 احداث دایره در دو هم میکنند و این از احداث بومیه گویند و او فی که
 دایره بیست بر روی زمین مسامت معادل النهار بر شب و روز انی
 و جمیع سال برابر باشند و قطع مدارات جنوبیه بعکس این پس از اول سرطان
 تا اول جدی بعکس و در اول حمل و اول میزان شب و روز برابر باشند
 و دایره صفر موازی خط استوی بر روی زمین فرض کرده اند و افالم
 سبعه ان متعین شده و اندای افلم اول انی سکه اطوال بام و از هر ساعت
 و چهل و پنج دقیقه باشد و اندای افلم سکه دقیقه بر طول بام زیاده شود
 و اخرا فایم سابع انجا سکه اطوال بام شانزده ساعت و با نهم دقیقه باشد
 و بعضی گفته اند اندای افلم اول خط استواست و اخرا فایم اخری انکه عرض
 او نصف و شش و ربع است و اطوال بام انجا است و سه ساعت است

جسم مرکب با مزاج دارد و زمانی دراز از ابتدا به حفظ ترکیب او است
 بانه اول ایام گویند و نامی زانها قص و چون عناصر معدوم میشود و کیفیت
 واحد حادث میشود و ابطا گویند آن کیفیت معدوم نمیکردند اما بهم نزدیک
 میشود و بعضی در زمان شیخ ابوعلی احداث مذمبی کردند و گفتند صورت نوعیه
 مرکب معدوم میشود و بر مجموع صورت دیگر فایض بکند و در مزاج مفید
 حقیقی که عناصر رابعه او بجنب کم و کفایت وی باشند محالست بکن حریف
 مزاج با اعتدال حقیقی از نسبت قبضی که مبدأ بواسطه او حادث منتهیه به مزاج
 با اعتدال فایض میشود و اکل است و بعد همه از اعتدال حقیقی معدومست
 و فایض بر صورت نوعیه است برای حفظ ترکیب پس نبات و فایض بر او
 نفس نباتیه است برای حفظ ترکیب و تغذیه و تنبیه و تولید مثل حیوان و فایض
 بر نفس حیوانیه است برای امور مذکور و حس حرکت اراده و اول بر مبنی صورت
 فایض میشود که حافظ ترکیب است بعد از آن خلج آن صورت و نفس نباتیه
 میکند پس خلج آن و نفس حیوانیه پس استعداد نفس ناطقه میشود و بعضی توهم
 کنند که بدن انسان مثل است بر صورت معدنی برای حفظ ترکیب و نفس نباتیه
 برای تغذیه و تنبیه و تولید مثل بر نفس حیوانیه برای احساس و حرکت اراده
 و متعلق میشود به او نفس ناطقه برای ادراک معقولات و این غلط
 فال محقق طوسی فی شرح الاشارات با بقیضه الفواعل حکمیه فی فایض

و غیره آن نفس ابو یوسف بجمع بالقوة الجاریه اجزاء غایبه تم بحیثها افلا
 و بقدر منها بالقوة المواتیه ماده التي و بحیثها استعداد بقول قوه
 استعداد الماده بصورتها انسانا فبصیرتک القوة منیه و تلك القوة يكون
 صورة حافظة للمزاج المنی كالصوره المعدنيه ثم ان المنی نیز ابد کمال
 فی ارجح بحسب استعدادات کنسبها هناك اما ان بصیرتک استعداد بقول
 نفس کل بصیرت عنها مع حفظ الماده الافعال النباتیه فبجذب الغذاء
 و بقیضها الى تلك الماده فتنبيهها و تنكامل الماده زرعها ايتها فبصیرتک
 الصوره مصدر مع كان بصیرت عنها لهذا لا فاعمل و کذا الى ان بصیر
 استعداد بقول نفس کل بصیرت عنها مع جميع ما تقدم الافعال الجوانیه
 ايضا فصدر عنها تلك الافعال فتم البدن و تنكامل الى ان بصیرتک استعداد
 بقول نفس ناطقه بصیرت عنها مع ما جمیع تقدم النطق و یبقی بدیره الى
 الى ان یحل الاجل و قد شبهوا تلك الفواعل فی احوالها من مبدأ حدوثها
 الى استکمالها نفقا مجرّم بمران بحدت فی فخر من ناس تعبد بجاوره تم
 یستفاد ان الفهم بنبک الحکره استعداد الان یجبر و بالبحر استعداد لان مشغل
 ناس شبهه باننا الجاوده فبما الحکره الحادیه فی الفهم تلك الصوره
 الحاصله و استعدادها کمبدأ الافعال الجوانیه و استعدادها ناسا کما طافه
 و استعداد انواع حیوان انسان و استعداد اصناف انسان نزد ابوعلی

سكان خلا استوار و نزد امام فخر الدین مكان افیم رابع و معدن و نباتات
و حیوان زمواید گفته گویند و افلاک را با و عناصر را امثال از حرکت
افلاک بر بالای عناصر این سه متکون میشود و چنانچه از حرکت آب بر بالای
آب و زنده متولد شود نفس نباتیه را چهار خادمست که ایشانرا قوای
طبیعیه گویند غایبه و نامیه و مؤالده و مضمون و ایشان مخدوم جاذبه
و باطنیه و ماسکه و واقعه و مؤالده و مضمون و ایشان مخدوم جاذبه و باطنیه
و ماسکه و واقعه اند و این چهار مخدوم حراره و برود و رطوبه و یبوسته اند
و قوای نفس حیوان که ایشانرا قوای نفسانیه خوانند با مدر که اند با محرکه
باطامره اند با باطنه و مدر که طامره پنجت اول لاسه که در پوست بدست
موم ذایقه که در عصب سان است و انت اول عایت عذب که بکف میشود
بطعم یا مخرج میشود با جزاء لطیفه صاب طعم و غوص که میکند در آن عصب
ساقه که واقعت در زاید بنین مقدم و مانع که شبیهند به در بنیان
و انت اول است بکف بر ایجه یا مخرج با جزاء لطیفه صاب ایجه ساقه
در عصب باطن صاخ است و انت اول و هوای منموجست که موج او بهوای
بجاء و صاخ میرسد و بر پوستی که بر بالای صاخ کشیده مانند پوست
جلد بخورد با صره که در منفی عصبین مجوفین منفا طعنین است
و ابصار نزد طعنین و اسطو بواسطه زار نسیم در رطوبتین

جبد بنین

جبد بنین پس حصول صورتی مثل آن منفی عصبین و زرد یا فیض و افلاک
بواسطه خروج شعاع است از خدیفه و ابصار او به مبصر و فارابی
در سانه الجع بین رانی افلاطون و اسطو گفته که غرض نبات بنین ابصار
بنوعی از تشبیه نه حقیقت خروج شعاع و نه حقیقت انطباع و به سبب
ضیق عبارت اطلاق این دو لفظ کرده اند و بعضی گفته اند بواسطه نفوذ
متکف شعاع بصری و شیخ مقبول گوید بمقابله مستنیر با چشم در س که در
رطوبتی صافی صیقل باشد علم حضوری اثراتی حاصل میشود و به سبب
انطباع شعاع غیبت و مدر که باطنه است و بر سبیل ماسکه مشهور
شده که پنجت که اول حس مشترک که مدرک صور است و او را بنطاسیا
گویند یعنی لوح نفس و او بنبت با حواس ظاهر چون حواس است که از پنج حواس
با و اید و موم جاکه خزانه حس مشترک است بسوم منصرفه که به تفصیل
و ترکیب و استنباط مشغول است و اگر عقل او را در معقول استفعال کند
منفکده است و اگر وهم او را محسوسات استفعال کند منجیده است چهارم
و هم که مدرک معانی اقوتیه است و مزاج غفلت در معقول است و هوای
او است در محسوسات و لهذا در ربای صیات کم است و در آنها بسیار
و بعضی گویند ابیس و اسم است و مراد از بنین بلکه سجده ادم کرد
و ابیس نگردد آنکه جمیع قوای منفا و نفس با طفه اند مگر و هم که

معارض است و شیخ محی الدین در فصل البسی گوید الوهم بالهول
 الا عظم فی هذه الصلوة الکاملة الانسانیة و به جات الشرايع
 المنزلة فیه و تدریج تدریج التدریج بالوهم و تدریج التدریج
 بالعقل یحرم حافظه که خزانه و همت و در مغایرت خوف است
 و خوف اول محل حس است که در مواخر و بحال و خوف ثانی
 محل منصرفه است و مقدم این خوف به اختصاص جمیع تجارب
 محل و همت و مواخر خوف ثانی نه اختصاص و اول خوف ثالث
 محل حافظه است و شیخ مفسر گوید و اهمه و مفکرة یک فوهه است که
 باعتبار ادراک معانی جزئیة و عامه است و باعتبار تفصیل و ترکیب
 و استنباط مفکرة و گوید هیچ صورت در خواس و آینه منطبق نمیشود
 بلکه این صو در عالم مثال موجود اند و نفس مشاهد از آنجا میکند و خیال و آ
 در ظاهر اند و گوید معانی و جزئیة در حافظه محزون است بلکه در نفوس منطبعة
 ملکیت است چنانچه کلیات در مجررات و قوت محکم که با باعث است و ان شرف
 بتخصیل ملائم است یعنی شهوت باید رفع منافعی غضب با فاعله است
 سبب قبض و بسط و تشنج و ارتعاش است از مرکبات افضه تا علویه
 است که ایشان را کائنات گویند و مواخر و ج باب بخار است و تش
 مخرج بخاک و خاک و کرمی افاب سبب صعود و هو و می شود و بخار منضاع

مجموع

مجموع صحیح است و این که فرو میرود برف و باران و نصایران
 و ازین و است فطرات سر که از تنف حمام فرو میجکد و کامی و خا در جو
 سیاب میخس شود و او را میسکافد و از آن بعد است و کامی از شدت
 حرکت متغیر میشود و آن برف و صاعقه است چون ذخایر که تش
 رسید تش میشود و اگر لطیفست شهاب میبارد و اگر کثیفست ذره
 از تاب و بنارک و از حرکات اذنه و انچه و غیر آن هو متوج و حرکت
 میشود و آن باد است و مشهور میان قوم انکه از شبهه صغیره صغیره
 میان ما و ماه مجتمع میشود بر وصفی که خطوط شعاعیه بصیرت از این و
 منعکس می شود و این بواسطه شعری که ضو ما مانند شکل اوبس
 دایره نورانی می شود و آن باید است و چون شب با قباب کنیم و آقا
 مذکور در نظر باشد قوس قزح نماید مولانا لیکن مولانا کمال الدین
 حسن فارسی در اوخر تنقیح المناظر خطیه قوم کرده و وجهی بغایت دقیق
 میگوید از این بطلب و کامی بخار و ذرات مجس در زمین نور را میزنند
 و میسکافد و آن زلزله است و اب حشمة بعضی بخار است که در زمین میخسند
 و بواسطه برودت اوب میشود و بیرون می آید و بعضی انکه یعنی
 زمین نفوز کرده و لهذا اب حشمة بسبب برف و باران زیاد میشود
 شیخ محی الدین گوید افراد جمعی اند که قطب در این تصرفند و عدد

این طاق باشد و قطب که اورا غوث هم گویند یک شخصی است که
 محل نظر حق تعالی است و اورا عبد الله گویند و بر سبیل نذرت خلافت
 ظاهر باید مثل خلفای اربعه و امام حسن و معویه بن یزید و عمر بن عبد العزیز
 و منوکل و ابو برفب اسرافیل است و مراد ازین که فلان با قدم فلان است
 آنکه قبض حق برود از بیک جنب است و اما آن شخصه یکی
 بر یابین غوث و نظر او بعالم ملکوت است و اورا عبد الرب گویند
 و یکی بر یسار غوث و نظر او بعالم ملکوت است و اورا عبد الملك گویند و
 افضل است از عبد الرب و او را چهار شخصه در چهار رکن عالم یکی را که
 در مشرق است عبد الحی گویند و یکی را که در مغرب است عبد العظیم و یکی را که
 در شمال است عبد البر و یکی را که در جنوب است عبد القادر و ابدال
 هفت شخصه و خلا آنکه این قطب و اما و او را داند بانه و وجه
 آنکه چون یکی از این امیر دینی از جهل نین بدل و شوند و نیمه جهل
 یکی از سیدین است و نیمه سیدین یکی از اصحاب و یا آنکه از خطر
 کراهی همچو جسم جرمه میکشند که از نه ملکوت بر نو جام جهان بین دهد
 اکاهی حضرت نور بخش فرستد در معاش السالکین می آورد که
 ناجری درین باشد و کینه کی جمیده است برای عفت و صلاح بخانه شیخ ابو
 عثمان جیری فرستاد و نظر او بی اختیار به ن کینه ک او فاد عاشق شد

نور

و بعضی شیخ خود ابو حفص حسد در ساند فرمود که به رخی بر تو و شیخ
 یوسف بن حسن در باب چون برفت و منزل و طبیب کرد و همه مردم ملا
 کردند که جنب صالحتی صد فی با جنان خاسی و زید یعنی چه کار دارد و او را ندید
 به پیشا بود مراجعت کرد و صورت حال شیخ بگفت شیخ باز فرمود که
 بصفت یوسف برفت چون چاره نبود برفت و می پرسید تا در
 محله خرابات خانه او را بیافت سلام کوفت شیخ بر خاست و ابو
 عثمان العظیم و کرامات و مقامات و ظاهر شد و در آن حال میری
 صاحب جانی پیش او نشسته و فرایه نهاد صلاح حال یکی و من خراب کجا بود
 و غط کجی تفر باب کجا اجد الملامت فی مموک لذیذ جاز کر فکلی اللوم
 ابو عثمان گفت با وجود کمال این چه حال است یوسف گفت خالی درین محنت
 پیدا شد و این محله خرابات ساخته و این منزل میری من است که نشنم
 و این سیر فرزند صلب نیست و این فرایه بخواره است ابو عثمان دیداب بود بود
 بر آستان نه میخانه که سری یعنی نزن بیا که معلوم نیست بخت او گفت خود را
 جواد در مقام نهمت میداری فرمود که نام مردم مرا منیدین و این ندانند
 و کینه ک بمن نسیارند و مرا انقلب خاطر نشود ابو عثمان بر خاک افتاد و بگریست
 و در با فکله از فرسادن او به رخی چه بود صوفی بیا که آینه صافیت جام
 نابگری صفای می لعل فاعرا را از درین پرده زرنندان مست بر سر

کهن حال نیست زاهد عالمی مرا در کوی پیرمغان هرندار کذری
 از صبحت عارفان نباید تری چون اشک بیای مردم فتمم مدهم
 باشد که ز کوشه بیایم نظری و او با بعضی صوبه بلی شده اند و گفته
 نقل قول که جیت نیست من الهوی ولا اری کج الا کجیب الاول
 و سبب و نموده کل کمال خدا و جهات مجلا گفته فی العالمین مفصل
 و شیخ محی الدین در باب صد و هفتاد و هفتم از فتوح کوبد شیخ
 بهای قدس سره در مکّه عاشق شده و حرقه بنداخت و بعد از آن
 ان حال از بیوشید نامن ز شراب عشق سرخوش باشم بیوشه میا آب نیست
 باسم چون ز کس او کوی خوارم باشد چو کاکل او کوی مشوس باشم زان پیش
 گرم گشت ناکام عشق و صفت نوشت بر دلم خانه عشق سر نامه که بهرین
 ملک بنوب خوانند نام مرد مشوس عشق و نجم الکبری قدس سره کوبد
 عشت جاریه بفرینه علی حل بل مصر فبیت بام لا اکل ولا اشرب الا
 ما شاء الله حتی کثرت نار العشق فکنت نفس نیرانا فکل تنقصت منه نارا
 بنشی من السماء نار فبیت نار ان بینی و بین السماء فحکانت اوری من بین یخفان
 فعلت ان ذلک شادی فی السما هر که بسوی دهری قابل نیست او را از جوده
 بهره حاصل نیست زو که خبر سر ماستی دارد هر که نفسی عاشق غافل نیست
 نامن لب لعل نو ذوقی دارم بیوشه بدل نشن شون دارم نازف نو

خلقه ظاهر

خلقه ظاهر شده است و هم کوبد عشت و اصد ابلا و العرب فبیت عبد
 النعمه فاختنه و ربطه و منعنه عن سوای الا انه کان علیه رقبه فکنت
 عن صریح الفاعل و جعله بکلی بی کمال فافهمه و اکل کذا لک بفهمه و انشی الامر
 الى ان صرت نامو و هو و انا و وقع العشق محض صفاء الروح فی رقی روح
 سحر افرغ و وجهه فی الشرب و بقول بهما السبح الا ان الان ففقتی اور کفی
 ففقت تا و از بد فال عنی ند عنی حتی قبل فدمک فاذلت لها ففقت ذلک
 و رفعت وجهها ففقتی حتی انراحت و الهات الی صدری نامن عشت
 و بدم و هر روان مانند دل و جان من دران روان خواست که خشک
 و چشم ز در عشق زان رو که بودند نشانه را هر روان ای روی نوافین
 و ابر و مه نواز بر نو اشک عاشقان در ملک و هو خواهم که شبی جو ماه
 بیرون آیی و ز روی افند بونامم بر نو و شیخ فخر الدین عراقی قدس سره فرمای
 ز عاق کرم باز است نه ز من عالمی غریب است من کنم نازم ز عشق نولاف
 نیست دعوی این سخن کز آب کی از عاشقان جمال را بود نجم کابر کبری ان معین نیست
 احمد ان قرین دل و فرب صد بود او نجم برج خنار اقباب معا و ارا انقدر سالک که
 به بردند اقباس کمال او که دزد بر بود از مقام ازادی دل و مجد حسن بغدادی
 بر بودش نبی جان مقبل ناکه ان مقام عادل حسن بیاتر خیل عشق و رود
 صبر و آرام او بغارت بر و کفت باران بر من ابر بر من است او جان سویی من

از پیش او برسد نایب دارد و دست و آنچه باشد که دست عاشق است
در دست چون از برسد نایب نایب با خن و بدند شیخ شریح خواست
و وقت کند با حرف ظریف می بازید چون که مغلوب کرد جیش می کشید
که در پیش جت شریح از دست بود باز می کشید پس نمود و فرست
چو بازین شد بدق همش نقرین شد تا نفس از آن عری برخاست تا رخ
عنه نگو ز خواست دستها باز داشت زین دستان میل او کرد و باد بستان
چند روزش بخونایت ندانم از آن لوح سر عشق بخواند چون از ذوق صفای
بهشت کرد همه در عشق او فراموش کرد و دست عشق انشی که شعله آن سوز دل حجاب
هر حد نان چون با زرد ماهی بیجا هیچ او ماند جز او نماند هیچ عشق از او صاف
کرد کار یکست عاشق و عشق حسن و بابر یکست و مولانا عبدالرزاق کاشانی
در شرح منازل السائرین گوید "العشق العقیف قوی سبب غلبه الهی
والاعداد للعشق الجفیف فانه يجعل الهموم مآ و احدا و یقطع نوزع الخاطر
و یفرقه و یلذذ خدمت المحبوب و یسهل التعب و المنقعة فی طاعة و امتثال
امر و یخلو العشق المبعث من غیبه سلطان الشهوة فانه و سواس
نات من شیط العکرة استحقاق تماثل بعض الصور و عبادة النفس
بالسعی فی تحصیل لذاتها و علی یزین النوعین منی مدح العشق الصوری
فی کلام بعض العرفاء و الحکماء ملاحظه گوید تکلیف بر او یانیت و منتهی میشوند

باینه

باینه فاعبد ربک حتی یاتیک البغین و ان زود فغها کفر است چه مراد
ببغین مرگست و نجم الکبری گوید بلفظ الکلف عن عبادة الخواص یعنی
ان الکلف فاحذ من الکلف و می المنقعة فبعدون الله بلا منقعة و کلفه
بل بئذون و بفرعون حکمی عن بعض ان کفر فی الله کان بقول ان اناس
بقولون انی صول و انی اقول بلفظ الکلف عن عبادة الله و کیف اكون صولاً
ولا ادری فی الوجود و سوی الله و کیف اقول بلفظ الکلف ولی و درین
حال صبی فاسار الی هذه الوقت و لکن اقول الکلف فی عبادة الخواص و بعضی
بندار که اولها و خواص مکلفند به تاویل قرآن و حدیث و عامه مکلف اند
بنفسه آن و حق کلام آنکه همه مکلفیم بطاهر قرآن و حدیث و خواص تاویل
مکلفند و در تاویل طبقات بسیار است هر کس از خواص مکلف تاویل بر فرد
عروج اوست عبده بن مسعود روایت کند که حضرت مصطفی صلی الله علیه
و آله فرمود ان الله تشابهة نفس فلو بهم علی قلب آدم علیه السلام و رابعون
فلو بهم علی قلب موسی علیه السلام و سبعة فلو بهم علی قلب ابراهیم علیه السلام و خمسة
فلو بهم علی قلب جبرئیل علیه السلام و ثلثة فلو بهم علی قلب یحیی علیه السلام
و قلب واحد علی قلب ابراهیم علیه السلام کلاماً الواحد ابدال الله تعالی مکانه من
الجنة و کلمات واحد من الجنة ابدال الله مکانه من السبعة و کلمات
من السبعة ابدال الله مکانه من الثلثة مائة و کلمات واحد من الثلثة مائة

ابدال نه مکانه من العامة بهم بدفع البلا عن هذه الامة وشیخ علاء الدوله
 در عروه کوبدایت راضی زمین و رفتن بر روی آب مست و از حرم
 پوسته باشند و جمع شوند در جای نیک علو از اهل شهادت خانه
 بدن ایشان غیر محسوس شود و سایه ایشان مرتبی گردد و باو از قرآن اشفا
 خوانند و گریه و دود در فضا کنند و کس از ایشان نشود و نوانند که
 حبس نقیض سازند و اینار بر محی جان کند و در بلاد ربع سکون
 منور و باستاند و در سال و نوبت مجتمع شوند یکبار روز عرفه در عتبات
 و یکبار در رجب حاجتی که نامور شده باشند در اجتماع و در آنجا و هلال
 در رمضان نبی علیه السلام از بدای سبعه بود از اهل کشف شهادت یکس
 این از نشانه نشانه الایک کس چون انکس ببرد و محبا دیگر فاشوند
 و میان ایشان نبی صلی الله علیه و آله بایشان میرسانند و تراو جمع شدند و علم
 و کتاب دست از او اخذ میکردند و امامت او نماز میکردند و غیر از حدیقه
 ایشان از نیکند و ایشان را نامورند متابعت نبی زمان خود و قطب و ابدال
 در زمان نبی صلی الله علیه و آله عصم فری بوده و هم او پس و چون و متوفی
 شد این عطای احمد بوده از دمی که میان ملک و بمن است و قطب است در رقب
 میباشد و قطب حدی است چنانچه ابدال قطب سهیل است و قطب زمان امامان است
 عبد الرحمن را رسی بود و بار سبن و حی است از نوین نزد ملک

ابو عبد از وفات عبد الله بن محمد قطب شده بود در ربع الا فرست
 و عشرین و سی و هفتاد و شش ساله بود و قطب زمان حضرت
 رسول صلی الله علیه و آله و امام محمد بن امام حسن مکی علیه در وقت اختفا
 از ابدال بود و ترقی کرد و چون علی بن حسین بعد از دی که قطب آن زمان
 بود متوفی شد و او را در شونیزیه دفن کردند و عثمان بن عقیوب جوینی
 قطب شد پس قطبیت به احمد خردک که اولاد عبد الرحمن بن عوف بود
 انتقال یافت و قبور ایشان از غنای ایشان میباشد و سالی یکبار زیارت
 آن قبور کنند و گویند از کسی که طالب ایشان باشد و مفهم شوند یکجا
 مکر خسته باشند و معالجه کنند و خورند و بوشند و نکاح کنند پیش
 از آنکه ابدال شوند و قطب طویل العمر باشد و با حقیر الباس صحت دارند
 و بجماعت نماز گذارند خاصه در جمعه و نام خضر مکان است و کنیت ابو
 ابو العباس و در حوالی شیراز منولد شده و الباس عم جد خضر است و نسبت
 ایشان چنین است مکان بن میان کلان بن شمعان بن نوح و خضر و الباس
 علیهما السلام مطالعه کتب شریعه و متابعت شریعت کنند و خضر و الباس
 از پیغمبر صلی الله علیه و آله کند و کوبد حضرت و نمود از ارباب حدیث
 الرجل لوجا معجبا بر آیه فخذت حارسه و نیزه کوبد که پیغمبر صلی الله علیه و آله
 در خانه از خانه های نبی شیبه بود و با بسیاری از صحابه و بواسطه

و علی رضی الله عنه در جمیع غزوات حاضر بود و غیر نبوک که یغمبر او را
 در ایل خود ضیفه ساخت و بخاری و مسلم از سعد بن وقاص روایت
 کنند که علی رضی الله عنه گفت یا رسول الله تخلفتی فی اناء و الصبیاء و مود
 اما رضی ان کنون منی بمنزله هرون من موسی غیره الله لابی بعد و نزدیکی
 از جابر روایت کند که مصطفی صلی علیه و سلم با علی رضی الله عنه گفت انت
 منی بمنزله هرون من موسی الا الله لابی بعدی و ابو حمزه روایت کند که
 یغمبر صلی الله علیه و سلم فرمود چون معراج رفتم دیدم که بر عرش نشسته
 بود لا اله الا الله محمد رسول الله ایستاده و علی و ابن ابی نجره را بخ کوبه قال
 انبی صلی الله علیه و آله لعلی فی یوم احد و قد فرمت از خف من فرود رفیع
 انبی صلی الله علیه و آله من فریبا علی گفتی امر سولاء اکفنی امر سولاء
 فقال جبرئیل ما هذه المواسات فقال موتنی و انما منه فقال مشکا و ان
 و ابن عباس گویند بحر بن درمرج البحر بن یثیب علی و فاطمه علیهما السلام
 و لولؤ و مر جان حسن و حسین علیهما السلام و بر رخ نبی صلی علیه و آله
 و بغوی در شرح السنه روایت کند که از ابی سعید خدری که یغمبر
 صلی الله علیه و آله فرمود ان فیکم من یقاتل علی تاویل القرآن کما فانت
 علی تنزیل بوبکر گفت یا سول الله فرمود لا تمزک گفت یا سول
 رسول الله فرمود لا لیکن خاضع انقل و علی رضی نعل رسول دانست

و به خضف ان مشغول بود و زردی مثل بن از مر نعلی رضی الله عنه
 روایت کرد و این صورت در حدیثیه بوده و در سکنه ان حضرت
 در صفین فرموده یا ایها الناس ان لم تقتلوا نونا و الله ی نفس علی
 ابن ابی طالب بنده و لالف ضربت علی بالسیف امون من ینب علی الفرات
 و اما شیعیان حضرت از حدیثیرو نیست و از زردی علی رضی الله عنه روایت
 کنند که مصطفی صلی الله علیه و آله رحم الله عبدا اللهم در الحی مع جث دار
 و کجیل بن زیاد با او گفت یا کحیفه فرمود مالک و کحیفه کشف سحر
 الجلال من غیر اشاره زردی بیانا فرمود و محو الموم مع صحو المعلوم
 گفت رد فی بیانا فرمود جذب الا حیده لصفه النوجد گفت
 زردی بیانا فرمود هتک السرفقه الله گفت زردی بیانا فرمود نور
 بشرق من صبح لازل فیلوح علی هبا کل النوجد انان گفت زردی
 بیانا فرمود اطف السراج فقد طلع الصبح و حضرت از جعفر واقف
 بود و ان بیت و هشت جز است صر جزوی بیت و هشت صفحه
 و صفی بیت و هشت سطر هر بیت و هشت خانه در هر خانه جمعا
 حرف مرقوم شده حرف اول بعد و حرف ثانی بعد صفی و ثانی
 بعد و الرابع بعد و خانه مثلا جعفر در خانه بیستم از سطر هفتم از صفی
 سائرهم از جز سیم لفاضی نظام الدین من مثل کان و جعفر جامع

به بدون الله تعالی بیدار و آوار تون و از جعفر استخراج احوال
 عالم کرده اند و سلسله علمایم به و منتهی است از ابن عباس که
 رئیس المفسرین است تا که در آن حضرت است و عاصم که از کابر ذرات
 تا که دایمی عبد الرحمن علی است تا که علی است و ابن سیر که بد احمد
 تا که شافعی است و شافعی تا که مالک و مالک و ابو حنیفه تا که د
 امام جعفر علیه السلام و احمدی نصر الدین و زمری کونید چون آینه
 فمن جاک فیه من بعد ما جاک من العلم فقل نعم انما انا ناس
 و انما نکم و ناسنا و نساکم ثم فیهل فیهل نعمت الله علی الکابرین نازل
 شد مصطفی صلعم باقیه بجران از انصار می فرمود که صباح فردا بانه
 کنند روز دگر حسین در بغل گرفت و دست حسن داشت و فاطمه
 بر غنی نه عیسیها از عقب او میرفت و علی از عقب فاطمه فرمود اللهم
 اهل بی چون ابو حارثه و دشمنان ز سبابان ایشان را بدید تا ز سبابان
 گفت من چند می بینم که اگر خدا خواهد که کوی از جای خود ببرد
 هر آینه جهان میشود ز نهار بمباده مکنبد ز سبابان نه سبند و
 و وزیر جامه و سی زره برسم جزیه فول که دند و آنحضرت فرمود و الذی
 نفس بیده ان الملائک قد نزلی علی اهل بخران و الله و لا اعلم المسخو
 افروده و خنا زبر و لا اضطرهم الوادی علیهم نار و لا سنا صلی الله علیهم

بخران و الله حسن الطیر علی رؤس الشجر و لا حال احوال علی انصار اکلمهم بیکوا
 و این صورت در مدینه بود بعد از فتح مکه و فوت اسلام و تعلیمی از جابر
 بن عبد الله روایت کند که مصطفی صلی الله علیه و آله در کنار علی رضی الله
 عنه بود و وحی نازل شد و آفتاب غروب کرد و علی رضی الله عنه ناز غصه
 کند زهره بود چون وحی بخلی شد فرمود ای علی ناز غصه که از تو گفت
 پس فرمود الهی که علی در طاعت خود در طاعت رسول نبود و آفتاب
 باز گردان سما گوید که بعد از آن دید که آفتاب غروب کرد بود و دید که
 باز طلوع کرد و بر کوه و زمین افتاده و در صهبای خیره بودیم نقیبی
 روایت کند که مصطفی صلی الله علیه و آله فرمود اناس من شجرة منی
 و انما انت با علی من شجرة و احد الشمس و انت علیه بعد ما غربت من الطین
 بعض الشمس تطینا و طی وی گوید این حدیث ثابت و زیاده انفاست
 و حکایت از احمد بن صالح مصری کرد اهل مصر را نه و از مکه تحلف از حفظ
 این حدیث کنند که از علامان بنو نبت و ابن کثیر روایت کرد و نسک
 شده بحدیثی که در صحیح بخاری مذکور است ان الشمس لم تجب لشمس الا بوضع لیا
 ساری بن المقدس شرح آنکه او محاصره بیت المقدس کرد بود و نزدیک
 بود که آفتاب در روز جمعه غروب کند و تنبه در آمد بوضع آفتاب گفت
 انک ما موره انما موره اللهم جنبها علی بسن آفتاب یا سنا و یا یوشع ففتح

گفت لا یتو خلافت بن علی و عثمان و زبیر و طلحه و عبد الرحمن بن عوف و سعد
ابی و قاصح شارح مفاصله که بعد از عثمان است علی گرفت و گفت
ایضا علی کتاب الله و سنت رسول الله و سیره انجمن علی گفت علی کتاب الله
و سنت رسول الله و اجتهاد را بی بس است عثمان گرفت و همان سخن گفت
و عثمان قبول کرد و همه با او در اول محرم سنه اربع و عشرين بیعت کردند
و در آن سال خلیفه بود و حکومت بلاد بخوبی بنا خویش و دوایان شریف
و بعضی از اهل مصر شکوه حاکم خود این بی سرخ میس و او را در دین و نامه
نوشت و نافع بن ابی از مظلومان را بکشت باز مفسد کس ننگ آمدند
و علی و طلحه و عایشه با عثمان گفتند او را عزل کن گفت شما کسی بیدار کنید که
عوض و نصب کنم رخم به محمد یا بکر و عهد نامه نوشتند و او را وای مهر ساختند
چون سه منزل از مدینه جدا شدند غلامی شتر سوار دید که بغل میرفت او را
گرفت و آذوا و او نامه بیرون آمد مضمون که اذاناک محمد بن ابی بکر فاطمی
نقد و ابطال کنایه و قر علی عکاک و اجس من یحیی الی نظم منک حتی یاتیک
را بی فی ذلک است الله چون محمد بن نامه دید بدید باز گشت و صورت حال
بعرض اصحاب نبی صلی الله علیه و آله رسانید و علی و طلحه و زبیر و سعد بخانه عثمان
رفتند و غلام و شتر و نامه با خود بردند و علی با عثمان فرمود ایک شتر و غلام
نواند که گفت آری فرمود این نامه خط نوشت سو کند خور که نه و ظاهر شد

مروان است پس علی رضی الله و صحابه بیرون آمدند و محمد بن ابی بکر و جمعی کینه از اهل
مصر و بصره و کوفه چهل و شش روز خانه عثمان را محاصره کردند و در
روز جمعه ششصد هم از ای کجه سینه خیز و غنیمت مغنول شد و در همین روز بن
این جماعت طلحه و زبیر و سایر اصحاب با علی بیعت کردند و مروان خون بود
عثمان بدست او را و بکشت و بکشت عایشه رفت و علی رضی الله عمال عثمان
عزل کرد و سهیل بن جف جف عوض معاویه بدست فرستاد و او با غی است
و بسبب خویشی عثمان دعوی خون او میکرد و با علی گفت فاطمه و عثمان بن
سیدار علی رضی الله علیه مصطفی در بن نمیدند و روزی فرمود آن که فقه
و انامعه و اعدای این سخن منکک بودند و کویا مراد آن بود که من نیز
کشته خواهم شد و اگر دفع قتل بنویسم اول از خود دفع میکردم و طلحه و زبیر
از علی برگشتند و بلکه رفتند و با اتفاق عایشه و مروان و عمال عثمان علی رضی الله
عزل بنا کرد و منوجه بصره شدند و در وقت رسیدن بحوب سکان او را کردند
و عایشه بنیام شد و گفت مصطفی صلی الله علیه و آله فرمود که یکی از زنان من با علی
خراب کند بغیر حق چون بحوب رسد سکان او را کند جهل کنایه عایشه که نوباشی
و زبیر گفت باز میگویم بد که خدا بواسطه تو این ف و بصلاح مبدل کند
اخر او را ببرد و بصره برگشت و عثمان بن جف که از قبل علی رضی الله علیه حاکم بصره
بیرون کردند و علی رضی الله علیه امام حسن و عمار با سر را بکوفه فرستاد و در آن

مردیاد و بیاد و بدند و بخاری از عبد الله بن زیاد روایت کند که عمار بن قیس
 و گفت آن عایشه قد صارت الی البصرة و الله انھا رزقته بیکم فی الدنیا
 والاخره و لیکن الله ابتلاکم بعلم انکم تطیعون ام می و علی رضی الله عنه از مدینه در
 ست و نشین منوجه بصره شد و در حاکم که فرسخ بصره است و پنجشنبه
 بیت جماد الاخره شش خرب برافروخت و زبیر بن عوام که بغیبه صلی الله علیه و سلم در شان
 او فرمود بود بشرفا بن صفیه بانار ساعتی مفانده کرد و شارح صحیح بخاری
 از ابن عبد الله روایت کند که علی رضی الله عنه او را از داد و بیاد او
 او را که بغیبه صلی الله علیه و آله ما را خندان باف و باکفت اما انک استغاث
 نو علیا و انت ظالم له و چون ابن سخن با داد ترک جدان و فانی که منوجه
 مدینه شد و عمر بن جرهموز بقیم جسم از عقیب او روان شد و او را در وادی
 السباع غافل ساخته بقتل آورد و شمشیر او برداشته نزد علی رضی الله عنه
 آمد و گفت بشارت باد که زبیر را کشتیم علی فرمود من زبیر را نشنیده ام این چه بشارتی
 گفت ان فانتنا کم فحن فی النار و ان فانتنا کم فحن فی النار از فخر تیغ بر شکم خود
 زد و کشته شد و روان بن حکم بسبب کینه از طلحه بن عبد الله در دل داشته
 نبوی زد و او را کشت و محمد بن طلحه هم در ان جنگ کشته شد هم لشکر تنهار
 علی بود و بنو ضیفه محافظت شتر عایشه میکرد و هفتاد و ست انداخته
 شد و این دست از ان شتر نمیداشتند و میگفتند نحن بنو ضیفه اصحاب الجبل

و علی رضی الله عنه فرمود تا شتر عایشه را بی که دزد و چون عایشه ملاقات فرمود
 فرمود و غفر الله لک با عایشه گفت و لک بین غنیم و کرم او را بدیده فرست
 و با نذر روز در بصره نشست و عبد الله بن عباس و الی بصره ساخت
 و بگو فرست معویه بمعا و انت مکر و عاصی کرب علی رضی الله عنه به روان شد
 و علی رضی الله عنه حکم فانتوا تنی یعنی نفی الی امر الله منوجه شد و طبرانی گوید
 در غزه ذی الحجه سده سبع و ثمانین بصفین بهم رسیدند و اول برای آب
 فوات نزاع نمودند و تا اخر ماه خربها وضع شد و در محرم ترک جنگ
 کردند و ابوس نصرانی مرادی در کنار آب فوات و از طبل شنید
 رسیدند که چه واقعت گفتند با علی رضی الله عنه و معویه می رید انت در حال
 بنصرت علی رضی الله عنه منوجه شد و در تانی خرب سها و انت با ف و امام
 غزالی قدس سره در او خراجبار از امام حسن رضی الله عنه روایت کند که علی
 در شبی که در صبح ان شهید شد فرمود بغیبه را بخواب دیدم و گفتم یا رسول
 ما یفت من منک فرمود ادع علیهم کفتم اللهم ابدنی بهم من حیر منهم و ابد لهم
 من سوتر لهم منی و مدت خلاف ان حضرت چهار سال و نه ماه بود و عمر حضرت
 شصت و سه سال با شصت و پنج با شصت و پنجاه داشت و امام حسن رضی الله عنه
 بعد از دفن او خطبه خواند و فرمود و الله لقد مات حکم رجل ما سبقه لا اولو
 و لا بعد که الاخرون ان کان رسول الله صلی الله علیه و آله یقاتل جبریل عن یسینه

ان عبد الله بن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله
 ان عبد الله بن عباس قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله

و بمکاتل عن ساره و الله ما زک بفا و لا صفا غیر سبحة در نیم گفت
 من عطایه اراد ان یتباع بها خادما چون علی رضی الله عنه شهید شد
 از جهل صرا مرد با امام حسن رضی الله عنه بیعت کردند و منوجه ضرب شدند
 و چون بیوفاتی مردم در یافت در نصف جمادی الاولی سده احدى سیمین
 بمعویه باز گذشت و سی سال خلافت که در حدیث وارد است تمام
 شد و حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله ازین صلح خبر داد بود و بخاری
 از ابو بکر روایت کرد که پیغمبر صلی الله علیه و آله در شان امام حسن رضی الله عنه
 فرمود ان بنی هند آسید و لعل الله یصلح به بین قیس بن عظیم بن الملهین
 و زیدی از یوسف بن سعد روایت کند که چون امام حسن رضی الله عنه
 با معویه صلح کرد شخصی برخاست و گفت سباه که دی روی مومنان
 امام حسن رضی الله عنه فرمود پیغمبر صلی الله علیه و آله بنی امیه را بر سر منبر خود
 دید و او را بدید پس نازل شد انا اعطناک الکونین با محمدی نهر فی الجنة
 و نازل شد انا انزلناه فی بئله القدر و ما ادرک ما لبسته القدر خیر
 من الف شهر بلکه بعد ک بنو امیه با محمد و فاسم بن فضل کوید ما شکر و بزم شد
 سوط بنی امیه هزار ماه بودند بکر و زک و نه بکر و فاضل صر الدین
 و نقیر و ما جئنا الزبا التي اربناک الافة للناس بکوبه پیغمبر صلی الله
 علیه و آله در واقعه دید که بنی امیه بصورت کبی بر منبر او بالا می رفتند

و نقیر

و نقیر بن سلطنت است و فرموده وجه مناسب این مقام است و الشجرة
 الملعونة فی القرآن و نحو قتم خمار بد هم الا طغیا ناکبه و در نامه که علی رضی الله عنه
 بمعویه نوشتند مسطور است منا المنکوف و الزبوتنه و منکم النجیة الملعونة
 و امام حسن رضی الله عنه در نیمه رمضان سنه ثانی منول شد و جمعه و خرافت
 بن قیس با غواء اعدا و از مر دارد و در سنه چوبین مانع و اربعین
 با ثمان چوبین با اربع و اربعین و فات یافت و در بقیع مدفون است
 و کوبند در مجلس معویه حاضر شد و جوانان فریشتن نفاخر میکردند و او حاضر
 بود معویه گفت تو ستم کنی بگو فرمود فهم الکلام و قد سبقت منی زاسق
 الجواد من المدی المباعه نحن الذین ذالقوم تحاطروا طاعا علی رغم العدو
 اکانند و امام حسین رضی الله عنه در نیمه شعبان سنه اربع منول شد
 در عاشورا سنه احدى و سنین در کربلا بسوی کربلا می رفتند و کشته شدند
 و امیر لشکر عمر بن سعد بود از فضل عبد الله بن زباده که نایب زید بن معویه بود
 در زلف چون کندش بد دل میج کاجا سه بار بدین معنی بی حرم و بی جنایت
 از هر طرف که رفتم جزو خشم بفرود زینهار ازین بیابان دین نهی نهایت
 و از اشعار و بزرگان حضرت در کربلا انا بن علی الخیر من الهمم
 کفانی بهذا فخر جبن فخر و جدی رسول الله اکرم منشی و نحن سراج الله
 فی الخلق زهر و فاطمه امی سلا ز احمد و عی بدی ذالکنا حسین جعفر

و فکاک کتاب الله ما یسر یکر و تبعنا فی الناس اگر کم تبعه و مبعضا
 بوم ایضا نجره وزیدی از سلی روایت کند که بخانه ام سلمه رفتم و او میگفت
 گفتیم سبب گریه تو چیست گفت رایت رسول الله صلی الله علیه و آله الان
 فی المنام و علی رأسه و لحنه الترات ففت ملک رسول الله قال شهدت
 قل الح بنیفا و مثل بن از این عیسی منقولست و فاطمه رضی الله عنه بعد
 از موت نبی صلی الله علیه و آله شش ماه یا سه ماه وفات یافت و او را
 بیست و هشت سال تابست و نه ماه شد بود و زیدی از علی رضی الله عنه
 روایت میکند که بغیر صلی الله علیه و آله و سلم دست حسن و حسین گرفت
 و گفت من حنی واجب هذین و اباهما و امهما کان معی فی الجحیم بوم الغیمه
 و امام زین العابدین سر امام حسین است و سلمه توالد میباشست امام دیگر
 بنزیه ذکر ایشان است و او در مدینه در سنه ثمان و ثمانین منولد شد
 و مادر او شهر بانو دختر بزرگ و شهر بار با کینه ک غزاله بود و در ثمان
 عشر محرم سنه اربع و تسعین وفات یافت و در بقیع مدفون است
 و شعر است در وفات ملاقات بزرگ بعد از قتل امام حسین رضی الله عنه
 ما ذا نقولون اذ قال النبی لکم ما ذا فعلتم و انتم افر الائم بعنه فی دایلی
 بعد مفقودی منهم ساری و منهم ضری و امدی و امام محمد باقر رضی الله عنه
 در مدینه روز جمعه سیوم ماه صفر سنه سبع و خمین منولد شد و مادر او

فاطمه

و فاطمه بنت حسن بود و در سنه اربع عشر و مائه وفات یافت و بوم
 او هم در بقیع است و امام موسی کاظم رضی الله عنه در ابو که میباشست و مدینه
 است در بوم الاحد سابع صفر سنه ثمان و عشرين و مائه منولد شد و مادر او
 حمیده و کینه ک بود و در حبس مروی در بعد از در بوم الحجه سنه ثمان
 و ثمانین و مائه وفات یافت و امام علی رضا رضی الله عنه در مدینه روز
 پنجشنبه یازدهم ربيع الاخر سنه ثمان و خمین و مائه منولد شد و مادر او
 سکونیه یا دختر آن کینه ک بود و مادر آن باقی انبه معصومین هم کینه ک
 بودند و معروف کنی بواب بود و در ولایت طوس در نهم رمضان
 سنه ثمان و مائین وفات یافت و امام محمد تقی رضی الله عنه در مدینه در
 جمعه دهم رجب سنه خمین و تسعین و مائه منولد شد و در بعد از در ششم
 ذی الحجه سنه عشرين و مائین وفات یافت و امام علی تقی رضی الله عنه در مدینه
 در سیزدهم رجب سنه اربع عشر و مائین منولد شد و در سنه من رأی که
 اکنون بسامه معروفست روز و شنبه اضر حجاجی الاول سنه اربع و خمین
 و مائین وفات یافت و امام حسن سکری در مدینه در سنه احدى و ثمانین
 و مائین منولد شد و در سنه من رأی در سنه ستین و مائین وفات یافت
 و امام محمد رضی الله عنه در سنه من رأی در بیست و ششم رمضان
 سنه ثمان و خمین و مائین منولد شد و امامیه گوید مهدی موعود

است و شیخ محی الدین در باب سیصد و شصت و شصت از قضا
گوید آن که خلیفه بخارج من عمره رسول الله من ولد فاطمة بواسطی
اسمه سم رسول الله جد الح بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه
بیایع بن الرکن و المقام بشبه رسول الله صلی الله علیه و آله فی الخلق یفزع
الحار السعدان من اهل الکوفة یفزع خمسا و سبعا و نفا یفزع الحزبینه
و یعزونی الله بالسیف و یرفع الدایب عن الارض فلا یقی الا الدین الحاکم
اعدوه مقفده علی اهل الاجتهاد و المایرونه من الحکم بخلاف ما ذهب الیه من
فبد ضنون کرمانی حکم خوفا من سبفه بفرج به عامه المسلمین اکثر من
خواتیم بایعه العارفون من اهل کفایت عن شهاده کف بفریف الهی
رجال البهتون یفیمون دعونه و یضرونه و لولا ان السیف بیده لافتی
انفعما یفند و لیکن الله بظهره بالسیف و الکرم فطمعون و بخافون یفیدون
حکم من غیره بابل یضمون خلافه و یفقدون فیه اذا حکم فیهم بقیه من
الله علی ضلالتهم فی ذلک الحکم لانهم یعنفون ان اهل الاجتهاد و زمانه
قد انقطع و ما یقی جهنم فی العالم و ان الله لا یوجد بعد یمتد حد الله
درجه الاجتهاد و اما من بدعی التعریف الالهی بالاحکام الشرعیة فهو
عندهم مجنون فاسد الحال لا یفقدون الله مزه ای دل مسی نفسی ابد
که انفس خوشتر کسی ابد از عم بکر کن ناله و فریاد که دوست

زده ام قال فریاد رسیده ابد کسی ناله است که منه لکه معنوی کجاست
این قدر است که بانک جری ابد و بخاری و مسلم از جابر بن عمر روایت
کند که غیر صلی الله علیه و آله و آله و یوم و یوم من بعد اثنی عشر امیر
بیس سخن گفت که من شنیدم و یدرم ان سخن کلهم من فریس بود
از بعضی نامرئیان و انکه حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله بر رفتن
و تواتر که بعد از خلعت او واقع شد مطلع بود و بغوی در شرح
السنة اقامت سکه روایت کند که حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله
با علی رضی الله عنه گفت انک تقابل لنا کتبنا و المار فین و الفین
و اول تارده بحرب جمل است و ما فی بحرب نهروان و مات صفین
و زبرین از معبد بن عمر روایت کند که من و ابو مربره و مروان در مسجد
رسول الله بمدینه نشسته بودیم ابو مربره گفت من صادق مصدق
شنیدم هلاک منی علی یدی غلمه من فریس مروان گفت لعنة الله علیهم
بیس ابو مربره گفت لو ثبت ان قول بنی فلان لغت یس من با جد
خود در وقت سلطنت مروان بشام رفتم و این سکه جوانان بودند
جد من گفت هو لا الدین عتی ابو مربره و بخاری و نسائی از ابو مربره
روایت کند که غیر صلی الله علیه و آله و آله و یوم و یوم من بعد اثنی عشر امیر
ندانه یوم القیمة فتمت الموضع و تمست الفاطمه و حاکم در کتاب فتن

وعلام از عبد الرحمن بن عوف روایت کند که هر فرزند که متولد میشد
او را نزد رسول الله می آوردند و برای دعا میفرمود و چون مردند با
و در نزد فرمودند هو الوزع ابن الوزع والملعون و از محمد زیاده روایت
کند که چون معاویه بایسر خود بیعت کرد مروان گفت شبه ای بگریم
و عبد الرحمن بیه ای بگر گفت شبه هر قبل و بصر مروان گفت انزل الله
فیک و الذی قال لوالدیه اف تکا چون این خبر بایسر رسید گفت
کذب والله ما مویه و لکن رسول الله علیه و آله لعن ابامروان و مروان
فی صلبه و اولی در امتثال بن مباحث سکونت و امام شافعی از عمر بن عبد
عبد الوزیر نقل میکند که ملک و مادر هر که بدی منها فلا اخفست لسان
بها و علماء سنت و جماعت منع میفرمایند از سب این طایفه کرده اند و از علی
رضی الله عنه منقولست که در حرب جمل فرمود و خواتین باغوا علینا لیکن شیخ
علاء الدین الدوله در فلاح نقل از ابوسعید خدری میکند که پیغمبر صلی الله
علیه و آله در عبد بن قحاح بنای کردی و مروان مراد است بنقدیم
حبطه بکر و کفتم و الذی کفتم ابن الابداء بالصقوف گفت ای ابوسعید
خدرک ما نعلم کفتم و الذی کفتم بیده لاثانون بخبر ما علم من شیخ
میفرماید آن مروان احمق و جاهل من احمق بشریع الالبان و قد جعل الالبان و سینه
الوصول الى الامام لا قربته الى الله و رسوله و من بذهب مذهبه و مذنب

جوشه

جوشه و مذنب معویه و جروه بخشرون بوم الغیبه معهم و لا نصیب لهم
من نفاعه النبی صلی الله علیه و آله و در شرح صحیح بخاری دیده اند که
سلاطین بنی امیه در آثای حبطه سب جمعی که مستحق سب نبوده اند
بیکر و در چون مردم از ناز عبد فارع میشدند متفرق میگشتند و از
اسماع خطبه اعراض می نمودند تا ما معیه نشیندن آن لفظ کر به التودیه کردند
بنی بنان تا خبر صلوة کردند تا مردم را بفرستد توقف باید کرد و نفوذ
با الله من شرور انفسنا و من سببات اعدائنا و هم شیخ در فلاح میفرماید
ان معویه الباغی و مروان الطاغی کلاهما مجبولان علی خلاف رسول الله
صلی الله علیه و آله و جروه معویه و جوش مروان کذک و انصار که
از بزرگ منقولست انصار بکما نقض و دارد و شسته کرم برجهما خود نهاد
و مشرفها است و مغربها فی مدام کینه فی ناکه کفتم و ساقی کبر مع
ندای کاجم اذ اذاعت من دنایا فی نایها حک بفر ابین الخطیم و فرم
بشیر البها باین کانا بشیر الی بیت یقین المحرم فان صرت بونا
علی بن احمد خنده علی بن السج بن مریم و گویند در وقت نشیندن
و افقه که لابن ابیات میخواند لبث شباهی بیدر شهید و اخرج الخزرج
من دفع الاسل لا یأوا و استهلوا فرقا ثم قاتلوا ملعون بایزید لانشل
لعبت اشم بالملک فلا خبر جاره و لا وحی نزل فخر بنایهم بیدر مثلها

واما مثل بدر فاعند لنا است من خندق ان لم انتقم حربى احمد
 ما كان فعل ومولا ناسعد الدين نقاراني ودر شرح مفاصد كويد
 فان قبل من علماء الهندسب من لم يجوز اللعن على بديع علمهم بانه نسخي
 ما يربو على ذلك ويزيد فدا كما مبنا ان برنقى الى الاعلى فالاعلى كما هو
 شعار الروافض على ما روى في ادعيتهم ويجرى في ادعيتهم وراى المغنون
 بامر الدين الجاهل العوام بالكتابة طريقا الى الاقتصاد في الاعتقاد ودر شرح
 عفايد كويد الحق ان رضا بديع نقل الحسين واسبغته به ذلك
 واما بانه اهل بيته رسول الله مما توارثه معناه وان كان نقاصا حاداً
 فحق لا يتوقف في سانه بل في ايمانه لعنه الله عليه وعلى انصاره واعدائه
 وحق كلام انك اكرسى ورفض الامر ملعون باسند حجة حاجت كه نوزبان
 بعين الود كنى وكر ملعون نباشد ورا از لعن نوصيچ زبان نخواهد بود
 وخواهم كروى ومنتصف به بد كفن شكو قال الشيخ شهاب الدين
 سهروردى قدس سره اعلم ان مبرات النبوة العلم وقد توارثه اصحابه
 واهل بيته وقد وجب عليك محبة الجميع فلا تكن باطلا الا احد كجنتين
 حون الاخرى فان ذلك سوا ولا يتزع منك هذا البيل حتى يابزل
 باطنك سنى من محبة الله تعالى الخاصة فحجة بيزا من الهوى ويكون
 عندك شغل تاغل بما اعطيت فقط بصفاء بصيرتك وبتكفلك

فالمسلم

محاسنهم وبنقض ما بكرة من احد منهم فالاستقبال بعصية والكوض في امرهم
 شغل البطالين وقد اسند روح قوم الى البطالة ونحوه اعلى الى صفات وارتكاب
 الناسى واتخذوا ما رموه محبة جنة لهم وقد توارثوا نفوسهم ان ذلك تقفهم
 كلا حتى يستقيم على الجادة المستقيمة فلا تقع محبتهم بغير التقوى والصلوة
 اذا فانت والاوقات واضاعت والذنوب اذا ارتكبت والمحارم اذا
 اسخطت انى بغير ادعوى محبتهم وقال ايضا اعلم اصحاب رسول الله مع
 نه ايمانه بواطنهم وطهارته فلو بهم كانوا بشر او كانت لهم نفوس تنفوس
 صفات بظهر قد كانت نفوسهم بظهر بصفة وقلوبهم منكزه لكانت كبريتون
 الى حكم قلوبهم ويكرونها كان من نفوسهم فانتقل الشتر من نار نفوسهم
 الى رباب نفوس عدم القلوب فما ادر كوفصا ثاقده بهم وصارت
 صفات نفوسهم مدركة عندهم بحسب النفوس فبوا بضرر النفوس
 على الظاهر المفهوم عندهم ووقعوا في بدع وسه ووردتهم كل مورد
 روى وحري عنهم كل مشرب ولى والعجم عليهم صفات قلوبهم ورجوع كل
 واحد منهم الى الانصاف وازعانه لما يجب من الاعتراف فكان
 عندهم الشتر من صفات نفوسهم لان نفوسهم كانت مخوفة بانوار القلوب
 فما توارث ذلك ارباب النفوس المنسطة الامان بالسوء الفارزة
 للقلوب المحرونة انوارها احدث عندهم العداوة والبغضاء فان ضلت

النصح منك عن النصف في امورهم واجعل محبتك لكل على السواء
 من غير ان يرجح محبة احد هم على الاخر واسك عن التفضيل والعدوفا
 مريم اكبر من ان تخوض فيه وان خامر باطنك فضل احد هم على الاخر فاحمل
 ذلك من حملة اسرارك فما برمتك اظهاره ولا تترك محبة جميع والاغمة
 بفضل الجميع وبغيبك في عقيدة السبينة ان يعقد صحة خلافة ابو بكر وعمر وعثمان
 وعلي ونصو زكني که مرتضی رضی الله عنه بعد از موت بنی صلی الله علیه وآله خلافت
 میخواست و مغلوب ابو بكر بود فاضی ناصر الدین در طواعی کوبد ابی عاصم
 مع منصبه قال علی انه ویدک لا بابیک حتی یقول الناس باع عم الرسول
 ابن عمه فلا تخلف فیک انسان والزبیر مع غایبه شیخا عنه سل السیف وقال الاضی
 بخلافه ابی بكر و بوسفیان ترسیب امته قال رضینم بایش عید مناف ان بی
 علیکم نتم و صاحب موافق کوبد ابو بكر کوبد اقبونی فلیست بخیرکم و علی فیکم
 وزیرین از انس و ابی کندی که ابو بكر در روز ششم خلافت خطبه خواند و گفت
 ایها الناس ان الذی را یتیم منی لم یکن خریصا علی ولا یکنم لکن خفت الفتنه
 و الاخلاف و قد ردت امکم الیکم فلو ان من سبتم و سلم از عایشه روایت
 کند که عیسی و فاطمه پیش ابو بكر آمدند و فدک و سهم خیره بطریق ارت طبعیدند
 ابو بكر گفت من از پیغمبر صلی الله علیه وآله شنیدم سخن معانیه الانبیاء لا نورث
 ما تركناه صدقه و دیگر میان فاطمه رضی الله عنها و ابو بكر سخن واقع نشد

ناوفاث

ناوفاث بافت و علی رضی الله عنه اورا بب و فن کرد و خبر ابو بكر نزد او بعد
 از موت فاطمه رضی الله عنه فوجه مردم علی رضی الله عنه گشود و هنوز او و بنو
 هاشم بعیت ابو بكر کردند بودند روزی علی رضی الله عنه همه را جمع کرد و ابو بكر
 تنها بطلید و عرض ان بود که عمر حاضر نباشد چه شدت او را معلوم داشت
 عمر با ابو بكر گفت تنهامرو و ابو بكر تنها رفت و علی رضی الله عنه برخواست
 و بعد از حمد تبار خدا گفت اما بعد فلم تمنعنا ان بطایعک با ابو بكر انکارا
 بفضلتک و لا بغایبه علیک بحرفه الله الیک و لکننا کنازی ان لنا
 فی هذه الامر حقا فاستندم عینا بسفایت خود بر رسول الله بیان فرمود
 و ابو بكر گریست و بعد از حمد و ثنای خدا گفت اما بعد فوالله لفرأین رسول الله
 صلی الله علیه وآله احب الی ان اصل من فرأینی و الله الوث فی هذه الاموال
 انی کانت بی و یکنم عن الخبر و لکنی سمعت رسول الله صلی الله وسلم یقول لا نورث
 ما تركناه صدقه انما تأکل ال محمد فی هذه المال و انی و الله لا ادع امر اضعفه
 رسول الله الا اضعفه ان شاء الله بس علی رضی الله عنه گفت موعدها للبیعة
 العتیه و بین در مسجد حاضر شدند و چون ابو بكر نماز پیشین گذارد
 عذر علی خواست و علی رضی الله عنه برخواست و فضیلت ابو بكر در کفر نمود و منوجه
 او شد و بعث کرد و مردم منوجه علی رضی الله عنه شدند و نجیب کردند
 و کتاب سخن انکه نا در میان اصحاب کسی بود که اسفند خلافت

داشت علی رضی الله عنه عفت

نشد و از آنکه هیچ فانی

نماند بصر و رت قبول کرد

ثم الفواج بفت

الملک العلام

شیخ علاء الدوله گوید ولایت علم باطن است و وراثت

علم ظاهر است و امامت علم ظاهر و باطن و وصایت

حفظ سلسله باطن و خلاف حفظ سلسله

ظاهر و علی رضی الله عنه بعد از نبی ولی

و وراثت و امام و وصی بود

اما ضیفه نبود و بعد

عثمان ضیفه هم

شد

و سائر اصحاب نامه توفیقی دیوان مجنون و مورخ دوت

عثمان بن ابی معرون احمد و اصف افندی

معلوم اوله که صبر و ثباتی حصول و مراد سبب تقرب و نزدیکی اولوب نوبه نذر که
بعضی حکایت میکنند بر جوهری اولوب عینک جوهری صبر در و بیشتر و بعضی صبر قوی عقل
بر خود در مناسبت صبر فوت عقل مقداری اولور و بدین موکل صبر و دخی خواهی
قبیلک باشد اولور رقی و وج نوحه در عبارات فوت اولی حلد رقره سی عفو در
فوت نانی و با تحفظ بعین کما نذر رقره سی عا کدر فوت نانه شجاعت
نذر سی باشد و صبر و اطلاق صبر شد مراد ایچو نذر و موضوعی غرضه و انظار
فرصت در و صلی عظمی ابد بعضی ممنوع کوریلان امور که حصولی امر شایع
و بلکه خوفی کرده واقع مهارت احوال نام و مدارسته امور خاص و عام ابد
بعضی را نمی ندیده مراجعت عسکر کشف ابد وجود بولین امور با ترقی نهون
و ترتیب ابد کله کلری ظاهر در و بوی کشف عقل و علی ابد حاصل در تفصیلی بود که
افسانه کثرت تجربه دن و غرض نامی تجربه ابد امور مخصوصه نک طول مشایخ
بعضی مفده حاصل اولوب برآمده اقدام و احجامک نفع و ضرر رقی در رک
ایده رک مفده مانک بعضی کعبه اولوب مشایخ استعین اوله رقی مشایخ
مضطوب اولان احوال تحصیل اطلاع ممکن اولور و ندیده عقل و صبر و ثباتی ابد
نیل و وصولی درجه استوار در اولان امری کسب انیمش بر حکیم موسی بارک

دار الحصون فی الملک المسجون نام کتابند بر فقه غیر بسی اولوب مطالعی
 فائده دن عالی و لید نقدن عالی موقع دیوان مایون و مورخ دولت
 عبید بن مفر و اولان احمد و اصف بالا و مسطور مقدمه بی سر و ابو زحیمه سند
 شمس ساقی فزار و نوسیع ماده ابو با و کار سخن سنجی روزگار ابدی بلده فسطاطی
 انوار محمد بن ابو منور او نردن مقدم ملکنک دختی با کبره کبر بر کشتن حسن
 و جمالک بر غنچه زری و دوشهره کان منصفه ملاحتک زبینه و ناز کنه ی
 ابدی موافقه سینه سی کافور مشک ابدی و ره خنجره تال ابدی
 سینه و یسناندی نایب باغ چشمی قضا دن و بر ابدی سیاه فامنی
 موزون جوهر و چمن زلفه و سینه بر چمن فقه طبره زدی شیرین
 ناز ابدی عاشقانه مشرب ایچ بیامی خوش بند سه خوزه و بر با فیه اگر
 و سوره نور مجسم کبی نازک بدن غبطه ابدی و رخنه نردن موسم شیرین
 عبید تقریب ابد بر کون جلد کاه عصمت دن قدم غنچه بخش و فقه نایب باغ و راغ
 ابد و لاده کان سودای محبت اضطراب و لرزش و بر سر ابدی او و خلک
 حکما سندن بر مرد وضع القدر و سنجف الحال او جمال با کمال مدنا نظر و فی الحال
 او نخل روان جمع نمان صباحتک سوا ی هوس انداز غوامی فینه اثر ابد و
 حکیم زبور لایق اراج نبات ملوک اولد یعنی نقد ابدی بل و نهار کفر
 ناس و زاری و کیده رک تاثیر سودای عشق ابد غنچه نایب سهاری و نایب

والده مشغولی حال بر لاله نگاه و سبب رنج و غمی دستکناه ابد کده ع
 نقد ابدی لاله و اوله مفهومیله بره جان کاه جگر رک جو سمانی برود
 سیاه ابد و عربی اسوده ابتغای اصطبیا و یعنی بنت ملکه نعشقی یار و نجوم
 زهره بکند انداز حرص از اولد یعنی ابر و ابدی والده سی خنایت
 مادی حبسید خیم در و نه مرسم زن نسبت و بوجه سر بوش انداز حقه و غلظ
 و نصیحت اولدیکه ای فرزند مهربان وای نازده فدایان جنت حسن و ان مر خیر
 مطلوب دل مکر و یک صورت ظاهر و نه خلک کبی سخت ابر و العی بونک ان بدو
 بدو نو ان بعدا صد فی اوزره مر بعد ظن و حسان اولدانی بعضی که و فوب
 و مر بکانه عدد و شمار اید و ملک شخص انقلاب روزگار ابدی سکا مجذب
 و سبب اولوب انجی نور سعادت طله مفعول و رسته ظفر مراد اونا و صبر و نایب
 معقود و مفعول اولوب و بعضا مفقود و بشر حیل عقیله به مفر و و ادراک
 ممکن فی مورانی به موصول اولوب فقه موزنه ملک حصوای متغ و محال
 و لچ ادراک طامع او ندری فکر و جهان در بر بسی عود و شباب جوانی انجی
 و نباده خود اید زندگانی و صنجی مالا بوجدی طب ابد اظهار حرص و نایب
 و بکده حکیم بویند عالمیندی مکتوش موش قبول ابدی سه ده نظم
 العشق بجزم الحکم خفاقه و سبب ناصیه البقی و بهرم مانی اوزره مرض
 عشقی بر درجه اسیده اولدیکه بالکلیه طعام و شراب دن منقطع و نایب و نایب

ابدیه کرده ناول شعی حبیب بر بدنه ز من و ناسدن بنی و نجاف ابد
 در ضوئیکانه به ضرب غلق ابدی نظم کیف الی الوصول الی معاد و نه
 فلا اقبال و دود حق حکیم عشق کبیر باضت و بهر سیر ابد کسرت
 لطافت الخیل و لوب بو نامن الا بام بدر دخته اولان ملک خوب سیرت اولان
 به غنی بیان و کند و به بر صومعه بنا او نمشی چون اولدی شونه طله که صومعه
 اولان عبادندن حاصل اولان اجرو نو ایک نصفی ملکه و نصف اخری کند و
 عائد و راجع اوله مزبور حاشی اختیار و تجربه به بطالب و اکثر اوقات صحبت
 رغب و لوب کچیکه خواب کا مانه و اصب اولد فده اوزرینه قوی حکم
 بند و علی الصباح فتنه وار و بر کتب الهیه فائده باسند فده نوان و کبریا
 باسند جمع اویوب کوبه سوز که از ابد ابد بر بو حال ابد اوز فرخ کون
 مرور و بر کون فوت جسمانی که نیجه در دیو ملکدن ستوال صد و ابد و ب
 ناب و نوانم کالاول و بلکه دخی افوا در و اول ساعت بر صومعه بنا سنی
 امر و تبه بند بر ملک مزبور دانسته مخصوص اولان سزیده حکیم و فوک
 دعا سله نائل و ب اولق اوزره حکیمه خطاب و صومعه ملک عزیز و فضیلتی
 ندر ناسدن سنبعا دندن مراد تکمیل جهاد ایدر سزیده کابر بیت مهمان
 نادر ابدیه هم و سنی مشغول ابدیه حک صورتده بولنه دبد که ملک
 کلامی حکیم نتیجه مرا می اولد یغندن سد و سادمانی به بادوی اولوب

ابدیا

دبد که صومعه محل لهو و طرب نور و غلب اولان دینا دن مابوس
 و غنی مشتهیات نفایده بر غیر مالوب صاب بیده به و داعی خروج
 ابد مشغول الخطر و زخرفات عالم کون ف و ده ناظر اولوب بر صور
 بر صور زنده فضل صومعه ظاهر و بدی فحشکه ملک بو کفنا حرکت انا
 حواله سمع ز فنی و حکیم سر ابدیه و افغ بیک برنده اقامت
 اینجه حکم تحقیق ابدی دخی بنی اوزرینه تسلیم نفی طریقی حده
 خطاب ابدیه که طاقه نوان اخذ قلوب و جالده فائق و راج
 و همچنین اولان تا خبر حرمضا طبعک تا برندن زیاده اولد نفی
 واضح اولوب حکیم فنی بعضی حکمت مشوق انگیز ابد سر ابدیه اقامت
 ابدیه حکمتی متوقیف ابدیه دبد که دخته ملک دخی مثال لازم الامثال

پدری بی صفا و از مکاه
 مکیده ننده ینهمان
 ابدی